

รายงาน สถานการณ์ทางสังคม ระดับกลุ่มจังหวัด

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำนำ

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 – 11 (สสว. 1 – 11) ดำเนินการโครงการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมในระดับกลุ่มจังหวัด เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบในการคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางสังคมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3 (สสว. 3) ได้จัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ปี 2567 ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานสถานการณ์ทางสังคม ปี 2567 ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานระดับท้องถิ่น และระดับจังหวัด องค์กรต่าง ๆ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่าย สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบาย เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทันทั่วที่ต่อไป

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3

มิถุนายน 2567

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานสถานการณ์ทางสังคม ปี 2567 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3 (สสว. 3) ประกอบด้วย 8 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดรับผิดชอบของ สสว. 3 เพื่อคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมที่ส่งผลกระทบในภาพรวมของกลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางสังคมในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญ และสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว. 3 โดยสังเขป ดังนี้

ที่ตั้ง อาณาเขต และโครงสร้างประชากร สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3 (สสว. 3) มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 8 จังหวัด มีพื้นที่ในเขตรับผิดชอบรวมกัน 46,087.77 ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็น 28,805 ไร่ ในปี 2566 มีจำนวนประชากร 5,325,610 คน ลดลงจากปีที่แล้วเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 0.04 แบ่งเป็นช่วงอายุ 0-17 ปี จำนวน 943,395 คน (ร้อยละ 17.71) ช่วงอายุ 18-25 ปี จำนวน 511,272 คน (ร้อยละ 9.60) ช่วงอายุ 26-59 ปี จำนวน 2,604,318 คน (ร้อยละ 48.90) ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1,080,461 คน (ร้อยละ 20.28) และจำแนกอายุไม่ได้ จำนวน 186,164 คน (ร้อยละ 3.49)

ประเด็นด้านสุขภาพ มีหน่วยบริการทางการแพทย์และเภสัชกรรม รวม 1,037 แห่ง มีบุคลากรทางการแพทย์ จำนวน 18,061 คน มีจำนวนเตียงในสถานพยาบาล 13,687 เตียง มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่ 108,292 คน สำหรับการป่วยเป็นโรคซึมเศร้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีผู้ป่วยเป็นโรคซึมเศร้าสะสม จำนวน 86,132 คน จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย มีจำนวน 3,722 คน และการฆ่าตัวตายสำเร็จ มีจำนวน 381 คน และพบว่าจังหวัด ราชบุรี กาญจนบุรี และสมุทรสาคร มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จสูงกว่าเกณฑ์ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้

ด้านเศรษฐกิจ รายได้ และแรงงาน พบว่า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น และมีหนี้สินเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนมีจำนวนมากที่สุด จังหวัดสุพรรณบุรี มีครัวเรือนที่มีการออมมากที่สุด กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว. 3 ครัวเรือนที่ไม่มีการออมเงิน มีไม่ถึงร้อยละ 2 ภาวะการมีงานทำ มีแนวโน้มการมีงานทำเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จังหวัดที่มีอัตราการว่างงานสูงสุดคือ ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และ กาญจนบุรี

ด้านการศึกษา เด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี พบมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นเด็กยากจน ถึงร้อยละ 99.36 และมีนักเรียนออกกลางคัน มีจำนวน 62 คน พบที่จังหวัดกาญจนบุรี มากที่สุด 25 คน ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจาก การปรับตัวและหาเลี้ยงครอบครัว สูงถึงร้อยละ 74.19

ด้านความมั่นคงปลอดภัย การรับแจ้งเหตุคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ พบว่า จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในเกณฑ์ที่น่าเป็นห่วง สูงเป็นลำดับที่ 4 ของประเทศ การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน จังหวัดนครปฐมสูงสุด เป็นลำดับที่ 12 ของประเทศ การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จังหวัดเพชรบุรีสูงสุด เป็นลำดับที่ 8

ของประเทศ ผู้เสียหายจากคดีค้ามนุษย์ มีจำนวน 11 คน การเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน มีแนวโน้มลดลง แต่จำนวนผู้ทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำหรับจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนมีแนวโน้มลดลง

ด้านที่อยู่อาศัย กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 1,125 แห่ง เป็นกองทุนสวัสดิการชุมชน 467 กองทุน และสภาองค์กรชุมชน 658 แห่ง มีการดำเนินโครงการบ้านพอเพียงชนบท จำนวน 2,995 แห่ง และโครงการบ้านมั่นคง จำนวน 244 ครึ่งเรือน

ด้านเด็กและเยาวชน สถานการณ์ประชากรกลุ่มเด็กและเยาวชน มีแนวโน้มเด็กเกิดใหม่ลดลงอย่างต่อเนื่อง เด็กสูงตีสมส่วน ส่วนใหญ่มีแนวโน้มลดลงจากปีที่แล้ว แม่วัยรุ่น และแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว จำนวนแม่วัยรุ่นอายุต่ำกว่า 15 ปี มีแนวโน้มลดลง แม่วัยใส (ตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด) มีจำนวน 27,468 คน และแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว มีจำนวน 1,946 คน สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ ส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาครอบครัวยากจน รongลงมาปัญหาต้องการที่พักอาศัย ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาถูกล่วงละเมิดทางเพศ และปัญหาพฤติกรรม ตามลำดับ จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จังหวัดนครปฐมมีจำนวนคดีมากที่สุด

ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว ความเข้มแข็งของครอบครัว มีค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งของ ครอบครัวอยู่ระหว่าง 66.03 – 74.45 ซึ่งค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวของระดับประเทศ อยู่ที่ 66.03 โดยมีค่าเฉลี่ยด้านสัมพันธภาพในครอบครัวสูงกว่าด้านอื่น ๆ แต่ด้านการพึ่งตนเอง ความพอเพียง ทางด้านเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด การกระทำความรุนแรงในครอบครัว มีผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 254 คน จังหวัดราชบุรีสูงสุด จำนวน 84 คน เป็นลำดับที่ 2 ของประเทศ ประเภทความรุนแรงที่พบมากที่สุดคือ ด้านร่างกาย สาเหตุของการกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่มาจากการใช้สารเสพติด

ด้านผู้สูงอายุ สถานการณ์ประชากรกลุ่มผู้สูงอายุ มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง มี 5 จังหวัดที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) ได้แก่ สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และ นครปฐม จากการคัดกรอง พบว่า ผู้สูงอายุติดสังคมและผู้สูงอายุติดบ้าน มีแนวโน้มลดลง แต่ผู้สูงอายุติดเตียง กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีสัดส่วนผู้สูงอายุติดเตียงสูงที่สุด สัดส่วนแรงงานผู้สูงอายุต่อผู้มืงานทำทั้งหมด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.94

ด้านคนพิการ สถานการณ์ประชากรกลุ่มคนพิการ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยมีคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน จำนวน 149,878 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ รongลงมา เป็นวัยแรงงาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย มีสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 100 คนขึ้นไป จำนวน 1,334 แห่ง ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน จำนวน 4,856 คน สถานประกอบการส่วนใหญ่ปฏิบัติตามกฎหมาย ร้อยละ 91.32 ปฏิบัติตามกฎหมายแต่ไม่ครบอัตราส่วน ร้อยละ 1.19 และไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเลย ร้อยละ 7.49 จังหวัดสมุทรสาคร มีสถานประกอบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมากที่สุด รongลงมา นครปฐม มีนักเรียนพิการ

ที่เข้าเรียนแบบเรียนรวม มีจำนวน 9,433 คน ส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษา สำหรับคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ มีจำนวน 3,874 คน

ด้านกลุ่มคนเปราะบาง กลุ่มคนเปราะบาง มีจำนวนผู้มาลงทะเบียนขอรับบัตรแสดงความสามารถ จำนวน 139 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้แสดงความสามารถด้านดนตรี และมีคนขอทาน จำนวน 518 คน พบในจังหวัดสมุทรสาคร มากที่สุด สำหรับครัวเรือนเปราะบาง มีกลุ่มคนเปราะบางทั้งสิ้น 58,035 ครัวเรือน โดยมีสมาชิกในครัวเรือน 106,812 คน จำแนกเป็นครัวเรือนระดับ 3 จำนวน 3,529 ครัวเรือน ระดับ 2 จำนวน 35,242 ครัวเรือน ระดับ 1 จำนวน 16,399 ครัวเรือน และระดับ 0 จำนวน 2,865 ครัวเรือน

ด้านภาคีเครือข่าย มีอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) จำนวน 17,806 คน องค์กรภาคธุรกิจที่ดำเนินกิจการโดยไม่แสวงหาผลกำไร (CSR) จำนวน 290 แห่ง สมาคม จำนวน 620 แห่ง มูลนิธิ จำนวน 618 แห่ง กลุ่มชมรมฯ จำนวน 25 แห่ง องค์กรภาคประชาชน จำนวน 6,085 แห่ง องค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวน 459 แห่ง

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

6.2.1 การพัฒนาระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายของกระทรวง และภาคีเครือข่าย โดยบูรณาการฐานข้อมูลกับภาคีเครือข่ายให้เป็นปัจจุบันและเป็นจุดเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานอื่นทั้งของภาครัฐ เอกชน และองค์กรต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligent : AI) ในการคัดกรองข้อมูลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.2.2 เสริมสร้างพลังเครือข่ายทางสังคม และกลุ่มเป้าหมายของกระทรวงฯ โดยการบูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาทางสังคมเชิงรุก โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ วางแผนในการป้องกันและการให้การช่วยเหลือ และการติดตามประเมินผล พร้อมทั้งการเชิดชูเกียรติ

6.2.3 มีนโยบายเตรียมความพร้อมในการวางระบบคุ้มครองทางสังคม ที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้มีผลเป็นรูปธรรมครอบคลุมทั้งมิติ ด้านสังคม สุขภาพ การศึกษา เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม

6.2.4 การสนับสนุนทางด้านสุขภาพจิต โดยการจัดให้มีบริการที่เข้าถึงง่าย และทั่วถึง ส่งเสริมให้มีอยู่ในทุกชุมชน อาจเป็นในรูปแบบแอปพลิเคชัน (Application) ที่สามารถให้คำปรึกษา ผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ความเครียด การฆ่าตัวตาย ปัญหาครอบครัว เป็นต้น

6.2.5 การแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อการพัฒนาระบบสวัสดิการเหมาะสมและทั่วถึง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และเป็นหลักประกันในยามที่เผชิญกับวิกฤต

6.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัด

ขับเคลื่อนนโยบาย 5 x 5 ฝ่าวิกฤตประชากร สู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ โดย 1) สื่อสารทำความเข้าใจกับทุกภาคส่วน และทีม พม. หนึ่งเดียว 2) จัดทำแผนเพื่อขับเคลื่อน และกำหนดโครงการเชิงยุทธศาสตร์

ระดับพื้นที่ 3) บูรณาการกับแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสังคมจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนา
กลุ่มจังหวัด

6.3.1 เสริมพลังวัยทำงาน โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพ
ของกลุ่มเป้าหมายกระทรวง พม. และมาตรการส่งเสริมสมดุลในชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัว ส่งเสริม
บทบาทหญิงชายในการดูแลครอบครัว

6.3.2 เพิ่มคุณภาพและผลิตภาพของเด็กและเยาวชน โดยการส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มี
ความเข้มแข็ง ดูแลสุขภาพทางกาย และจิตใจของเด็กและแม่ตั้งแต่ตั้งครรภ์ การพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะ
วิชาชีพตามวัย สอดคล้องกับบริบทสังคมที่เป็นพลวัต โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอด
ชีวิต เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างวัย

6.3.3 สร้างพลังผู้สูงอายุ โดยการมุ่งป้องกันโรคมกกว่าการรักษาโรค พัฒนาทักษะที่จำเป็น ส่งเสริม
ความรู้ด้านดิจิทัลเทคโนโลยี ให้ผู้สูงอายุ และลดข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคในการทำงานของผู้สูงอายุ และ
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ส่งเสริมให้มีสภาพแวดล้อม ทั้งภายในบ้าน และ
รอบบ้าน และในชุมชนที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมประจำวัน การสัญจร และการมีส่วนร่วมทางสังคมของผู้สูงอายุ
โดยเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในทุกมิติ เพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการ
อย่างครบวงจร

6.3.4 เพิ่มโอกาสและเสริมสร้างคุณค่าคนพิการ การสนับสนุนและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาสำหรับ
คนพิการตามศักยภาพ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับคนพิการ
ตลอดจนเพิ่มการจ้างงานคนพิการในทุกภาคส่วน สร้างทัศนคติที่เหมาะสมของชุมชนและครอบครัวในการ
อยู่ร่วมและดูแลคนพิการ การป้องกันการพิการแต่กำเนิดและการพิการทุกช่วงวัย และฟื้นฟูสมรรถภาพทาง
กายและทางใจ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้คนพิการดำเนินชีวิตได้อย่างอิสระ เช่น ระบบขนส่ง
สิ่งอำนวยความสะดวก โดยใช้หลักออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design) รวมทั้งใช้ระบบเทคโนโลยี
และนวัตกรรมช่วยในการดำเนินชีวิต และการจัดทำฐานข้อมูลและพัฒนา Application เพื่อประโยชน์
ในการหางาน และการจ้างงาน

6.3.5 สร้างระบบนิเวศที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาความมั่นคงของครอบครัว โดยการพัฒนาระบบ
สวัสดิการเหมาะสมและทั่วถึง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และเป็นหลักประกันในยามที่เผชิญกับวิกฤต สร้างชุมชน
น่าอยู่สำหรับประชากรทุกกลุ่มทุกวัย บ้านสำหรับคนทุกช่วงวัย การส่งเสริมเศรษฐกิจครัวเรือน เข้าถึงแหล่งทุน
ค้ำประกันเพื่อเสริมสภาพคล่อง การบริหารการเงินสำหรับครอบครัว การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
เน้นการเปลี่ยนพฤติกรรมของประชากรในการหยุดทำร้ายธรรมชาติส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว (Green
Economy)

สารบัญ

คำนำ.....	1
บทสรุปผู้บริหาร	2
สารบัญ.....	6
สารบัญตาราง.....	10
สารบัญภาพ	14
ส่วนที่ 1 บทนำ	15
1.1 หลักการและเหตุผล	15
1.2 วัตถุประสงค์.....	16
1.3 วิธีการดำเนินงาน	16
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐาน.....	18
2.1 ประเด็นด้านพื้นที่และประชากร.....	18
2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	18
2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ.....	18
2.1.3 พื้นที่การปกครอง	20
2.1.4 โครงสร้างประชากร	20
2.2 ประเด็นด้านสุขภาพ.....	21
2.2.1 หน่วยบริการสาธารณสุข.....	21
2.2.2 ทรัพยากรด้านสาธารณสุข	22
2.2.3 ภาวะสุขภาพ ความเจ็บป่วย และการตาย	25
2.3 ประเด็นด้านเศรษฐกิจ รายได้ และการทำงาน.....	28
2.3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และการขยายตัว	28
2.3.2 รายได้ หนี้สิน ความไม่เสมอภาคของรายได้ และการออม.....	29

2.3.3	ภาวะการมีงานทำ.....	32
2.3.4	ผู้ประกันตน	35
2.4	ประเด็นด้านการศึกษา.....	37
2.4.1	สถานศึกษา.....	37
2.4.2	เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	38
2.4.3	กลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงด้านการศึกษา.....	38
2.4.4	ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	41
2.5	ประเด็นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	41
2.5.1	การรับแจ้งคดีอาญาตามฐานความผิด.....	41
2.5.2	ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์.....	43
2.5.3	อุบัติเหตุทางถนน.....	44
2.6	ด้านที่อยู่อาศัย.....	47
ส่วนที่ 3	สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคม	49
3.1	ด้านเด็กและเยาวชน.....	49
3.1.1	สถานการณ์ทั่วไปด้านเด็กและเยาวชน	49
3.1.2	สถานการณ์เชิงประเด็น	51
3.1.2.1	เด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบาง	51
3.1.2.2	แม่วัยรุ่น/ แม่วัยรุ่นเลี้ยงเดี่ยว	54
3.1.2.3	พฤติกรรมเด็กและเยาวชน	58
3.1.3	เครือข่าย/ สวัสดิการด้านเด็กและเยาวชน	60
3.2	ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว.....	62
3.2.1	สถานการณ์ทั่วไปด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	62
3.2.2	ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว.....	66
3.2.3	สถานการณ์เชิงประเด็น	68
3.2.3.1	สตรีกลุ่มเปราะบาง	68

3.2.3.2 ความเสมอภาคระหว่างเพศ.....	70
3.2.4 เครือข่าย/สวัสดิการด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	71
3.3 ด้านผู้สูงอายุ.....	71
3.3.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านผู้สูงอายุ.....	71
3.3.2 สถานการณ์เชิงประเด็น	73
3.3.2.1 ผู้สูงอายุ ตัดบ้าน ตัดเตียง ตัดสังคม.....	73
3.3.2.2 การทำงานของผู้สูงอายุ	74
3.3.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ.....	76
3.4 ด้านคนพิการ.....	78
3.4.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านคนพิการ.....	78
3.4.2 สถานการณ์เชิงประเด็น	80
3.4.2.1 การศึกษาของคนพิการ.....	80
3.4.2.2 การทำงานของคนพิการ	81
3.4.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านคนพิการ.....	82
3.5 ด้านกลุ่มคนเปราะบาง	85
3.5.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านกลุ่มคนเปราะบาง	85
3.5.2 เครือข่าย/สวัสดิการด้านกลุ่มคนเปราะบาง	87
ส่วนที่ 4 สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมและสถานการณ์เร่งด่วน (Hot Issues).....	91
4.1 สถานการณ์เชิงประเด็นในระดับพื้นที่	91
4.1.1 สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน	91
4.1.2 ผลการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน.....	92
4.2 สถานการณ์ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues.....	93
ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคม	93
ส่วนที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	101
6.1 บทสรุป.....	105

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	107
6.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัด	108
ภาคผนวก.....	110

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 พื้นที่ จำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากร	18
ตารางที่ 2 พื้นที่การปกครองจำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	20
ตารางที่ 3 จำนวนประชากร ปี 2566	20
ตารางที่ 4 หน่วยบริการด้านสาธารณสุข.....	21
ตารางที่ 5 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์	22
ตารางที่ 6 จำนวนเตียงในสถานพยาบาล.....	23
ตารางที่ 7 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่	24
ตารางที่ 8 สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก	25
ตารางที่ 9 สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับแรก	26
ตารางที่ 10 อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากร.....	26
ตารางที่ 11 อัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยสะสม	27
ตารางที่ 12 จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย	27
ตารางที่ 13 อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ.....	27
ตารางที่ 14 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว	28
ตารางที่ 15 อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว	29
ตารางที่ 16 ประเภทของหนี้สินจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม.....	30
ตารางที่ 17 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	31
ตารางที่ 18 ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน	31
ตารางที่ 19 จำนวนแรงงานในระบบ.....	33
ตารางที่ 20 จำนวนแรงงานนอกระบบ	34
ตารางที่ 21 จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ.....	35
ตารางที่ 22 จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33.....	36
ตารางที่ 23 จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 39	36
ตารางที่ 24 จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 40.....	37
ตารางที่ 25 สถานศึกษาในระบบ นอกระบบ รายสังกัด	37
ตารางที่ 26 เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	38
ตารางที่ 27 จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส.....	39
ตารางที่ 28 จำนวนนักเรียนออกกลางคัน	39

ตารางที่ 29 สาเหตุของการออกกลางคัน	40
ตารางที่ 30 จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code)	40
ตารางที่ 31 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	41
ตารางที่ 32 การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ	41
ตารางที่ 33 การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	42
ตารางที่ 34 การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	43
ตารางที่ 35 จำนวนผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	43
ตารางที่ 36 จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน	44
ตารางที่ 37 สัดส่วนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน	44
ตารางที่ 38 จำนวนผู้ทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน	45
ตารางที่ 39 สัดส่วนผู้ทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน	46
ตารางที่ 40 จำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน	46
ตารางที่ 41 สัดส่วนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน	46
ตารางที่ 42 กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน	47
ตารางที่ 43 จำนวนบ้านพอเพียงชนบท	47
ตารางที่ 44 ครั้วเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง	48
ตารางที่ 45 จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ	49
ตารางที่ 46 จำนวนเด็กแรกเกิด	50
ตารางที่ 47 ร้อยละของเด็กที่สูงดีสมส่วน	50
ตารางที่ 48 อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก	51
ตารางที่ 49 จำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด อายุ 0 – 17 ปี	52
ตารางที่ 50 จำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด อายุ 18 – 25 ปี	52
ตารางที่ 51 จำนวนเด็กและครอบครัวอุปถัมภ์	53
ตารางที่ 52 จำนวนเด็กกำพร้า	53
ตารางที่ 53 สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก	54
ตารางที่ 54 จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครุฑ	54
ตารางที่ 55 ร้อยละการตั้งครุฑซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี	56
ตารางที่ 56 แม่เลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	57
ตารางที่ 57 แม่วัยใสที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	57
ตารางที่ 58 แม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	58

ตารางที่ 59 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ	58
ตารางที่ 60 จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน	59
ตารางที่ 61 เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำแนกตามประเภท	59
ตารางที่ 62 จำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน	60
ตารางที่ 63 สภาเด็กและเยาวชน	60
ตารางที่ 64 เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	61
ตารางที่ 65 สัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกกลุ่มอายุ	62
ตารางที่ 66 จำนวนจดทะเบียนหย่า	63
ตารางที่ 67 จำนวนจดทะเบียนสมรส	63
ตารางที่ 68 ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ประจำปี 2566	64
ตารางที่ 69 ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ.....	65
ตารางที่ 70 จำนวนผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว	66
ตารางที่ 71 จำนวนผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ	66
ตารางที่ 72 ช่วงอายุผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว.....	67
ตารางที่ 73 ประเภทสาเหตุการทำความรุนแรง.....	67
ตารางที่ 74 อัตราการว่างงานในสตรี	68
ตารางที่ 75 จำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง.....	69
ตารางที่ 76 สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง	69
ตารางที่ 77 สตรีที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.....	70
ตารางที่ 78 เครือข่ายด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	71
ตารางที่ 79 จำนวนผู้สูงอายุ	72
ตารางที่ 80 สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร	72
ตารางที่ 81 การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง	73
ตารางที่ 82 สัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง	73
ตารางที่ 83 ผู้มีงานทำและผู้สูงอายุที่ทำงาน.....	75
ตารางที่ 84 การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก	76
ตารางที่ 85 เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ	77
ตารางที่ 86 ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ.....	78
ตารางที่ 87 จำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน.....	78
ตารางที่ 88 สัดส่วนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน	79

ตารางที่ 89 สัดส่วนผู้สูงอายุที่มีความพิการ	79
ตารางที่ 90 คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ	80
ตารางที่ 91 จำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม	80
ตารางที่ 92 การรับคนพิการเข้าทำงาน	81
ตารางที่ 93 สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน	82
ตารางที่ 94 เครือข่ายด้านคนพิการ	82
ตารางที่ 95 การจัดบริการสำหรับคนพิการ.....	83
ตารางที่ 96 จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ	84
ตารางที่ 97 สัดส่วนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ.....	84
ตารางที่ 98 การให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง.....	85
ตารางที่ 99 จำนวนผู้แสดงความสามารถ จำแนกประเภท	86
ตารางที่ 100 จำนวนคนขอทาน	86
ตารางที่ 101 สัดส่วนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต่อประชากร.....	87
ตารางที่ 102 เครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR)	88
ตารางที่ 103 องค์กรพัฒนาเอกชน	88
ตารางที่ 104 องค์กรภาคประชาชน.....	89
ตารางที่ 105 กลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook แยกรายมิติ	91
ตารางที่ 106 ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง	91

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 สัดส่วนประชากร ปี 2566.....	21
ภาพที่ 2 สัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ ต่อประชากร 100,000 คน	23
ภาพที่ 3 สัดส่วนเตียงในสถานพยาบาล ต่อประชากร 100,000 คน.....	24
ภาพที่ 4 รายได้ต่อครัวเรือน.....	29
ภาพที่ 5 หนี้สินต่อครัวเรือน.....	30
ภาพที่ 6 จำนวนกำลังแรงงาน.....	32
ภาพที่ 7 จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน.....	32
ภาพที่ 8 จำนวนผู้ว่างงาน	33
ภาพที่ 9 อัตราการว่างงาน.....	33
ภาพที่ 10 จำนวนเด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ.....	38
ภาพที่ 11 อัตราเด็กแรกเกิด	50
ภาพที่ 12 อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน อายุ 10 – 14 ปี.....	55
ภาพที่ 13 อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน อายุ 15 – 19 ปี.....	55
ภาพที่ 14 ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก	61
ภาพที่ 15 สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด	62
ภาพที่ 16 อัตราการหย่าร้างต่อการสมรส.....	64
ภาพที่ 17 ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม	65
ภาพที่ 18 อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย	70
ภาพที่ 19 ผู้สูงอายุที่กู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ.....	74
ภาพที่ 20 สัดส่วนผู้สูงอายุที่ทำงาน	75
ภาพที่ 21 ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี.....	76
ภาพที่ 22 การปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ.....	77
ภาพที่ 23 จำนวนคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ	81
ภาพที่ 24 การบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	83
ภาพที่ 25 จำนวนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	87
ภาพที่ 26 องค์กรสาธารณประโยชน์.....	89
ภาพที่ 27 องค์กรสวัสดิการชุมชน.....	90

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับการบูรณาการ โดยกำหนดว่า “ในกรณีที่ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการหรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวทางปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ” (มาตรา 10 วรรค 1) ในทางปฏิบัติแม้ว่าจะมีความพยายามในการบริหารแบบบูรณาการในภารกิจที่มีความสำคัญหลายเรื่อง แต่ยังคงเกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติในหลายๆ ภารกิจ เป็นผลให้เกิดการสิ้นเปลืองทรัพยากรเป็นอย่างมาก การปฏิรูปงบประมาณประเทศจาก “ระบบงานงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์” สู่ “ระบบงบประมาณเชิงพื้นที่” (Arae-Based Budgeting: ABB) ซึ่งเป็นแนวคิดของการทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม (Participatory Budgeting) โดยมีการฟังเสียงประชาชนในพื้นที่ มีกระบวนการทำแผนพัฒนาจากล่างขึ้นบนตั้งแต่แผนชุมชนจนถึงแผนจังหวัด และให้หน่วยงานทั้งภูมิภาคและท้องถิ่นร่วมกันกลั่นกรอง ทำให้งบประมาณสามารถใช้ให้ตรงกับปัญหาความต้องการของคนในพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นทั้งกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิภาพการใช้งบประมาณแผ่นดิน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการตนเอง การสร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาล การควบคุมพฤติกรรมนักการเมืองโดยประชาชนในพื้นที่และการบูรณาการการทำงานของหน่วย Function และหน่วย Area ที่อยู่ในพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งตามแผนปฏิรูปกำหนดให้เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3 มีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม พร้อมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ระดับกลุ่มจังหวัด ในฐานะหน่วยงานที่สำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านสังคม พัทธกิจและคุ้มครองสิทธิแก่กลุ่มเป้าหมาย เช่น เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการด้านสังคมจากหน่วยงานรัฐ และภาคเอกชน ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี รวมทั้งผลักดันให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อมุ่งสู่สังคมคุณภาพบนพื้นฐานความรับผิดชอบร่วมกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

จึงได้จัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 ขึ้น โดยการรวบรวมข้อมูลในห้วงปี 2563 ถึง 2566 เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลด้านสังคมในกลุ่มจังหวัด ประกอบด้วยสถิติการให้บริการที่เป็นปัจจุบัน ท้นต่อสถานการณ์ ครอบคลุมทั้งข้อมูลเชิงกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลเชิงประเด็น ข้อมูลจากระบบสารสนเทศของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูลด้านสังคมจากหน่วยงานแวดล้อม หน่วยงาน ข้อมูลที่บ่งชี้ถึงสถานการณ์ทางสังคมตัวชี้วัดที่เป็นสากล รวมทั้งสถานการณ์ทางสังคมอื่นๆ

ที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะในการป้องกัน แก้ไขปัญหาทั้งในเชิงนโยบายและปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกลุ่มจังหวัด
- 2) เพื่อคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกลุ่มจังหวัด
- 3) เพื่อนำประเด็นในพื้นที่และประเด็นเร่งด่วน Hot Issues แจ้งเตือนไปยังกลไกในของพื้นที่ นำไปสู่การเฝ้าระวังภัยทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกลุ่มจังหวัด
- 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางสังคมในพื้นที่รับผิดชอบของกลุ่มจังหวัด

1.3 วิธีการดำเนินงาน

- 1) ร่วมกำหนดรายการข้อมูลในการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม กับกองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ 1 – 11 ด้วยวิธีการสำรวจผ่านระบบ Google Forms
- 2) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำกรอบแนวทางและวางแผนจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง พม. หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่าภายใต้กระทรวง พม. สสว. 1 – 11 และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานผู้ทำการสำรวจ/จัดเก็บข้อมูลพิจารณารายการข้อมูลประกอบการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม คำนียามหรือคำอธิบาย และประเด็นเชิงลึกด้านการจัดเก็บ
- 3) รวบรวมข้อมูลสถิติทั้งในรูปแบบ Open data และข้อมูลที่ต้องทำหนังสือขอข้อมูล เพื่อรวบรวมข้อมูลครบถ้วนตามรายการข้อมูลฯ ที่กำหนด
- 4) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการวิเคราะห์และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 เพื่อให้คณะกรรมการวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์ทางสังคม พิจารณารูปแบบการนำเสนอรายงานฯ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงรายงานสถานการณ์ทางสังคม ให้มีความน่าเชื่อถือ
- 5) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 เพื่อชี้แจงแนวทางการจัดทำรายงานฯ ประจำปี 2567 พร้อมมีหนังสือแจ้งเวียนเพื่อนำส่งข้อมูลเพื่อดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม 2567 ระดับจังหวัด
- 6) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด
- 7) นำเสนอรายงานฯ ให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 – 11 เพื่อนำข้อมูลไปจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัดและขับเคลื่อนโครงการระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด

รวมถึงนำเสนอรายงานฯ ให้กองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อนำข้อมูลไปประมวลผลภาพรวมรายงานสถานการณ์ทางสังคม ระดับประเทศ

- 8) นำเสนอรายงานสถานการณ์ทางสังคม เพื่อผู้ว่าราชการจังหวัด/คณะกรรมการจังหวัด เช่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (กสจ.) รับรองหรือรับทราบ
- 9) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ต่อส่วนราชการระดับจังหวัด อบต. และ เครือข่าย เพื่อนำไปใช้ประกอบการจัดทำรายงานฯ/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ พร้อมทั้งเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ ให้ประชาชนได้สามารถศึกษาข้อมูลได้

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) มีข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมระดับพื้นที่ ที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม
- 2) หน่วยงานระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัดสามารถนำข้อมูลในพื้นที่ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย แผนงานโครงการในการคุ้มครองป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมในระดับพื้นที่และหน่วยงานระดับกระทรวงสามารถนำข้อมูลในภาพรวมไปใช้ประโยชน์วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาทางสังคมที่สำคัญ และกำหนดนโยบายแผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมภาพรวมต่อไป

ส่วนที่ 2

ข้อมูลพื้นฐาน

2.1 ประเด็นด้านพื้นที่และประชากร

2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 มี 8 จังหวัด ประกอบด้วย กาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สุพรรณบุรี พบว่า จังหวัดกาญจนบุรีมีพื้นที่ใหญ่ที่สุด 19,483.15 ตารางกิโลเมตร แต่มีจำนวนประชากรเป็นอันดับสองรองจากจังหวัดนครปฐม คือจำนวน 895,281 คน และมีความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุด คือ 45.95 คนต่อตารางกิโลเมตร สำหรับจังหวัดที่มีพื้นที่น้อยที่สุด คือ จังหวัดสมุทรสงคราม 416.71 ตารางกิโลเมตร และมีจำนวนประชากรน้อยที่สุด 187,993 คน แต่มีความหนาแน่นของประชากรเป็นลำดับที่สอง 451.14 ตารางกิโลเมตรต่อคน รองจากจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 1 พื้นที่ จำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากร

จังหวัด	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนประชากร	ความหนาแน่นของประชากร*	จำนวนครัวเรือน**
กาญจนบุรี	19,483.15	895,281	45.95	161,776
นครปฐม	2,168.33	924,521	426.38	161,292
ประจวบคีรีขันธ์	6,367.62	550,977	86.53	123,503
เพชรบุรี	6,225.14	483,668	77.70	187,149
ราชบุรี	5,196.46	864,746	166.41	169,518
สมุทรสงคราม	416.71	187,993	451.14	43,517
สมุทรสาคร	872.35	592,033	678.67	124,769
สุพรรณบุรี	5,358.01	826,391	154.23	212,626

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566) | *ความหนาแน่นของประชากร (ตร.กม./คน) | **ข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชน(2566)

2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ

จังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สสว.3 มีพื้นที่รวม 46,090 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 8.98 ของประเทศ ภูมิประเทศ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ด้านตะวันตกเป็นพื้นที่สูงบริเวณเทือกเขาถนนธงชัยและตะนาวศรีเป็นแนวยาวไปทางใต้ตามแนวพรมแดน มีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพสาธารณรัฐแห่งประเทศไทยหรือสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เกิดจากการทับถมของดินตะกอนที่แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำสาขาต่างๆ พัดพามา สภาพดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง และตอนล่างเป็นพื้นที่ราบและที่ราบชายฝั่งทะเลมีด่านถาวร 1 ด่าน คือ ด่านถาวรบ้านพุน้ำร้อน จุดผ่อนปรน 2 จุด

คือ จุดผ่อนปรนพิเศษ ด้านสิงขรและจุดผ่อนปรนด้านพระเจดีย์สามองค์ที่เป็นจุดเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ทรัพยากรธรรมชาติ

ดิน ดินที่พบส่วนใหญ่ในบริเวณที่ราบมีลักษณะเป็นดินลุ่มน้ำหรือดินตะกอนที่แม่น้ำแม่กลอง มีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน เช่น ดินเหนียวดำ เป็นดินที่มีเนื้อละเอียดเหมาะที่จะใช้เพาะปลูกข้าวหรือยกร่องปลูกมะพร้าว ดินร่วนกำแพงแสนเป็นดินบริเวณขอบของที่ราบภาคกลางใช้ปลูกพืชไร่ดี และดินเหนียวทำจิ้น พบในเขตที่ติดต่อกับทะเล หากยกร่องให้สูงขึ้นสามารถปลูกมะพร้าว ผัก หรือ ไม้ผลอื่นๆ หรือใช้พื้นที่เลี้ยงกุ้งเลี้ยงปลาหรือทำนาเกลือ

แหล่งน้ำ มีลุ่มน้ำและแม่น้ำที่มีความสำคัญ 7 ลุ่มน้ำ คือ ลุ่มน้ำท่าจีน ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำเพชรบุรี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก โดยกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ซึ่งได้แก่ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ ราบลุ่ม

มีชายฝั่งทะเลยาว 359 กิโลเมตร และเป็นปากแม่น้ำสำคัญ 4 สาย ที่ไหลลงสู่ทะเลอ่าวไทย คือ แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำปราณบุรีด้านทิศตะวันตกในเขตจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีลักษณะเป็นที่ราบสูงและภูเขาสูงชัน แล้วค่อยลาดต่ำลงมาทางทิศตะวันออก เกิดเป็นสันปันน้ำ แบ่งน้ำส่วนหนึ่งไหลลงสู่สาธารณรัฐ แห่งสหภาพเมียนมา

ป่าไม้ มีพื้นที่ป่าไม้ 12.74 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.93 ของพื้นที่ป่าทั่วประเทศ ลักษณะของป่าไม้ในส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ลักษณะทั่วไปเป็นป่าโปร่งพื้นที่ป่าไม้ไม่รกทึบโดยมีไม้ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจหลายชนิด ได้แก่ ไม้สัก ไม้มะค่า และยังมีป่าไม้ประเภทอื่น ๆ ด้วย เช่น ป่าดิบชื้น ขึ้นอยู่ในที่ราบหรือบนภูเขา ที่ระดับความสูงเกิน 600 เมตร จากระดับ น้ำทะเล ป่าชายเลน มักพบขึ้นอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลปากแม่น้ำลำคลอง และบริเวณรอบเกาะที่มีสภาพเป็นดินเลน และป่าชายหาด ป่าที่ขึ้นคลุมดินหรือเนินทรายชายฝั่งทะเลที่ยกตัวจนน้ำท่วมไม่ถึงแต่ได้รับผลกระทบจากทะเล เช่น ไอความเค็ม และลมจากทะเล ภูมิอากาศ สภาพภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน มีฝนตกปานกลางและสลับกับฤดูแล้ง ลำดับพื้นที่ลาดลงมาทางใต้ตามลำดับจนถึงอ่าวไทย มีภูเขาบ้างแต่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาที่ไม่สูงมากเว้นแต่ด้านตะวันตกใกล้ชายแดนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามีเทือกเขาตะนาวศรีวางตัวในแนวเหนือ – ใต้ ทางด้านตะวันตกจึงเป็นแนวบังลมมรสุม ทำให้พื้นที่หลังเขามีฝนตกน้อย ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 1,500 มิลลิเมตรต่อปี ทั้งนี้มรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะพัดปกคลุมระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ทำให้มีเมฆมากและฝนตกชุกโดยเฉพาะอย่างยิ่งตามบริเวณชายฝั่งทะเล และเทือกเขาด้านรับลมจะมีฝนมากกว่าบริเวณอื่น ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นอกจากนี้ยังพาดความชุ่มชื้นมาจากทะเลอันดามันสู่กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ช่วงฤดูร้อนจะพบว่าจังหวัดกาญจนบุรีมีอุณหภูมิสูงสุด มีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดพาความชุ่มชื้นมาจากทะเลอันดามัน

มาสู่กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ทั้งนี้บริเวณภาคกลางตอนล่างจะมีอากาศชุ่มชื้นมากกว่าภาคกลางตอนบน เนื่องจากอยู่ใกล้ทะเลมากกว่า

2.1.3 พื้นที่การปกครอง

ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 มีพื้นที่การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งสิ้น 1,168 แห่ง โดยแบ่งเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด 8 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 478 แห่ง เป็นพื้นที่เขตการปกครองโดยเทศบาลนคร 3 แห่ง เทศบาลเมือง 22 แห่ง และเทศบาลตำบล 187 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 478 แห่ง

ตารางที่ 2 พื้นที่การปกครองจำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัด	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.	รวมทั้งหมด
กาญจนบุรี	1	-	3	46	72	122
นครปฐม	1	1	5	20	90	117
ประจวบคีรีขันธ์	1	-	2	14	44	61
เพชรบุรี	1	-	2	13	69	85
ราชบุรี	1	-	5	31	75	112
สมุทรสงคราม	1	-	1	8	26	36
สมุทรสาคร	1	2	2	11	22	38
สุพรรณบุรี	1	-	2	44	80	127

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2566)

2.1.4 โครงสร้างประชากร

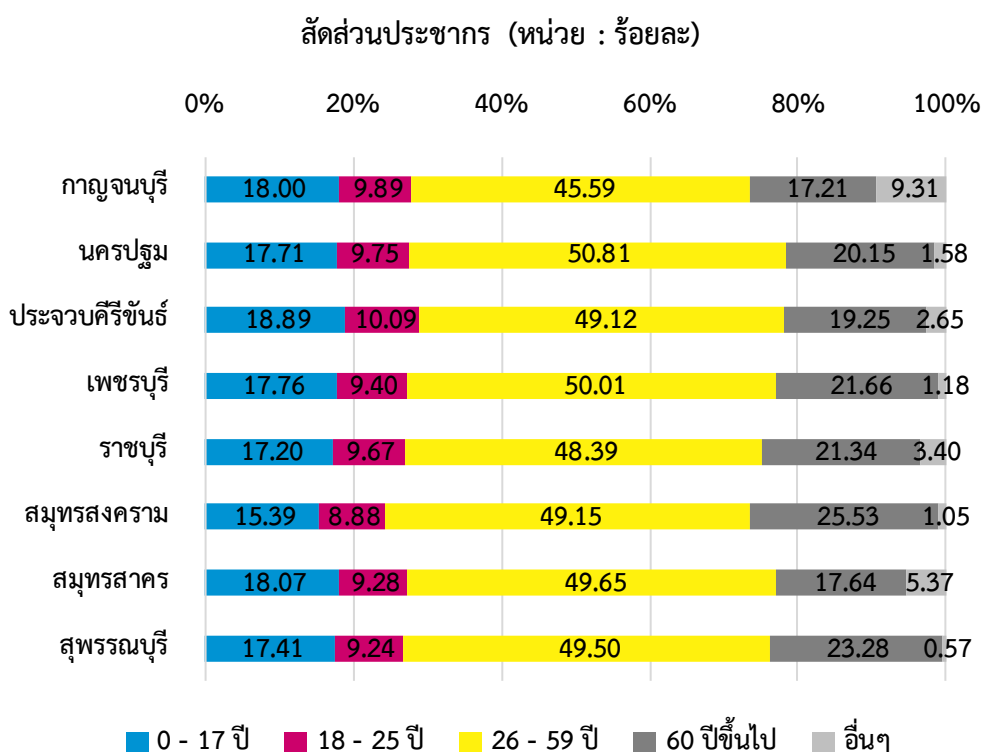
ข้อมูลสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ปี 2566 ประชากรไทยในเขตกลุ่มจังหวัด พื้นที่ สสว.3 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,325,610 คน แบ่งเป็นช่วงอายุ 0-17 ปี จำนวน 943,395 คน ช่วงอายุ 18-25 ปี จำนวน 511,272 คน ช่วงอายุ 26-59 ปี จำนวน 2,604,318 คน อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1,080,461 คน และอื่นๆ จำนวน 186,164 คน

ตารางที่ 3 จำนวนประชากร ปี 2566

จังหวัด	อายุ 0 - 17 ปี			อายุ 18 - 25 ปี			อายุ 26 - 59 ปี			อายุ 60 ปีขึ้นไป			อื่นๆ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	83,016	78,134	161,150	46,971	41,540	88,511	203,713	204,438	408,151	68,767	85,337	154,104	45,411	37,954	83,365
นครปฐม	84,035	79,683	163,718	46,747	43,425	90,172	226,231	243,510	469,741	78,306	107,941	186,247	7,931	6,712	14,643
ประจวบคีรีขันธ์	53,576	50,516	104,092	29,423	26,144	55,567	131,213	139,452	270,665	46,746	59,292	106,038	9,116	5,499	14,615
เพชรบุรี	44,282	41,596	85,878	22,807	22,636	45,443	117,739	124,143	241,882	44,580	60,183	104,763	3,464	2,238	5,702
ราชบุรี	76,624	72,153	148,777	42,712	40,887	83,599	205,284	213,171	418,455	78,381	106,163	184,544	16,180	13,191	29,371
สมุทรสงคราม	14,969	13,962	28,931	8,439	8,257	16,696	45,283	47,121	92,404	19,933	28,057	47,990	1,055	917	1,972
สมุทรสาคร	54,848	52,129	106,977	27,652	27,268	54,920	140,152	153,777	293,929	44,886	59,537	104,423	16,799	14,985	31,784
สุพรรณบุรี	73,838	70,034	143,872	38,302	38,062	76,364	200,882	208,209	409,091	82,249	110,103	192,352	2,730	1,982	4,712

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566) | *อื่นๆ (รวมजनทรคติ/ทะเบียนบ้านกลาง/มิใช่สัญชาติไทย/อยู่ระหว่างย้าย)

จากจำนวนประชากรที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า ในปี 2566 สัดส่วนวัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนผู้สูงอายุ ร้อยละ 20.28 ต่อประชากรทั้งหมด นั้นแสดงว่ากลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์แล้ว

ภาพที่ 1 สัดส่วนประชากร ปี 2566

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566) | *อื่นๆ (รวมजनตรคิ/ทะเบียนบ้านกลาง/มิใช่สัญชาติไทย/อยู่ระหว่างย้าย)

2.2 ประเด็นด้านสุขภาพ

2.2.1 หน่วยบริการสาธารณสุข

เมื่อพิจารณาหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชน ในปี 2565 พบว่า กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว. 3 มีหน่วยบริการสาธารณสุข จำนวน 1,037 แห่ง จังหวัดที่มีหน่วยบริการสาธารณสุขมากที่สุดคือ จังหวัดสุพรรณบุรี 194 แห่ง รองลงมาจังหวัดราชบุรี 179 แห่ง และจังหวัดที่มีหน่วยบริการสาธารณสุขน้อยที่สุดคือ จังหวัดสมุทรสงคราม 55 แห่ง

ตารางที่ 4 หน่วยบริการด้านสาธารณสุข

จังหวัด	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต.	สตอ.
กาญจนบุรี	-	2	14	142	13
นครปฐม	1	-	8	134	7
ประจวบคีรีขันธ์	-	2	5	81	8
เพชรบุรี	-	1	7	117	8
ราชบุรี	1	3	7	158	10
สมุทรสงคราม	-	1	2	49	3
สมุทรสาคร	1	1	-	54	3
สุพรรณบุรี	1	1	8	174	10

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

2.2.2 ทรัพยากรด้านสาธารณสุข

(1) บุคลากรทางการแพทย์

เมื่อพิจารณาบุคลากรทางการแพทย์ พบว่า ในช่วงปี 2563 – 2565 บุคลากรทางการแพทย์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี 2565 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว. 3 มีบุคลากรทางการแพทย์ จำนวน 18,061 คน จังหวัดที่มีบุคลากรทางการแพทย์มากที่สุดคือ นครปฐม 3,348 คน รองลงมาคือ ราชบุรี 3,162 คน และจังหวัดที่มีบุคลากรทางการแพทย์น้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 671 คน

ตารางที่ 5 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

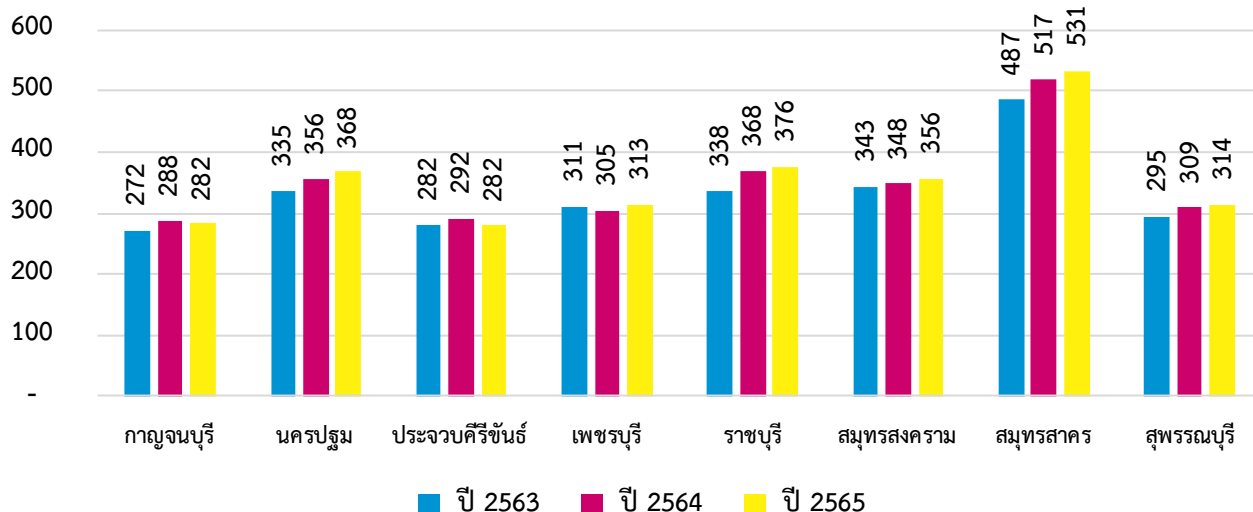
จังหวัด	บุคลากรทางการแพทย์ (หน่วย : คน)		
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
กาญจนบุรี	2,225	2,347	2,306
นครปฐม	3,046	3,239	3,348
ประจวบคีรีขันธ์	1,524	1,575	1,523
เพชรบุรี	1,492	1,457	1,500
ราชบุรี	2,853	3,102	3,162
สมุทรสงคราม	654	660	671
สมุทรสาคร	2,680	2,855	2,946
สุพรรณบุรี	2,477	2,579	2,605

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

หมายเหตุ บุคลากรทางการแพทย์ ประกอบด้วย แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร และพยาบาล

การเปรียบเทียบสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ ต่อประชากร 100,000 คน กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า ในปี 2563 – 2565 ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2565 จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร มากที่สุดคืออยู่ที่ 531 คน ต่อประชากร 100,000 คน และน้อยที่สุดมี 2 จังหวัด คือ กาญจนบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ อยู่ที่ 282 คน ต่อประชากร 100,000 คน

สัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน

ภาพที่ 2 สัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ ต่อประชากร 100,000 คน

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

(2) เตียงในสถานพยาบาล

จากข้อมูลสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวนเตียงในสถานพยาบาล กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า ในช่วงปี 2563 - 2565 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2565 จังหวัดที่มีจำนวนเตียงในสถานพยาบาลมากที่สุด คือ ราชบุรี 2,505 เตียง รองลงมา คือ สมุทรสาคร 2,405 เตียง และน้อยที่สุด คือ สมุทรสงคราม 428 เตียง

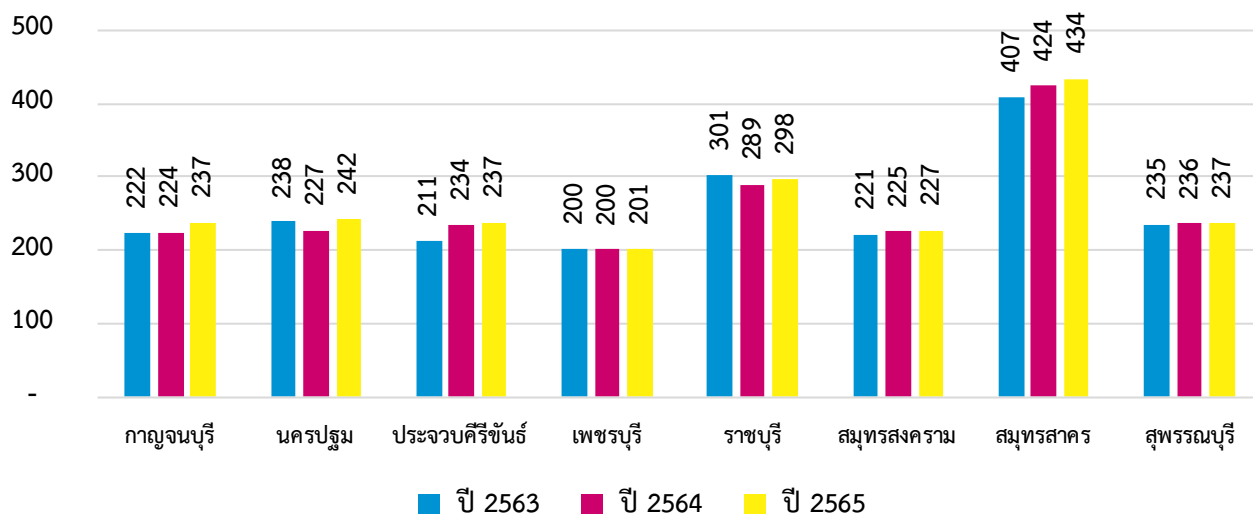
ตารางที่ 6 จำนวนเตียงในสถานพยาบาล

จังหวัด	เตียงในสถานพยาบาล (หน่วย : เตียง)		
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
กาญจนบุรี	1,818	1,830	1,935
นครปฐม	2,170	2,070	2,205
ประจวบคีรีขันธ์	1,142	1,260	1,282
เพชรบุรี	960	959	962
ราชบุรี	2,544	2,436	2,505
สมุทรสงคราม	421	427	428
สมุทรสาคร	2,243	2,338	2,405
สุพรรณบุรี	1,974	1,968	1,965

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

สัดส่วนเตียงในสถานพยาบาล ต่อประชากร 100,000 คน ในช่วงปี 2563 – 2565 กลุ่ม จังหวัดเขตพื้นที่ สว.3 ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2565 จังหวัดสมุทรสาคร มีสัดส่วนเตียง ในสถานพยาบาล ต่อประชากร มากที่สุด คือ 434 เตียง ต่อประชากร 100,000 คน และน้อยที่สุดคือ จังหวัดเพชรบุรี 201 เตียง ต่อประชากร 100,000 คน

สัดส่วนเตียงในสถานพยาบาลต่อประชากร 100,000 คน

ภาพที่ 3 สัดส่วนเตียงในสถานพยาบาล ต่อประชากร 100,000 คน

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

(3) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่

จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในปี 2566 พบว่า กลุ่มจังหวัดในเขต พื้นที่ สว.3 มี อสม. 108,292 คน มีจำนวนประชากรกลาง 5,157,741 คน คิดเป็นสัดส่วนอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 1 คน ต่อจำนวนประชากรกลาง 48 คน จังหวัดมี อสม. **มากที่สุด**คือจังหวัด สุพรรณบุรี 23,107 คน และเมื่อคิดเป็นสัดส่วน อสม. ต่อจำนวนประชากรกลาง เท่ากับ 1:36 คน เป็นสัดส่วน ที่น้อยที่สุด ในกลุ่มจังหวัด สำหรับจังหวัดที่มีสัดส่วน อสม. ต่อจำนวนประชากรกลางมากที่สุดคือ สมุทรสาคร เท่ากับ 1:126 คน

ตารางที่ 7 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่

จังหวัด	จำนวน อสม. (คน)	ประชากรกลางปี 2566 (คน)	สัดส่วนต่อประชากร*
กาญจนบุรี	21,018	816,650	39
นครปฐม	15,569	911,606	59
ประจวบคีรีขันธ์	10,656	539,219	51
เพชรบุรี	11,877	478,967	40
ราชบุรี	18,557	838,438	45
สมุทรสงคราม	3,052	187,040	61
สมุทรสาคร	4,456	559,888	126
สุพรรณบุรี	23,107	825,933	36

ที่มา : กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (2566)

*สัดส่วนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 1 คน ต่อจำนวนประชากรกลางปี (คน)

2.2.3 ภาวะสุขภาพ ความเจ็บป่วย และการตาย

(1) สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก

สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก ในปี 2565 ของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า อาการแสดงที่พบจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ **มากที่สุด** 11,322 คน โรคระบบประสาทอื่น ๆ 3,330 คน โรคหลอดเลือดสมอง 3,105 คน ปอดบวม 2,958 คน และโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2,660 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 8 สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุการตาย	จำนวนทั้งหมด (หน่วย : คน)
อันดับที่ 1	อาการแสดงที่พบจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ	11,322
อันดับที่ 2	โรคระบบประสาทอื่น ๆ	3,330
อันดับที่ 3	โรคหลอดเลือดสมอง	3,105
อันดับที่ 4	ปอดบวม	2,958
อันดับที่ 5	โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	2,660

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

(2) สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับ

สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับแรก ในปี 2566 ของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า ความผิดปกติทางอารมณ์ **มากที่สุด** 32,297 คน ความผิดปกติทางจิตและพฤติกรรมที่เกิดจากการใช้สารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท 30,562 คน โรคซึมเศร้า 29,663 คน กลุ่มอาการทางพฤติกรรมที่พบร่วมกับความผิดปกติทางสรีรวิทยาและปัจจัยทางกายภาพ 28,161 คน และโรคจิตเภท พฤติกรรมแบบโรคจิตเภทและโรคหลงผิด 23,685 คน

ตารางที่ 9 สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุ	จำนวนทั้งหมด (หน่วย : คน)
อันดับที่ 1	ความผิดปกติทางอารมณ์	32,297
อันดับที่ 2	ความผิดปกติทางจิตและพฤติกรรมที่เกิดจากการใช้สารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท	30,562
อันดับที่ 3	โรคซึมเศร้า	29,663
อันดับที่ 4	กลุ่มอาการทางพฤติกรรมที่พบร่วมกับความผิดปกติทางสรีรวิทยาและปัจจัยทางกายภาพ	28,161
อันดับที่ 5	โรคจิตเภท พฤติกรรมแบบโรคจิตเภท และโรคหลงผิด	23,685

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(3) อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากรทั้งหมด

ภาวะการป่วยเป็นโรคซึมเศร้า ในปี 2566 พบว่า กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 จังหวัดที่มีจำนวนผู้ป่วยเป็นโรคซึมเศร้าสะสมมากที่สุดคือ กาญจนบุรี 15,842 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม แต่เมื่อดูผู้ป่วยรายใหม่ พบว่า จังหวัดราชบุรี มีจำนวนมากที่สุด 1,527 คน และน้อยที่สุดยังคงเป็นสมุทรสงคราม แต่เมื่อคิดเป็นอัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศรียรายใหม่ ต่อประชากร 100,000 คน จังหวัดสมุทรสงครามกลับมากที่สุด คือ 190 คน ต่อประชากร 100,000 คน รองลงมา สุพรรณบุรี 184 คน ต่อประชากร 100,000 คน และน้อยที่สุด นครปฐม 52 คน ต่อประชากร 100,000 คน

ตารางที่ 10 อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากร

จังหวัด	ผู้ป่วยสะสมก่อนปี 2566	ผู้ป่วยรายใหม่ในปี 2566	รวมผู้ป่วยเก่าและใหม่	อัตราป่วยรายใหม่
กาญจนบุรี	14,476	1,366	15,842	167
นครปฐม	12,616	474	13,090	52
ประจวบคีรีขันธ์	10,726	900	11,626	167
เพชรบุรี	8,854	752	9,606	157
ราชบุรี	14,152	1,527	15,679	182
สมุทรสงคราม	3,382	356	3,738	190
สมุทรสาคร	9,768	952	10,720	170
สุพรรณบุรี	12,158	1,519	13,677	184

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

*อัตราป่วยเป็นโรคซึมเศรียรายใหม่ ต่อประชากร 100,000 คน

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูล ระหว่างปี 2565 - 2566 พบว่า อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าสะสม ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จังหวัดที่มีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ สุพรรณบุรี 6.61 รองลงมา คือ สมุทรสาคร 5.34 และจังหวัดที่มีอัตราการป่วยโรคซึมเศร้าสะสมลดลง คือ นครปฐม และ เพชรบุรี

ตารางที่ 11 อัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยสะสม

จังหวัด	ผู้ป่วยสะสม ในปี 2565	ผู้ป่วยสะสม ในปี 2566	อัตราการเพิ่มขึ้น/ลดลง
กาญจนบุรี	15,047	15,842	5.28
นครปฐม	13,487	13,090	-2.94
ประจวบคีรีขันธ์	11,280	11,626	3.07
เพชรบุรี	9,666	9,606	-0.62
ราชบุรี	14,989	15,679	4.60
สมุทรสงคราม	3,617	3,738	3.35
สมุทรสาคร	10,177	10,720	5.34
สุพรรณบุรี	12,829	13,677	6.61

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(4) การพยายามฆ่าตัวตายและการฆ่าตัวตายสำเร็จ

จากข้อมูลสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายมากที่สุด คือ กาญจนบุรี 754 คน รองลงมาคือ นครปฐม 606 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 110 คน

ตารางที่ 12 จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย

ผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย (หน่วย : คน)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	814	772	772	754
นครปฐม	482	403	526	606
ประจวบคีรีขันธ์	266	304	329	345
เพชรบุรี	239	280	358	393
ราชบุรี	334	392	405	424
สมุทรสงคราม	97	79	85	110
สมุทรสาคร	346	334	476	497
สุพรรณบุรี	546	503	540	593

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

เมื่อพิจารณาอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า จังหวัดที่มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จสูงกว่าเกณฑ์ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ คือ อัตราการฆ่า

ตัวตามสำเร็จ ต่อประชากร 100,000 คน ไม่เกิน 8.00 มี 3 จังหวัด คือ ราชบุรี สูงสุด เท่ากับ 9.28 รองลงมา กาญจนบุรี 8.69 และสมุทรสาคร 8.47

ตารางที่ 13 อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ

จังหวัด	ผู้ฆ่าตัวตายสำเร็จ	อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ*	เกณฑ์เป้าหมาย**
กาญจนบุรี	71	8.69	เกินเกณฑ์
นครปฐม	62	6.81	ไม่เกินเกณฑ์
ประจวบคีรีขันธ์	23	4.25	ไม่เกินเกณฑ์
เพชรบุรี	22	4.60	ไม่เกินเกณฑ์
ราชบุรี	78	9.28	เกินเกณฑ์
สมุทรสงคราม	15	7.96	ไม่เกินเกณฑ์
สมุทรสาคร	47	8.47	เกินเกณฑ์
สุพรรณบุรี	63	7.59	ไม่เกินเกณฑ์

ที่มา : ระบบ Health KPI สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

*อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ต่อประชากร 100,000 คน

**เกณฑ์เป้าหมายตาม KPI สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข คือ ไม่เกิน 8.00

2.3 ประเด็นด้านเศรษฐกิจ รายได้ และการทำงาน

2.3.1 ผลกระทบมวลรวมจังหวัด และการขยายตัว

ผลกระทบมวลรวมจังหวัดต่อหัว กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า ในช่วงปี 2558 – 2562 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และลดลงในปี 2563 อาจเนื่องมาจากสถานการณ์ COVID-19 และปรับตัวเพิ่มขึ้นในปี 2564 จังหวัดสมุทรสาคร ผลกระทบมวลรวมจังหวัดต่อหัวสูงสุดคือ 391,442 บาทต่อหัว รองลงมาคือ นครปฐม 297,901 บาทต่อหัว และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 160,089 บาทต่อหัว

ตารางที่ 14 ผลกระทบมวลรวมจังหวัดต่อหัว

ผลกระทบมวลรวมจังหวัดต่อหัว (หน่วย : บาท)							
จังหวัด	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564
กาญจนบุรี	107,964	114,089	118,246	130,371	133,635	123,314	127,365
นครปฐม	278,216	285,301	281,135	295,349	297,181	285,849	297,901
ประจวบคีรีขันธ์	165,254	178,492	193,155	196,143	202,890	188,396	192,326
เพชรบุรี	123,545	127,696	140,354	144,451	152,039	141,657	144,370
ราชบุรี	201,701	219,280	217,350	230,941	234,110	217,805	221,383
สมุทรสงคราม	106,037	111,170	133,943	140,952	148,455	149,556	160,089
สมุทรสาคร	353,161	360,912	375,021	390,508	394,067	380,049	391,442
สุพรรณบุรี	98,567	96,176	101,897	109,479	110,033	104,581	107,792

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564)

สำหรับอัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP) ในช่วงปี 2563 – 2564 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จังหวัดที่มีอัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวสูงสุดคือ สมุทรสงคราม ร้อยละ 7.04 รองลงมาคือ นครปฐม ร้อยละ 4.22 และน้อยที่สุดคือ ราชบุรี ร้อยละ 1.62

ตารางที่ 15 อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว

จังหวัด	GPP ปี 2563	GPP ปี 2564	การขยาย/หดตัว
กาญจนบุรี	123,314	127,365	3.28
นครปฐม	285,849	297,901	4.22
ประจวบคีรีขันธ์	188,396	192,326	2.09
เพชรบุรี	141,657	144,370	1.92
ราชบุรี	217,805	221,383	1.64
สมุทรสงคราม	149,556	160,089	7.04
สมุทรสาคร	380,049	391,442	3.00
สุพรรณบุรี	104,581	107,792	3.07

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564)

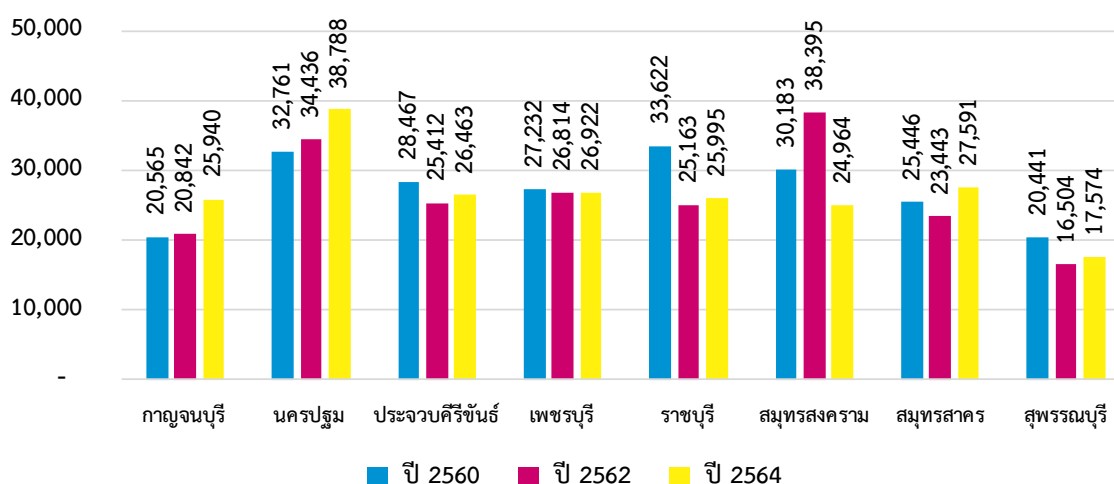
*อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (หน่วย : ร้อยละ)

2.3.2 รายได้ หนี้สิน ความไม่เสมอภาคของรายได้ และการออม

(1) รายได้และหนี้สินต่อครัวเรือน

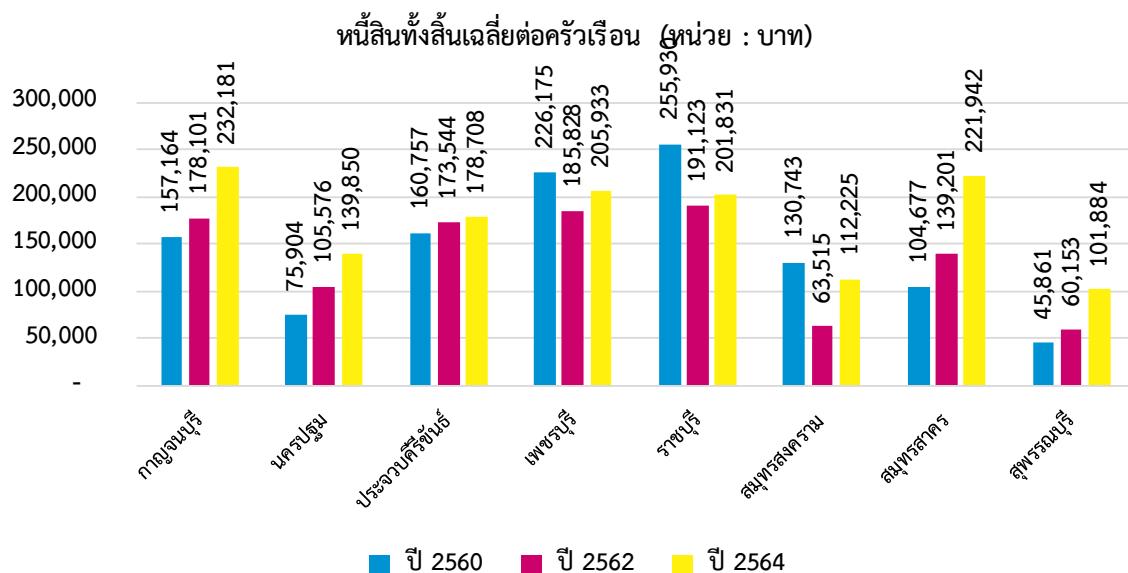
เมื่อพิจารณาข้อมูลรายได้และหนี้สินของครัวเรือน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน มีจำนวนใกล้เคียงกันในแต่ละปี โดยในปี พ.ศ. 2564 มีจำนวนเพิ่มขึ้นไม่มากนัก จังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนสูงสุดคือ นครปฐม 38,788 บาท และน้อยที่สุดคือ สุพรรณบุรี 17,574 บาท ในขณะที่หนี้สินในปี พ.ศ. 2564 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน จังหวัดที่มีหนี้สินทั้งสิ้นต่อครัวเรือนสูงสุด คือ กาญจนบุรี 232,181 บาท และน้อยที่สุดคือ สุพรรณบุรี 101,884 บาท

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (หน่วย : บาท)

ภาพที่ 4 รายได้ต่อครัวเรือน

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564)

ภาพที่ 5 หนี้สินต่อครัวเรือน

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564)

(2) หนี้สินและประเภทของหนี้สิน

ประเภทหนี้สิน ในปี 2564 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า หนี้สินเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนมีมากที่สุด 598,870 ครัวเรือน รองลงมาคือ หนี้สินเพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน 491,205 ครัวเรือน หนี้สินเพื่อการเกษตร 165,096 ครัวเรือน หนี้สินเพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร 122,690 ครัวเรือน หนี้สินเพื่อการศึกษา 13,485 ครัวเรือน และหนี้สินอื่น ๆ 3,209 ครัวเรือน จังหวัดที่มีหนี้สินครัวเรือน มากที่สุด คือ กาญจนบุรี รองลงมาคือ สมุทรสาคร และน้อยที่สุดคือ สุพรรณบุรี

ตารางที่ 16 ประเภทของหนี้สินจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม

ประเภทของหนี้สิน	กาญจนบุรี	นครปฐม	ประจวบคีรีขันธ์	เพชรบุรี	ราชบุรี	สมุทรสงคราม	สมุทรสาคร	สุพรรณบุรี
เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	85,904	59,919	74,002	105,757	109,500	59,424	78,837	25,527
เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร	35,417	9,115	21,012	8,419	13,039	8,266	5,659	21,763
เพื่อใช้ในการเกษตร	41,245	15,342	25,119	20,456	14,409	6,201	1,497	40,827
เพื่อใช้ในการศึกษา	2,754	1,061	316	3,913	2,450	261	2,319	411
เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	65,523	54,412	58,258	67,052	60,899	38,073	133,631	13,357
หนี้สินอื่นๆ	1,338	-	-	337	1,534	-	-	-
หนี้สินทั้งสิ้น ปี 64	232,181	139,850	178,708	205,933	201,831	112,225	221,942	101,884

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564)

(3) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค

สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ในช่วงปี 2562-2565 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า สัดส่วนความไม่เท่าเทียมของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคมีไม่มาก โดยในปี 2565 จังหวัดนครปฐม มีค่าสัมประสิทธิ์มากที่สุด 0.261 รองลงมาคือ สมุทรสาคร 0.267 และน้อยที่สุดคือ ประจวบคีรีขันธ์ 0.319

ตารางที่ 17 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค

สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค				
จังหวัด	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
กาญจนบุรี	0.315	0.353	0.334	0.316
นครปฐม	0.286	0.264	0.287	0.261
ประจวบคีรีขันธ์	0.310	0.326	0.319	0.319
เพชรบุรี	0.290	0.309	0.309	0.289
ราชบุรี	0.336	0.316	0.300	0.293
สมุทรสงคราม	0.323	0.307	0.275	0.280
สมุทรสาคร	0.257	0.296	0.294	0.267
สุพรรณบุรี	0.292	0.304	0.284	0.268

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2565)

หมายเหตุ ประมวลผลโดยกองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(4) ครัวเรือนที่มีการออมเงิน

ครัวเรือนที่มีการออมเงิน ในปี พ.ศ. 2566 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 แสดงให้เห็นว่า จังหวัดที่มีครัวเรือนที่มีการออมเงิน มากที่สุด คือ สุพรรณบุรี ร้อยละ 99.99 รองลงมาคือ สมุทรสงคราม ร้อยละ 99.96 และน้อยที่สุดคือ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 98.12

ตารางที่ 18 ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน

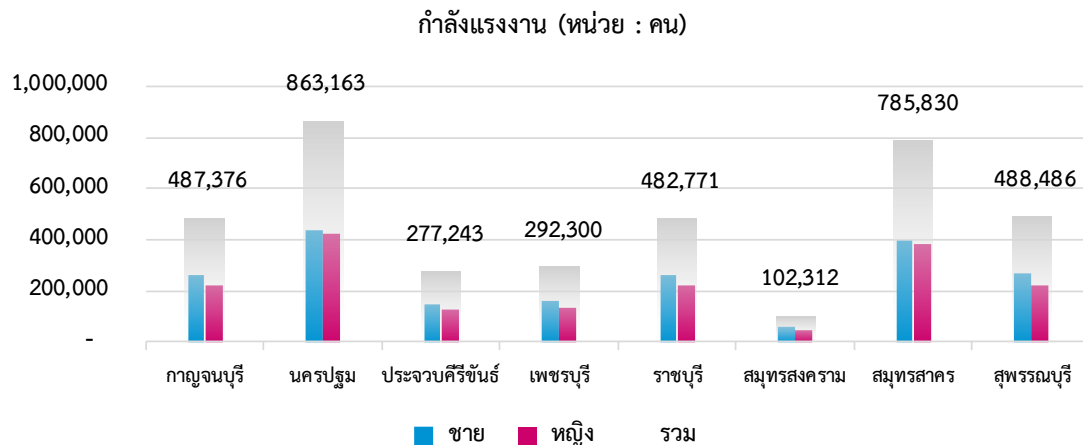
จังหวัด	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนที่มีการออมเงิน	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน
กาญจนบุรี	161,776	160,287	99.08
นครปฐม	161,292	160,604	99.57
ประจวบคีรีขันธ์	123,503	122,891	99.50
เพชรบุรี	187,149	185,868	99.32
ราชบุรี	169,518	166,327	98.12
สมุทรสงคราม	43,517	43,499	99.96
สมุทรสาคร	124,769	123,386	98.89
สุพรรณบุรี	212,626	212,611	99.99

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566) | หมายเหตุ เป็นข้อมูลจากการสำรวจเท่านั้น

2.3.3 ภาพการมีงานทำ

(1) กำลังแรงงาน

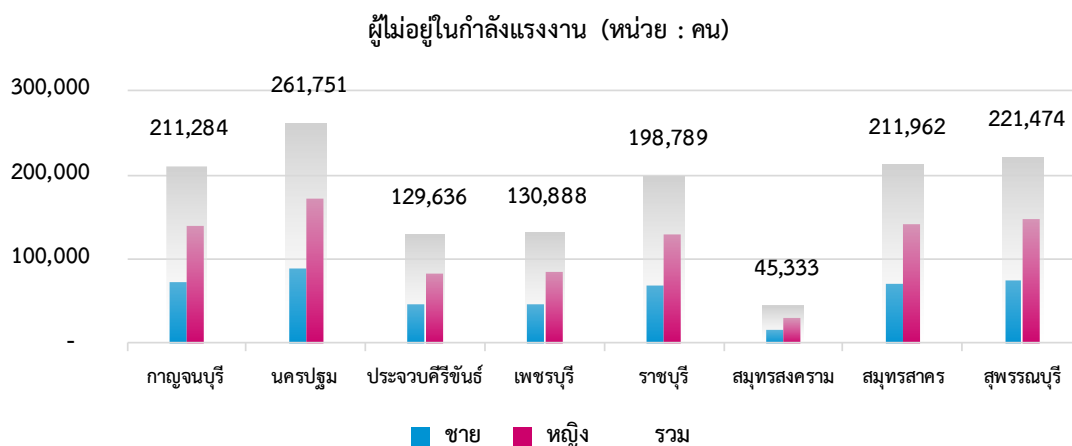
สถานการณ์กำลังแรงงานของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีกำลังแรงงานมากที่สุด คือ จังหวัดนครปฐม 863,163 คน รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรสาคร 785,830 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 102,312 คน

ภาพที่ 6 จำนวนกำลังแรงงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566) | หมายเหตุ ข้อมูลเฉลี่ยทั้งปี

ในปี 2566 สถานการณ์จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,411,117 คน จังหวัดที่มีจำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานที่มีกำลังแรงงานมากที่สุดคือ นครปฐม 261,751 คน รองลงมาคือ สุพรรณบุรี 221,474 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม จำนวน 45,333 คน

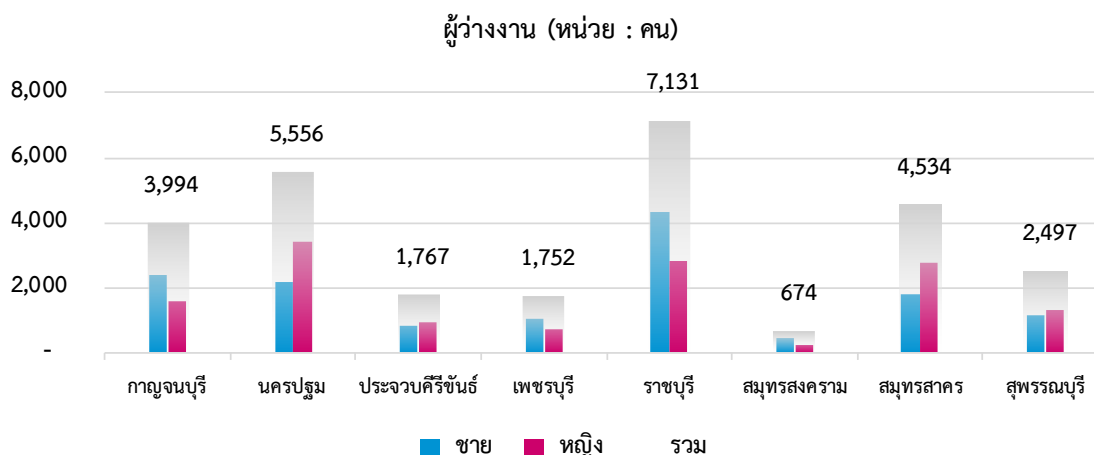

ภาพที่ 7 จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566) | หมายเหตุ ข้อมูลเฉลี่ยทั้งปี

(2) การว่างงาน

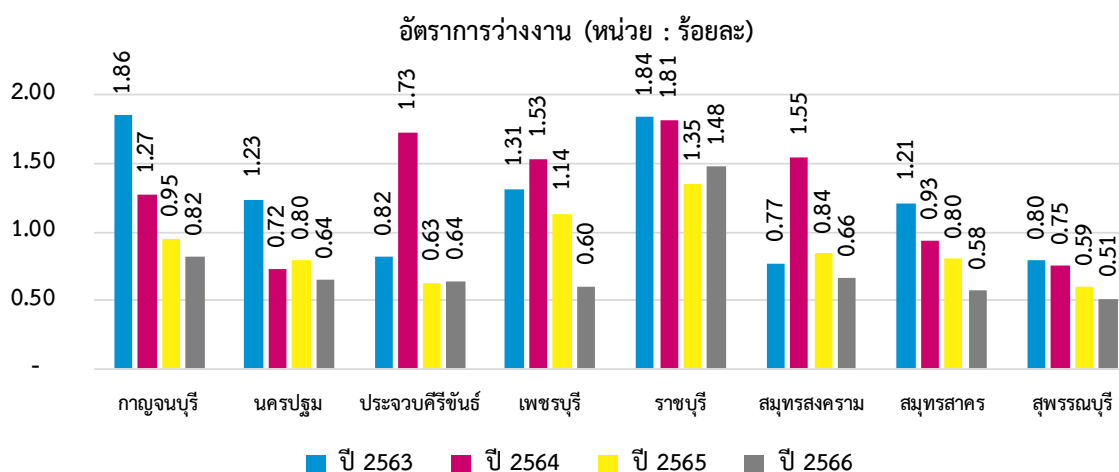
สถานการณ์การว่างงาน ในปี 2566 ของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 จังหวัดที่มีผู้ว่างงานมากที่สุดคือ ราชบุรี 7,131 คน รองลงมาคือ นครปฐม 5,556 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 674 คน

ภาพที่ 8 จำนวนผู้ว่างงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566) | หมายเหตุ ข้อมูลเฉลี่ยทั้งปี

อัตราการว่างงาน ในช่วงปี 2563 - 2566 ของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 ส่วนใหญ่ลดลง มีจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ ราชบุรี ที่อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2566 และจังหวัดที่มีอัตราการว่างงานสูงสุดคือ ราชบุรี ร้อยละ 1.48 รองลงมาคือ กาญจนบุรี ร้อยละ 0.82 สำหรับจังหวัดที่มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุดคือ สุพรรณบุรี ร้อยละ 0.51

ภาพที่ 9 อัตราการว่างงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

(3) แรงงานนอกระบบ

ข้อมูลแรงงานในระบบ ช่วงปี 2563 - 2566 ของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น มีเพียงจังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2564 และปี 2565 และลดลง

ในปี 2566 จังหวัดที่มีแรงงานในระบบมากที่สุด ในปี 2566 คือ สมุทรสาคร 602,440 คน รองลงมา คือ นครปฐม 490,797 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 55,850 คน สำหรับแรงงานนอกระบบก็มีแนวโน้ม มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ในปี 2566 จังหวัดที่มีแรงงานนอกระบบมากที่สุดคือ นครปฐม 367,412 คน รองลงมา คือ สุพรรณบุรี 353,921 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 45,213 คน

ตารางที่ 19 จำนวนแรงงานในระบบ

แรงงานในระบบ (หน่วย : คน)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	168,071	167,887	217,387	176,391
นครปฐม	412,979	431,335	483,134	490,797
ประจวบคีรีขันธ์	120,611	113,695	128,831	135,094
เพชรบุรี	128,379	138,081	155,427	134,783
ราชบุรี	220,725	247,512	239,228	238,502
สมุทรสงคราม	53,737	54,238	60,714	55,850
สมุทรสาคร	542,954	534,513	599,953	602,440
สุพรรณบุรี	131,339	137,515	154,596	126,065

ที่มา : กระทรวงแรงงาน (2566)

ตารางที่ 20 จำนวนแรงงานนอกระบบ

แรงงานนอกระบบ (หน่วย : คน)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	280,977	264,093	265,351	295,565
นครปฐม	269,965	244,187	336,830	367,412
ประจวบคีรีขันธ์	141,464	141,377	140,018	146,477
เพชรบุรี	150,617	138,069	137,421	158,484
ราชบุรี	226,465	185,600	230,033	237,329
สมุทรสงคราม	56,478	49,275	41,225	45,213
สมุทรสาคร	166,663	181,453	149,553	173,766
สุพรรณบุรี	316,476	316,181	328,045	353,921

ที่มา : กระทรวงแรงงาน (2566)

(4) การทำงานของคนต่างด้าว

การทำงานของคนต่างด้าว ช่วงปี 2563 – 2566 ของกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานมีจำนวนเพิ่มขึ้นในปี 2565 ทุกจังหวัด และลดลงในปี 2566 ในทุกจังหวัดเช่นกัน โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีจำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานมากที่สุด คือ สมุทรสาคร 228,503 คน รองลงมาคือ นครปฐม 91,610 คน และน้อยที่สุดคือ สุพรรณบุรี 12,620 คน

ตารางที่ 21 จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ

คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ (หน่วย : คน)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	29,319	27,626	37,195	33,453
นครปฐม	92,945	83,364	107,460	91,610
ประจวบคีรีขันธ์	28,798	26,541	31,709	27,866
เพชรบุรี	18,758	18,684	33,775	27,421
ราชบุรี	43,508	43,833	56,450	46,505
สมุทรสงคราม	13,926	12,907	15,596	14,418
สมุทรสาคร	238,848	213,949	274,974	228,503
สุพรรณบุรี	14,284	12,131	15,957	12,620

ที่มา : กระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน (2566)

2.3.4 ผู้ประกันตน

ผู้ประกันตน ในช่วงปี 2563 - 2566 ของกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 จำนวนผู้ประกันตน ตามมาตรา 33 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 มีผู้ประกันตน 660,900 คน จังหวัดที่มีผู้ประกันตนมากที่สุด คือ นครปฐม 261,360 คน จำนวนผู้ประกันตนตามมาตรา 39 มีแนวโน้มลดลง ในปี 2566 มีผู้ประกันตน 140,096 คน จังหวัดที่มีผู้ประกันตนมากที่สุดคือ สมุทรสาคร 37,116 คน จำนวนผู้ประกันตนตามมาตรา 40 มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นแบบก้าวกระโดดในปี 2564 และมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี 2566 มีผู้ประกันตน 1,243,822 คน จังหวัดที่มีผู้ประกันตนตามมาตรา 40 มากที่สุดคือ นครปฐม 258,834 คน

ตารางที่ 22 จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33

จังหวัด	ผู้ประกันตนมาตรา 33			
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	69,346	66,602	71,775	73,545
นครปฐม	245,056	235,993	254,861	261,360
ประจวบคีรีขันธ์	59,675	58,418	62,467	61,072
เพชรบุรี	57,123	58,534	68,314	65,972
ราชบุรี	117,414	115,244	122,898	126,336
สมุทรสงคราม	21,173	20,712	20,779	21,256
สมุทรสาคร	445,860	434,465	481,201	479,197
สุพรรณบุรี	50,742	49,718	50,324	51,359

ที่มา : กระทรวงแรงงาน (2566)

ตารางที่ 23 จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 39

จังหวัด	ผู้ประกันตนมาตรา 39			
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	11,810	13,253	12,597	11,668
นครปฐม	35,024	38,021	37,448	35,365
ประจวบคีรีขันธ์	11,035	12,267	11,302	10,334
เพชรบุรี	8,664	9,273	8,499	7,695
ราชบุรี	20,920	22,560	21,433	19,728
สมุทรสงคราม	5,047	5,419	5,150	4,732
สมุทรสาคร	38,121	40,443	39,350	37,116
สุพรรณบุรี	13,667	14,953	14,404	13,458

ที่มา : กระทรวงแรงงาน (2566)

ตารางที่ 24 จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 40

จังหวัด	ผู้ประกันตนมาตรา 40			
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	49,017	239,386	241,325	241,734
นครปฐม	45,681	256,666	258,419	258,834
ประจวบคีรีขันธ์	25,731	160,435	162,112	162,983
เพชรบุรี	21,229	126,984	128,501	129,105
ราชบุรี	43,625	223,157	225,331	226,391
สมุทรสงคราม	18,364	53,716	54,450	54,457
สมุทรสาคร	46,667	167,598	169,492	170,318
สุพรรณบุรี	41,619	238,260	240,169	240,824

ที่มา : กระทรวงแรงงาน (2566)

2.4 ประเด็นด้านการศึกษา

2.4.1 สถานศึกษา

สถานศึกษาในระบบ นอกระบบ ปีการศึกษา 1/2566 ของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 มีจำนวนทั้งสิ้น 3,879 แห่ง เป็นสถานศึกษาในระบบ 3,814 แห่ง และนอกระบบ (กรมส่งเสริมการเรียนรู้) 65 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นฐานมากที่สุด 2,105 แห่ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 1,436 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 213 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา 44 แห่ง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 16 แห่ง จังหวัดที่มีสถานศึกษามากที่สุดคือ สุพรรณบุรี 757 แห่ง รองลงมาคือ กาญจนบุรี 740 แห่ง และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 158 แห่ง

ตารางที่ 25 สถานศึกษาในระบบ นอกระบบ รายสังกัด

จังหวัด	สถานศึกษาในระบบ					สถานศึกษานอกระบบ
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เอกชน)	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กาญจนบุรี	435	24	7	2	258	14
นครปฐม	266	44	7	5	183	8
ประจวบคีรีขันธ์	224	35	4	1	151	8
เพชรบุรี	231	22	7	1	167	9
ราชบุรี	336	31	7	5	224	10
สมุทรสงคราม	75	9	3	-	68	3
สมุทรสาคร	113	23	3	-	96	3
สุพรรณบุรี	425	25	6	2	289	10

ที่มา : ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566)

2.4.2 เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 1/2566 ของกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 มีจำนวนทั้งสิ้น 855,840 คน จังหวัดที่มีจำนวนเด็กเข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงสุดคือ นครปฐม 154,155 คน รองลงมาคือ กาญจนบุรี 146,993 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 26,597 คน

ตารางที่ 26 เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จังหวัด	เตรียมอนุบาล	ก่อนประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
กาญจนบุรี	8,141	21,089	64,299	29,598	18,393	5,473
นครปฐม	6,875	23,071	63,713	31,118	21,832	7,546
ประจวบคีรีขันธ์	4,499	14,932	41,101	19,199	10,446	5,268
เพชรบุรี	4,346	10,138	30,936	16,069	10,462	3,497
ราชบุรี	6,296	21,759	60,962	29,960	16,582	9,310
สมุทรสงคราม	1,246	3,796	10,832	5,672	3,112	1,939
สมุทรสาคร	3,418	15,800	42,531	17,024	8,423	3,335
สุพรรณบุรี	7,484	16,246	50,534	25,926	16,619	5,793

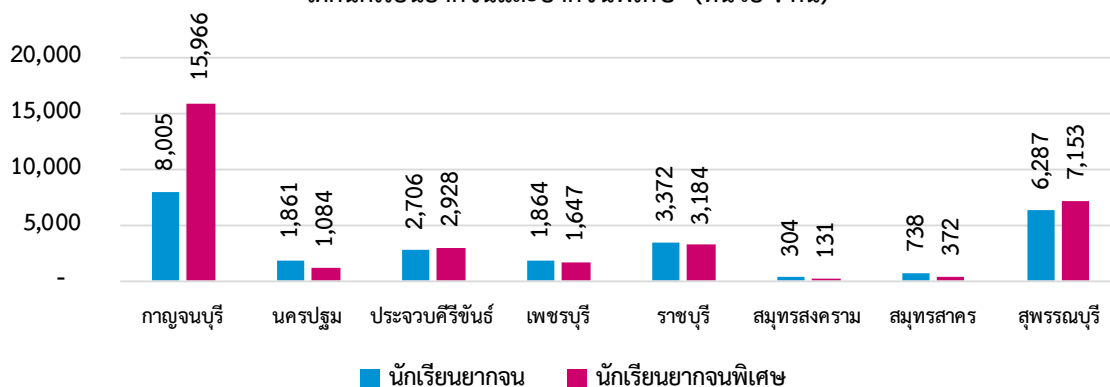
ที่มา : ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566)

2.4.3 กลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงด้านการศึกษา

(1) เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ

เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ ในปี 2565 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 มีจำนวนทั้งสิ้น 57,602 คน เป็นเด็กนักเรียนยากจน 25,137 คน และเด็กนักเรียนยากจนพิเศษ 32,465 คน จังหวัดที่มีเด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษสูงสุดคือ กาญจนบุรี 23,971 คน รองลงมา สุพรรณบุรี 13,440 คน และน้อยที่สุด สมุทรสงคราม 435 คน

เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 10 จำนวนเด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ

ที่มา : ระบบสารสนเทศเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา iSEE (2565)

(2) จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส

นักเรียนด้อยโอกาส ปีการศึกษา 1/2566 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 มีจำนวนทั้งสิ้น 231,607 คน ส่วนใหญ่เป็นเด็กยากจน 230,131 คน เป็นชนกลุ่มน้อย 371 คน กำพร้า 281 คน ทำงาน รับผิดชอบตนเองและครอบครัว 132 คน เด็กถูกทอดทิ้ง 96 คน เด็กเร่ร่อน 8 คน เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงาน 4 คน เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ 3 คน เด็กที่มีปัญหายาเสพติด 1 คน เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเยาวชน 1 คน เด็กที่ได้รับผลกระทบจากเอดส์ 1 คน และเด็กที่มีความด้อยโอกาสมากกว่า 1 ประเภท 578 คน จังหวัดที่มีจำนวนนักเรียนด้อยโอกาสสูงสุดคือ กาญจนบุรี 67,163 คน รองลงมา สุพรรณบุรี 39,237 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 3,631 คน

ตารางที่ 27 จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส

ประเภทความด้อยโอกาส	กาญจนบุรี	นครปฐม	ประจวบคีรีขันธ์	เพชรบุรี	ราชบุรี	สมุทรสงคราม	สมุทรสาคร	สุพรรณบุรี
นักเรียนด้อยโอกาสทั้งหมด	67,163	27,097	24,399	17,756	33,963	3,631	18,361	39,237
กำพร้า	28	36	80	19	36	3	28	51
ชนกลุ่มน้อย	66	106	34	6	88	4	44	23
เด็กถูกทอดทิ้ง	12	7	13	4	13	1	17	29
เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงาน	-	1	-	3	-	-	-	-
เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ	-	-	3	-	-	-	-	-
เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	-	-	1	-	-	-	-	-
เด็กที่อยู่ในสถานพินิจ	-	-	-	-	-	-	-	-
เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเยาวชน	-	-	-	1	-	-	-	-
เด็กยากจน	66,882	26,835	24,170	17,687	33,674	3,619	18,241	39,023
เด็กเร่ร่อน	1	1	1	2	2	-	1	-
ทำงานรับผิดชอบตนเองและครอบครัว	9	31	6	9	48	-	4	25
ผลกระทบจากเอดส์	-	-	-	-	-	-	-	1
มีความด้อยโอกาสมากกว่า 1 ประเภท	165	80	91	25	102	4	26	85

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปีการศึกษา 1/2566)

(3) จำนวนนักเรียนออกกลางคัน

จำนวนนักเรียนออกกลางคัน ปี 2565 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 มีจำนวน 62 คน ส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง เป็นชาย 40 คน หญิง 22 คน จังหวัดที่มีจำนวนนักเรียนออกกลางคันมากที่สุดคือ กาญจนบุรี 25 คน รองลงมาคือ เพชรบุรี 17 คน และไม่มีนักเรียนออกกลางคันเลย 2 จังหวัด คือ ประจวบคีรีขันธ์ และ สมุทรสงคราม

ตารางที่ 28 จำนวนนักเรียนออกกลางคัน

จังหวัด	นักเรียนออกกลางคัน		
	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	17	8	25
นครปฐม	1	-	1
ประจวบคีรีขันธ์	-	-	-
เพชรบุรี	10	7	17
ราชบุรี	4	3	7
สมุทรสงคราม	-	-	-
สมุทรสาคร	1	3	4
สุพรรณบุรี	7	1	8

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565)

สำหรับสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียน เนื่องจาก มีปัญหาในการปรับตัว 32 คน
หาเลี้ยงครอบครัว 14 คน อพยพตามผู้ปกครอง 7 คน มีปัญหาครอบครัว 7 คน และสมรส 2 คน เรียงตามลำดับ

ตารางที่ 29 สาเหตุของการออกกลางคัน

จังหวัด	สาเหตุของการออกกลางคัน							
	เจ็บป่วย/อุบัติเหตุ	ฐานะยากจน	ต้องคดี/ถูกจับ	มีปัญหาครอบครัว	มีปัญหาในการปรับตัว	สมรส	หาเลี้ยงครอบครัว	อพยพตามผู้ปกครอง
กาญจนบุรี	-	-	-	-	13	-	9	3
นครปฐม	-	-	-	-	-	-	1	-
ประจวบคีรีขันธ์	-	-	-	-	-	-	-	-
เพชรบุรี	-	-	-	-	17	-	-	-
ราชบุรี	-	-	-	3	1	1	2	-
สมุทรสงคราม	-	-	-	-	-	-	-	-
สมุทรสาคร	-	-	-	-	-	1	-	3
สุพรรณบุรี	-	-	-	4	1	-	2	1

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565)

(4) จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code)

จำนวนผู้ที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code) ในช่วงภาคเรียนที่ 1/2565 – 1/2566 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยในภาคเรียนที่ 1/2566 มีจำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G ทั้งหมด 15,265 คน จังหวัดที่จำนวนสูงสุดคือ กาญจนบุรี 5,133 คน รองลงมาคือ ราชบุรี 2,765 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 158 คน

ตารางที่ 30 จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code)

จังหวัด	นักเรียนได้รับรหัส G 1/2565			นักเรียนได้รับรหัส G 2/2565			นักเรียนได้รับรหัส G 1/2566		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	2,662	2,482	5,144	2,645	2,479	5,124	2,616	2,517	5,133
นครปฐม	1,049	990	2,039	1,085	1,016	2,101	1,350	1,277	2,627
ประจวบคีรีขันธ์	870	751	1,621	900	792	1,692	1,039	963	2,002
เพชรบุรี	186	178	364	179	175	354	209	189	398
ราชบุรี	1,179	1,185	2,364	1,180	1,188	2,368	1,380	1,385	2,765
สมุทรสงคราม	71	60	131	79	68	147	81	77	158
สมุทรสาคร	693	612	1,305	734	651	1,385	867	776	1,643
สุพรรณบุรี	215	242	457	218	247	465	254	285	539

ที่มา : ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566)

2.4.4 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ช่วงปี 2562 – 2565 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2565 จังหวัดที่ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป มีค่าสูงสุด คือ นครปฐม 9.22 รองลงมาคือ สมุทรสาคร 9.20 และน้อยที่สุดคือ กาญจนบุรี 7.71

ตารางที่ 31 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (หน่วย : ปี)				
จังหวัด	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
กาญจนบุรี	7.56	7.78	7.99	7.71
นครปฐม	8.08	8.42	8.76	9.22
ประจวบคีรีขันธ์	8.22	8.32	8.37	8.99
เพชรบุรี	8.90	8.77	8.70	9.01
ราชบุรี	8.32	8.05	8.43	8.54
สมุทรสงคราม	7.98	8.26	8.59	8.91
สมุทรสาคร	8.63	9.08	8.74	9.20
สุพรรณบุรี	7.52	7.58	7.49	8.25

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2565)

หมายเหตุ ประมวลผลโดยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ดัชนีความก้าวหน้าของคน : HAI)

2.5 ประเด็นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.5.1 การรับแจ้งคดีอาญาตามฐานความผิด

(1) การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ

การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ ปี 2566 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 มีจำนวน 2,461 คดี ส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง จังหวัดที่มีการรับแจ้งความคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ มากที่สุด คือ นครปฐม 560 คดี แต่เมื่อคิดเป็นอัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน อยู่ที่ 61 เป็นอันดับที่ 6 ของประเทศ รองลงมาคือ ราชบุรี 382 คดี แต่เมื่อคิดเป็นอัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน อยู่ที่ 46 เป็นอันดับที่ 27 ของประเทศ น้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 88 คดี แต่เมื่อคิดเป็นอัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน อยู่ที่ 47 เป็นอันดับที่ 23 ของประเทศ จังหวัดที่น่าเป็นห่วงคือ เพชรบุรี มีจำนวน 321 คดี แต่เมื่อคิดเป็นอัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน อยู่ที่ 67 เป็นอันดับ 4 ของประเทศ และสูงสุดในกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3

ตารางที่ 32 การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ

จังหวัด	การรับแจ้ง (คดี) ตามฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ					
	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	จำนวนต่อประชากร 100,000 คน*	อันดับ**
กาญจนบุรี	191	95	50	336	41	36
นครปฐม	310	145	105	560	61	6
ประจวบคีรีขันธ์	154	70	69	293	54	16
เพชรบุรี	168	77	76	321	67	4
ราชบุรี	226	113	43	382	46	27
สมุทรสงคราม	49	19	20	88	47	23
สมุทรสาคร	148	67	6	221	39	41
สุพรรณบุรี	137	74	49	260	31	60

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566) | *อัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน | **จัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราคดีต่อประชากร สูงสุด - ต่ำสุด (ไม่รวม กทม.)

(2) การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ปี 2566 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 มีจำนวน 8,037 คดี ส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง จังหวัดที่มีการรับแจ้งความคดีเกี่ยวกับทรัพย์มากที่สุด คือ นครปฐม 1,690 คดี แต่เมื่อคิดเป็นอัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน อยู่ที่ 185 เป็นอันดับที่ 12 ของประเทศ รองลงมา คือ กาญจนบุรี 1,467 คดี แต่เมื่อคิดเป็นอัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน อยู่ที่ 180 เป็นอันดับที่ 15 ของประเทศ และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 387 คดี แต่เมื่อคิดเป็นอัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน อยู่ที่ 207 เป็นอันดับที่ 5 ของประเทศ ซึ่งสูงสุดของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว. 3 และน่าเป็นห่วง

ตารางที่ 33 การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

จังหวัด	การรับแจ้ง (คดี) ตามฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์					
	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	จำนวนต่อประชากร 100,000 คน*	อันดับ**
กาญจนบุรี	811	427	229	1,467	180	15
นครปฐม	863	533	294	1,690	185	12
ประจวบคีรีขันธ์	361	205	132	698	129	35
เพชรบุรี	392	250	182	824	172	16
ราชบุรี	562	316	172	1,050	125	40
สมุทรสงคราม	161	114	112	387	207	5
สมุทรสาคร	449	281	73	803	143	28
สุพรรณบุรี	531	327	260	1,118	135	31

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566) | *อัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน | **จัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราคดีต่อประชากร สูงสุด - ต่ำสุด (ไม่รวม กทม.)

(3) การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในปี 2566 มีจำนวน 59,233 คดี ส่วนใหญ่เป็นชาย มากกว่าหญิง จังหวัดกาญจนบุรี มีจำนวนคดีสูงสุด 10,620 คดี แต่เมื่อคิดเป็นอัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน จังหวัดเพชรบุรี จะสูงสุด 2,091 คดีต่อประชากร 100,000 คน เป็นลำดับที่ 8 ของประเทศ จังหวัดสมุทรสาคร มีอัตราคดีอยู่ที่ 498 คดีต่อประชากร 100,000 คน เป็นลำดับที่ 76 ของประเทศ

ตารางที่ 34 การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

จังหวัด	จำนวนคดีที่จับกุม (คดี) ตามฐานความผิดยาเสพติด					
	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	จำนวนต่อประชากร 100,000 คน*	อันดับ**
กาญจนบุรี	8,681	360	1,579	10,620	1,300	42
นครปฐม	6,684	445	1,033	8,162	895	63
ประจวบคีรีขันธ์	6,690	242	1,703	8,635	1,601	24
เพชรบุรี	7,888	566	1,562	10,016	2,091	8
ราชบุรี	7,458	427	1,606	9,491	1,132	51
สมุทรสงคราม	1,270	116	247	1,633	873	64
สมุทรสาคร	2,514	228	46	2,788	498	76
สุพรรณบุรี	5,934	328	1,626	7,888	955	61

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566) | *อัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน | **จัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราคดีต่อประชากร สูงสุด - ต่ำสุด (ไม่รวม กทม.)

2.5.2 ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

จำนวนผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 11 คน เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ซึ่งเป็นหญิงทั้งหมด 3 คน เป็นผู้ใหญ่ 8 คน ชาย 7 หญิง 1 จังหวัดที่มีผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์มากที่สุด คือ เพชรบุรี 7 คน เป็นเด็ก 2 คน ผู้ใหญ่ 5 คน รองลงมา นครปฐม 3 คน เป็นเด็ก 1 คน ผู้ใหญ่ 2 คน และ สมุทรสงคราม เป็นผู้ใหญ่ 1 คน สำหรับจังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี ไม่พบผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

ตารางที่ 35 จำนวนผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

จังหวัด	ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (หน่วย : คน)					
	เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี			ผู้ใหญ่		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	-	-	-	-	-	-
นครปฐม	-	1	1	-	2	2
ประจวบคีรีขันธ์	-	-	-	-	-	-
เพชรบุรี	-	2	2	-	5	5
ราชบุรี	-	-	-	-	-	-
สมุทรสงคราม	-	-	-	1	-	1
สมุทรสาคร	-	-	-	-	-	-
สุพรรณบุรี	-	-	-	-	-	-

ที่มา : กองต่อต้านการค้ามนุษย์ (2566)

2.5.3 อุบัติเหตุทางถนน

(1) ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน

ในช่วงปี 2563 – 2566 ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่ามีแนวโน้มลดลง จากจำนวน 83,623 คน ในปี 2563 ลดลงเหลือ จำนวน 55,918 คน ในปี 2566 โดยจังหวัดที่มีผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนมากที่สุดคือ สมุทรสาคร 12,059 คน เมื่อคิดเป็นสัดส่วน อยู่ที่ 2,154 คนต่อประชากร 100,000 คน ยังคงสูงเป็นลำดับที่ 1 รองลงมา ราชบุรี 11,009 คน แต่เมื่อคิดเป็นสัดส่วนอยู่ที่ 1,313 คนต่อประชากร 100,000 คน เป็นลำดับที่ 3 และจังหวัดที่น้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 2,634 คน แต่เมื่อคิดเป็นสัดส่วนอยู่ที่ 1,408 คนต่อประชากร 100,000 คน เป็นลำดับที่ 2 เมื่อคิดเป็นสัดส่วนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน ต่อประชากร 100,000 คน จังหวัดกาญจนบุรี มีสัดส่วนน้อยที่สุด อยู่ที่ 644 คน

ตารางที่ 36 จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน

ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน (หน่วย : คน)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	9,394	8,514	8,395	5,259
นครปฐม	16,796	12,154	11,098	10,125
ประจวบคีรีขันธ์	8,761	7,563	7,179	4,532
เพชรบุรี	6,543	5,457	5,720	5,211
ราชบุรี	16,202	12,758	13,574	11,009
สมุทรสงคราม	3,626	3,072	3,073	2,634
สมุทรสาคร	15,586	12,456	14,462	12,059
สุพรรณบุรี	6,715	5,527	5,627	5,089

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (2566)

ตารางที่ 37 สัดส่วนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน

สัดส่วนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน ต่อประชากร 100,000 คน			
จังหวัด	ปี 2566	จำนวนประชากรกลางปี	จำนวนต่อประชากร 100,000 คน
กาญจนบุรี	5,259	816,650	644
นครปฐม	10,125	911,606	1,111
ประจวบคีรีขันธ์	4,532	539,219	840
เพชรบุรี	5,211	478,967	1,088
ราชบุรี	11,009	838,438	1,313
สมุทรสงคราม	2,634	187,040	1,408
สมุทรสาคร	12,059	559,888	2,154
สุพรรณบุรี	5,089	825,933	616

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (2566)

*อัตราผู้บาดเจ็บต่อประชากร 100,000 คน

(2) ผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน

ในช่วงปี 2563 - 2566 ผู้ทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 14 คน ปี 2563 เป็น 24 คน ในปี 2566 โดยจังหวัดที่มีจำนวนผู้ทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนนสูงสุด คือ ราชบุรี 6 คน รองลงมาคือ นครปฐม 5 คน และน้อยที่สุดมี 1 คน อยู่ 3 จังหวัด คือ เพชรบุรี สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร แต่เมื่อคิดสัดส่วนผู้ทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน ต่อประชากร 100,000 คน พบว่า จังหวัดราชบุรี ยังคงเป็นลำดับที่ 1 อยู่ที่ 0.72 รองลงมาคือประจวบคีรีขันธ์ 0.56 และ น้อยที่สุดคือ สมุทรสาคร 0.18

สำหรับจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนถนน ในช่วงปี 2563 - 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 มีแนวโน้มลดลง โดยในปี 2563 มีจำนวน 1,533 คน และลดลงในปี 2566 มีจำนวน 1,460 คน โดย ในปี 2566 จังหวัดที่มีจำนวนสูงสุดคือ นครปฐม 234 คน รองลงมา สุพรรณบุรี 222 คน และน้อยที่สุด สมุทรสงคราม 43 คน แต่เมื่อคิดเป็นสัดส่วนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน ต่อประชากร 100,000 คน จังหวัดเพชรบุรี สูงเป็นอันดับที่ 1 อยู่ที่ 36 คน รองลงมา ประจวบคีรีขันธ์ อยู่ที่ 34 คน และน้อยที่สุด คือ สมุทรสงคราม อยู่ที่ 23 คน

ตารางที่ 38 จำนวนผู้ทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน

ผู้ทุพพลภาพจากอุบัติเหตุบนท้องถนน (หน่วย : คน)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	5	-	-	3
นครปฐม	2	9	4	5
ประจวบคีรีขันธ์	2	5	1	3
เพชรบุรี	4	-	2	1
ราชบุรี	-	4	1	6
สมุทรสงคราม	1	-	-	1
สมุทรสาคร	-	1	1	1
สุพรรณบุรี	-	1	-	4

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (2566)

ตารางที่ 39 สัดส่วนผู้ทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน

สัดส่วนผู้ทุพพลภาพจากอุบัติเหตุบนท้องถนน ต่อประชากร 100,000 คน			
จังหวัด	ปี 2566	จำนวนประชากรกลางปี	จำนวนต่อประชากร 100,000 คน
กาญจนบุรี	3	816,650	0.37
นครปฐม	5	911,606	0.55
ประจวบคีรีขันธ์	3	539,219	0.56
เพชรบุรี	1	478,967	0.21
ราชบุรี	6	838,438	0.72
สมุทรสงคราม	1	187,040	0.53
สมุทรสาคร	1	559,888	0.18
สุพรรณบุรี	4	825,933	0.48

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (2566)

*อัตราผู้ทุพพลภาพต่อประชากร 100,000 คน

ตารางที่ 40 จำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน

ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน (หน่วย : คน)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	238	184	207	216
นครปฐม	214	184	188	234
ประจวบคีรีขันธ์	150	122	184	185
เพชรบุรี	166	149	168	174
ราชบุรี	251	184	233	205
สมุทรสงคราม	57	45	36	43
สมุทรสาคร	198	175	185	181
สุพรรณบุรี	259	193	214	222

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (2566)

ตารางที่ 41 สัดส่วนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน

สัดส่วนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน ต่อประชากร 100,000 คน			
จังหวัด	ปี 2566	จำนวนประชากรกลางปี	จำนวนต่อประชากร 100,000 คน
กาญจนบุรี	216	816,650	26
นครปฐม	234	911,606	26
ประจวบคีรีขันธ์	185	539,219	34
เพชรบุรี	174	478,967	36
ราชบุรี	205	838,438	24
สมุทรสงคราม	43	187,040	23
สมุทรสาคร	181	559,888	32
สุพรรณบุรี	222	825,933	27

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (2566)

*อัตราผู้เสียชีวิตต่อประชากร 100,000 คน

2.6 ด้านที่อยู่อาศัย

(1) กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน

กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน ของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 ในปี 2566 พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 1,125 แห่ง เป็นกองทุนสวัสดิการชุมชน 467 กองทุน และสภาองค์กรชุมชน 658 แห่ง จังหวัดที่มีจำนวนมากที่สุดคือ สุพรรณบุรี 193 แห่ง (กองทุนสวัสดิการชุมชน 68 กองทุน สภาองค์กรชุมชน 125 แห่ง) รองลงมา นครปฐม 188 แห่ง (กองทุนสวัสดิการชุมชน 92 กองทุน สภาองค์กรชุมชน 96 แห่ง) และ น้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 71 แห่ง (กองทุนสวัสดิการชุมชน 33 กองทุน สภาองค์กรชุมชน 38 แห่ง)

ตารางที่ 42 กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน

จังหวัด	กองทุนสวัสดิการชุมชน	สภาองค์กรชุมชน
กาญจนบุรี	64	99
นครปฐม	92	96
ประจวบคีรีขันธ์	47	60
เพชรบุรี	57	102
ราชบุรี	74	98
สมุทรสงคราม	33	38
สมุทรสาคร	32	40
สุพรรณบุรี	68	125

ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2566)

(2) บ้านพอเพียงชนบท

ในช่วงปี 2563 – 2566 จำนวนบ้านพอเพียงชนบท กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2563 มีจำนวน 2,517 แห่ง เพิ่มในปี 2566 เป็นจำนวน 2,995 แห่ง โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีจำนวนมากที่สุดคือ กาญจนบุรี 1,077 แห่ง รองลงมา ประจวบคีรีขันธ์ 607 แห่ง และน้อยที่สุดคือ สมุทรสาคร 87 แห่ง

ตารางที่ 43 จำนวนบ้านพอเพียงชนบท

บ้านพอเพียงชนบท (หน่วย : แห่ง)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	567	584	981	1,077
นครปฐม	175	163	180	242
ประจวบคีรีขันธ์	482	234	367	607
เพชรบุรี	263	253	303	268
ราชบุรี	282	102	223	175
สมุทรสงคราม	265	126	76	249
สมุทรสาคร	239	49	100	87
สุพรรณบุรี	244	184	290	290

ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2566)

(3) ครั้วเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง

ครั้วเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง ของกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 ในปี 2564 จำนวน 672 ครั้วเรือน ปี 2565 จำนวน 272 ครั้วเรือน และปี 2566 จำนวน 244 ครั้วเรือน จังหวัดที่ได้รับการสนับสนุนในปี 2564 – 2566 มี 2 จังหวัดคือ ประจวบคีรีขันธ์ 399 ครั้วเรือน **ซึ่งมากที่สุด** และ สมุทรสาคร 110 ครั้วเรือน และมี 2 จังหวัดที่ได้รับการสนับสนุนเฉพาะในปี 2564 คือ สุพรรณบุรี 281 ครั้วเรือน และ กาญจนบุรี 183 ครั้วเรือน สำหรับจังหวัดที่ได้รับการสนับสนุนเฉพาะในปี 2565 คือ เพชรบุรี จำนวน 215 ครั้วเรือน และจังหวัดที่ไม่เคยได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงเลย ในช่วงปี 2563 – 2566 มี 3 จังหวัด คือ นครปฐม ราชบุรี สมุทรสงคราม

ตารางที่ 44 ครั้วเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง

ครั้วเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง (หน่วย : ครั้วเรือน)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	-	183	-	-
นครปฐม	-	-	-	-
ประจวบคีรีขันธ์	-	144	41	214
เพชรบุรี	-	-	215	-
ราชบุรี	-	-	-	-
สมุทรสงคราม	-	-	-	-
สมุทรสาคร	-	64	16	30
สุพรรณบุรี	-	281	-	-

ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2566)

สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคม

3.1 ด้านเด็กและเยาวชน

3.1.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านเด็กและเยาวชน

(1) จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ

จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 1,454,667 คน จังหวัดที่มีจำนวนสูงสุดคือ นครปฐม 253,890 คน รองลงมา กาญจนบุรี 249,661 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 45,627 คน และพบว่าช่วงอายุ 7 – 17 ปี มีมากที่สุด 645,827 คน รองลงมาอายุ 18 – 25 ปี 511,272 คน และน้อยที่สุดอายุ 0 – 6 ปี 297,568 คน

ตารางที่ 45 จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ

จังหวัด	อายุ 0 - 6 ปี			อายุ 7 - 17 ปี			อายุ 18 - 25 ปี		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	25,646	24,265	49,911	57,370	53,869	111,239	46,971	41,540	88,511
นครปฐม	26,904	25,599	52,503	57,131	54,084	111,215	46,747	43,425	90,172
ประจวบคีรีขันธ์	16,954	15,942	32,896	36,622	34,574	71,196	29,423	26,144	55,567
เพชรบุรี	13,947	13,167	27,114	30,335	28,429	58,764	22,807	22,636	45,443
ราชบุรี	24,204	22,372	46,576	52,420	49,781	102,201	42,712	40,887	83,599
สมุทรสงคราม	4,536	4,340	8,876	10,433	9,622	20,055	8,439	8,257	16,696
สมุทรสาคร	18,234	17,039	35,273	36,614	35,090	71,704	27,652	27,268	54,920
สุพรรณบุรี	22,696	21,723	44,419	51,142	48,311	99,453	38,302	38,062	76,364

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

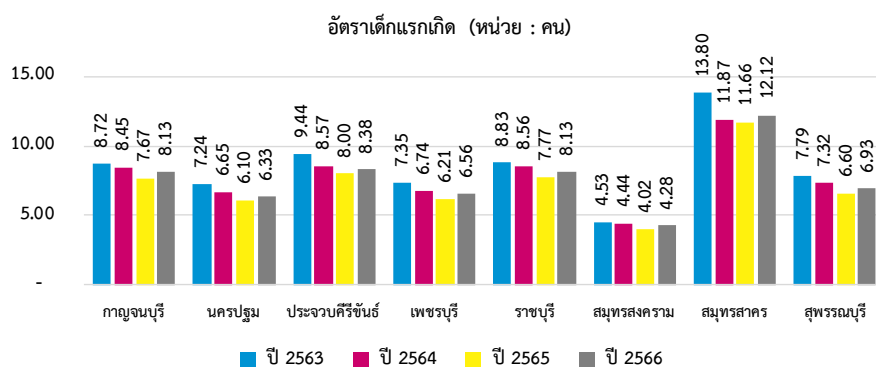
(2) จำนวนและอัตราเด็กแรกเกิด

จำนวนเด็กแรกเกิด ช่วงปี 2563 – 2566 ของกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีแนวโน้มลดลง ซึ่งสอดคล้องกับวิกฤตประชากรที่มีจำนวนเด็กเกิดน้อยกว่าจำนวนประชากรเสียชีวิต ซึ่งในปี 2563 มีจำนวน 44,814 คน และลดลงในปี 2566 มีจำนวน 40,193 คน โดยจังหวัดราชบุรีมีจำนวนมากที่สุดในปี 2566 จำนวน 6,818 คน รองลงมา สมุทรสาคร 6,784 คน และน้อยที่สุด สมุทรสงคราม 800 คน เมื่อคิดเป็นอัตราเด็กแรกเกิด ในปี 2566 จังหวัดที่มีอัตราเด็กแรกเกิดสูงสุดคือ สมุทรสาคร 12.12 รองลงมา ประจวบคีรีขันธ์ 8.38 และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 4.28

ตารางที่ 46 จำนวนเด็กแรกเกิด

จังหวัด	ปี 2563			ปี 2564			ปี 2565			ปี 2566		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	3,686	3,443	7,129	3,518	3,377	6,895	3,188	3,076	6,264	3,395	3,244	6,639
นครปฐม	3,403	3,184	6,587	3,082	2,974	6,056	2,843	2,710	5,553	2,976	2,794	5,770
ประจวบคีรีขันธ์	2,662	2,437	5,099	2,394	2,227	4,621	2,183	2,139	4,322	2,284	2,233	4,517
เพชรบุรี	1,814	1,712	3,526	1,629	1,596	3,225	1,537	1,438	2,975	1,642	1,502	3,144
ราชบุรี	3,890	3,575	7,465	3,716	3,492	7,208	3,370	3,162	6,532	3,519	3,299	6,818
สมุทรสงคราม	447	418	865	406	437	843	365	392	757	390	410	800
สมุทรสาคร	3,954	3,644	7,598	3,335	3,215	6,550	3,316	3,150	6,466	3,434	3,350	6,784
สุพรรณบุรี	3,325	3,220	6,545	3,122	2,987	6,109	2,858	2,625	5,483	2,956	2,765	5,721

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

ภาพที่ 11 อัตราเด็กแรกเกิด

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(3) ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วน

ในช่วงปี 2563 – 2566 ร้อยละของเด็กอายุ 0 – 5 ปี สูงดีสมส่วน ของกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า อยู่ที่ร้อยละ 57.12 – 68.31 โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีค่าร้อยละสูงสุดคือ ราชบุรี ร้อยละ 68.31 รองลงมา นครปฐม ร้อยละ 66.58 และน้อยที่สุดคือ สมุทรสาคร 57.12

ตารางที่ 47 ร้อยละของเด็กที่สูงดีสมส่วน

ร้อยละของเด็กที่สูงดีสมส่วน (หน่วย : ร้อยละ)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	56.32	58.65	63.24	59.16
นครปฐม	61.80	62.05	65.32	66.58
ประจวบคีรีขันธ์	62.66	63.22	64.25	66.22
เพชรบุรี	65.44	67.61	66.19	63.83
ราชบุรี	62.94	64.63	67.82	68.31
สมุทรสงคราม	66.38	62.82	65.90	61.73
สมุทรสาคร	62.91	66.06	62.85	57.12
สุพรรณบุรี	59.45	64.99	64.06	62.80

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(4) อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก

อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก ในช่วงปี 2563 - 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีแนวโน้มลดลงทุกจังหวัด โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีอัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กมากที่สุด คือ กาญจนบุรี ร้อยละ 24.35 รองลงมาคือ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 24.07 และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม ร้อยละ 19.85

ตารางที่ 48 อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก

อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก (หน่วย : ร้อยละ)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	26.38	25.75	25.99	24.35
นครปฐม	23.77	23.33	24.13	22.22
ประจวบคีรีขันธ์	25.94	25.22	25.39	24.07
เพชรบุรี	24.35	23.84	23.71	22.65
ราชบุรี	24.03	23.44	24.28	22.24
สมุทรสงคราม	21.39	20.87	21.44	19.85
สมุทรสาคร	25.35	24.72	31.77	23.49
สุพรรณบุรี	23.93	23.44	23.09	22.28

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

3.1.2 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.1.2.1 เด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบาง

(1) เด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด

เด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด อายุ 0 – 17 ปี ในช่วงปี 2563 – 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า ลดลงอย่างมากในปี 2564 และปี 2565 อาจเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID – 19 โดยในปี 2563 จาก 3,805 คน ลดลงเหลือ 447 คน ในปี 2564 และ 647 คน ในปี 2565 และปรับเพิ่มขึ้นเป็น 2,705 คน ในปี 2566 ส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัว อายุ 0 – 17 ปี มากที่สุด คือ ราชบุรี 274 คน รองลงมาคือ กาญจนบุรี 212 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสาคร 44 คน

สำหรับจำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด อายุ 18 – 25 ปี ในช่วงปี 2563 – 2566 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า มีแนวโน้มลดลง ส่วนใหญ่เป็นหญิงมากกว่าชาย โดยในปี 2566 มีจำนวน 36 คน จังหวัดที่มีจำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด อายุ 18 – 25 ปี มากที่สุด คือ ราชบุรี 10 คน รองลงมาคือ สุพรรณบุรี 6 คน และน้อยที่สุดคือ นครปฐม และเพชรบุรี มีจำนวน 1 คน

ตารางที่ 49 จำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด อายุ 0 - 17 ปี

จังหวัด	จำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด อายุ 0 - 17 ปี (หน่วย : คน)							
	ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
กาญจนบุรี	346	262	33	20	23	31	290	212
นครปฐม	153	146	25	23	25	39	103	84
ประจวบคีรีขันธ์	368	256	23	22	88	65	257	169
เพชรบุรี	271	174	38	42	63	35	170	98
ราชบุรี	410	406	47	35	69	91	294	274
สมุทรสงคราม	98	77	14	11	15	13	70	52
สมุทรสาคร	63	114	25	27	13	42	25	44
สุพรรณบุรี	408	253	30	32	16	19	361	202

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

ตารางที่ 50 จำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด อายุ 18 - 25 ปี

จังหวัด	จำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด อายุ 18 - 25 ปี (หน่วย : คน)							
	ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
กาญจนบุรี	2	9	1	4	1	4	1	4
นครปฐม	-	6	-	1	-	5	-	1
ประจวบคีรีขันธ์	1	12	1	4	-	4	-	4
เพชรบุรี	5	3	4	1	-	1	1	-
ราชบุรี	3	17	1	6	-	10	2	8
สมุทรสงคราม	2	14	-	6	2	3	-	5
สมุทรสาคร	-	15	-	7	-	5	-	4
สุพรรณบุรี	2	5	2	2	1	-	-	6

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(2) เด็กในครอบครัวอุปถัมภ์

จำนวนเด็กและครอบครัวอุปถัมภ์ ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 มีจำนวน 398 ครอบครัว เด็ก 402 คน จังหวัดที่มีจำนวนครอบครัวอุปถัมภ์มากที่สุดคือ นครปฐม 67 ครอบครัว เด็ก 68 คน รองลงมาคือ กาญจนบุรี 54 ครอบครัว เด็ก 54 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 39 ครอบครัว เด็ก 40 คน

ตารางที่ 51 จำนวนเด็กและครอบครัวอุปถัมภ์

เด็กและครอบครัวอุปถัมภ์ (หน่วย : คน/ครอบครัว)		
จังหวัด	เด็ก	ครอบครัว
กาญจนบุรี	54	54
นครปฐม	68	67
ประจวบคีรีขันธ์	53	54
เพชรบุรี	45	45
ราชบุรี	56	51
สมุทรสงคราม	40	39
สมุทรสาคร	43	45
สุพรรณบุรี	43	43

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(3) เด็กกำพร้า

จำนวนเด็กกำพร้า ปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 มี 43 คน จังหวัดที่มีจำนวนเด็กกำพร้ามากที่สุด คือ สมุทรสาคร 16 คน รองลงมา นครปฐม 12 คน และน้อยที่สุดคือ กาญจนบุรี และ เพชรบุรี ไม่มี ซึ่งเป็นข้อมูลจากฐานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ ซึ่งข้อเท็จจริงข้อมูลสูงกว่านี้

ตารางที่ 52 จำนวนเด็กกำพร้า

จังหวัด	จำนวนเด็กกำพร้า (หน่วย : คน)
กาญจนบุรี	-
นครปฐม	12
ประจวบคีรีขันธ์	2
เพชรบุรี	-
ราชบุรี	2
สมุทรสงคราม	10
สมุทรสาคร	16
สุพรรณบุรี	1

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(4) สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก

สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ พบว่า ปัญหาครอบครัวยากจนมีมากที่สุด 1,661 คน รองลงมาต้องการที่พักอาศัย 105 คน ความรุนแรงในครอบครัว 63 คน ถูกล่อลวงละเมิดทางเพศ 54 คน และ ปัญหาพฤติกรรม 49 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 53 สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก

ลำดับ	สภาพปัญหา	จำนวน
1	ครอบครัวยากจน	1,661
2	ต้องการที่พักอาศัย	105
3	ความรุนแรงในครอบครัว	63
4	ถูกล่อลวงละเมิดทางเพศ	54
5	ปัญหาพฤติกรรม	49

ที่มา : ฐานข้อมูลระบบรายงานสถิติรับแจ้งเหตุและสภาพปัญหาเด็ก กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

3.1.2.2 แม่วัยรุ่น/ แม่วัยรุ่นเลี้ยงเดี่ยว

(1) จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ (กบรส.)

จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ ในช่วงปี 2563–2566 กลุ่มจังหวัด เขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีแนวโน้มลดลง จากในปี 2563 จำนวน 180 คน ลดลงเหลือในปี 2566 จำนวน 81 คน โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีจำนวนสูงสุดคือ นครปฐม และสุพรรณบุรี จำนวน 17 คน และน้อยที่สุด คือ สมุทรสาคร จำนวน 4 คน

ตารางที่ 54 จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์

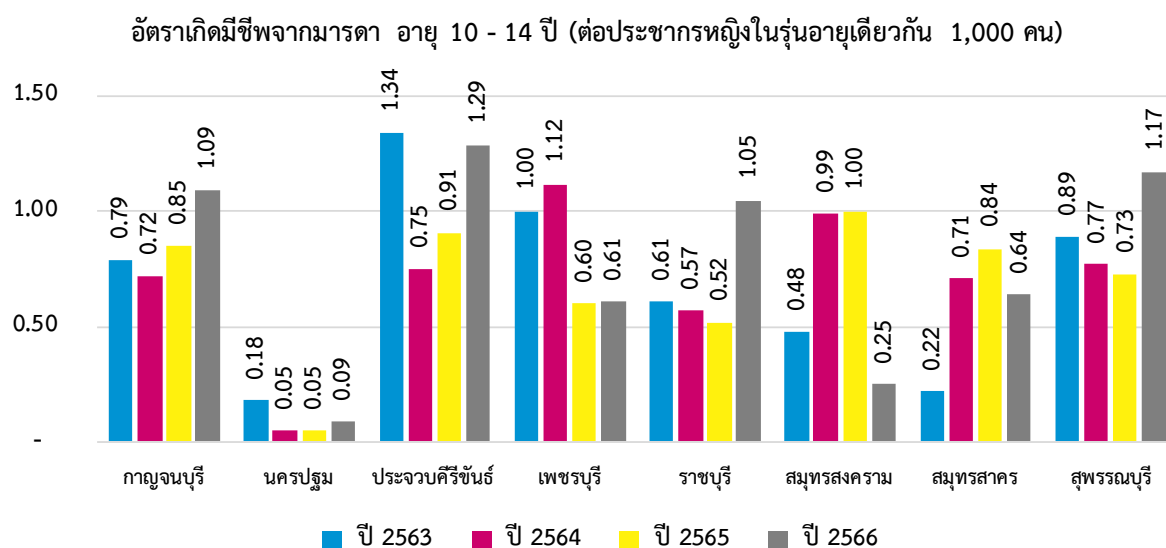
เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ (กบรส.) (หน่วย : คน)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	15	36	10	14
นครปฐม	11	37	6	17
ประจวบคีรีขันธ์	11	24	8	6
เพชรบุรี	9	14	3	6
ราชบุรี	14	19	7	10
สมุทรสงคราม	1	1	5	7
สมุทรสาคร	11	22	7	4
สุพรรณบุรี	9	30	5	17

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(2) อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน

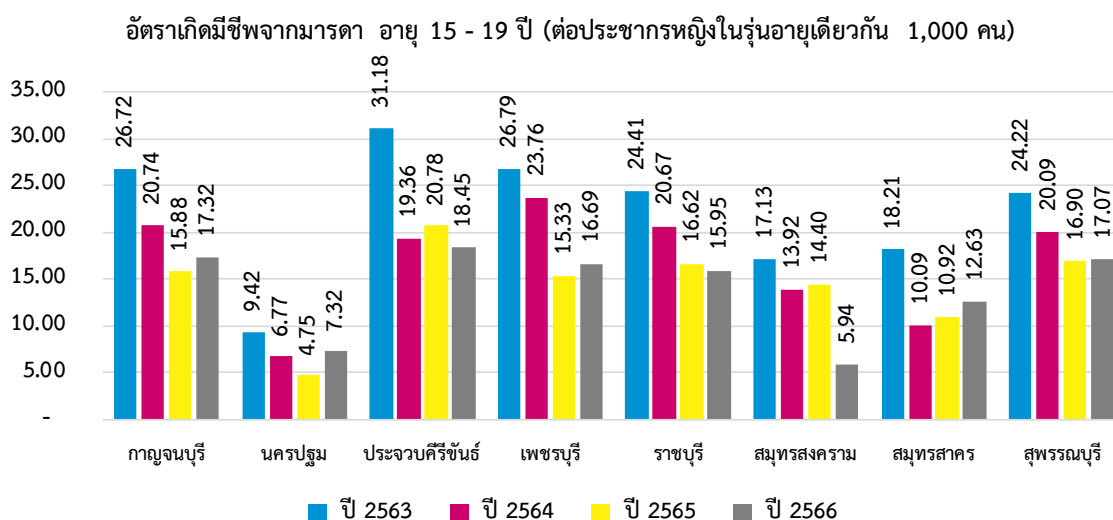
อัตราเกิดมีชีพจากมารดา อายุ 10 – 14 ปี ต่อประชากรหญิงในรุ่นอายุเดียวกัน 1,000 คน ในปี 2566 จังหวัดที่มีอัตราการเกิดมีชีพจากมารดา อายุ 10 – 14 ปี **มากที่สุด** คือ ประจวบคีรีขันธ์ อยู่ที่ 1.29 รองลงมาคือ สุพรรณบุรี อยู่ที่ 1.17 และน้อยที่สุดคือ นครปฐม อยู่ที่ 0.09

สำหรับอัตราเกิดมีชีพจากมารดา อายุ 15 – 19 ปี ต่อประชากรหญิงในรุ่นอายุเดียวกัน 1,000 คน ในปี 2566 จังหวัดที่มีอัตราการเกิดมีชีพจากมารดา อายุ 15 – 19 ปี **มากที่สุด** คือ กาญจนบุรี อยู่ที่ 18.45 รองลงมาคือ กาญจนบุรี อยู่ที่ 17.32 และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม อยู่ที่ 5.94

ภาพที่ 12 อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน อายุ 10 – 14 ปี

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

ภาพที่ 13 อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน อายุ 15 – 19 ปี

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(3) ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี

ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ในช่วงปี 2563 - 2566 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า จังหวัดกาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร มีแนวโน้มลดลง จังหวัดเพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี สูงสุด คือ สมุทรสงคราม ร้อยละ 30.30 รองลงมา คือ เพชรบุรี ร้อยละ 17.79 และน้อยที่สุดคือ ประจวบคีรีขันธ์ 10.96 และจังหวัดที่เป็นห่วง คือ สมุทรสงคราม ในปี 2563 อยู่ที่ ร้อยละ 15.45 ปี 2564 ร้อยละ 14.94 ปี 2565 ร้อยละ 12.22 ปรับปรุงสูงขึ้นอย่างมากในปี 2566 อยู่ที่ ร้อยละ 30.30

ตารางที่ 55 ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี

ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี (หน่วย : ร้อยละ)				
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	14.13	11.51	11.44	11.34
นครปฐม	18.39	14.63	26.06	15.49
ประจวบคีรีขันธ์	19.17	13.57	12.82	10.96
เพชรบุรี	13.06	17.45	15.75	17.79
ราชบุรี	13.26	10.35	13.97	16.31
สมุทรสงคราม	15.45	14.94	12.22	30.30
สมุทรสาคร	13.87	13.55	16.20	12.84
สุพรรณบุรี	12.18	14.29	14.24	13.84

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(4) แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

แม่เลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า มีจำนวนที่ลงทะเบียน 9,720 คน ได้รับสิทธิ 7,126 คน และได้รับเงิน 7,110 คน เมื่อดูข้อมูลจะพบว่า มีผู้ลงทะเบียนแล้วไม่ได้รับสิทธิ 2,594 คน อาจเนื่องมาจากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระเบียบที่กำหนด คือ ต้องเป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อย คือมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 100,000 บาท ต่อคน ต่อปี และมีผู้ที่ยังไม่ได้รับเงิน 16 คน อาจอยู่ระหว่างขั้นตอนการ Reject ข้อมูลให้ถูกต้องสมบูรณ์ จังหวัดนครปฐม มีแม่เลี้ยงเดี่ยวมาลงทะเบียนมากที่สุด 1,851 คน ได้รับสิทธิ 1,374 คน ได้รับเงิน 1,367 คน และน้อยที่สุดคือจังหวัดสมุทรสงคราม มีแม่เลี้ยงเดี่ยวลงทะเบียน 326 คน ได้รับสิทธิ 191 คน ได้รับเงิน 190 คน

สำหรับแม่วัยใสที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ในปี 2566 มีจำนวนที่มาลงทะเบียน 27,468 คน ได้รับสิทธิ 20,168 คน ได้รับเงิน 20,104 คน จังหวัดที่มีจำนวนแม่วัยใสลงทะเบียนมากที่สุด คือ กาญจนบุรี มีแม่วัยใสลงทะเบียน 5,373 คน ได้รับสิทธิ 3,934 คน ได้รับเงิน 3,918 คน

รองลงมา สุพรรณบุรี มีแม่วัยใสลงทะเบียน 4,623 คน ได้รับสิทธิ 3,210 คน ได้รับเงิน 3,208 คน และน้อยที่สุด สมุทรสงคราม มีแม่วัยใสลงทะเบียน 797 คน ได้รับสิทธิ 586 คน และได้รับเงิน 586 คน

และข้อมูลแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ในปี 2566 มีจำนวนที่มาลงทะเบียน 1,946 คน ได้รับสิทธิ 1,667 คน และได้รับเงิน 1,658 คน จังหวัดที่มีจำนวนแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวลงทะเบียนมากที่สุด คือ นครปฐม มีแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวลงทะเบียน 378 คน ได้รับสิทธิ 327 คน ได้รับเงิน 322 คน รองลงมาคือ กาญจนบุรี มีแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวลงทะเบียน 286 คน ได้รับสิทธิ 253 คน ได้รับเงิน 252 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม มีแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวลงทะเบียน 69 คน ได้รับสิทธิ 50 คน และได้รับเงิน 50 คน

ตารางที่ 56 แม่เลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

แม่เลี้ยงเดี่ยว (หน่วย : คน)			
จังหวัด	ลงทะเบียน	ได้รับสิทธิ	ได้รับเงิน
กาญจนบุรี	1,368	1,079	1,077
นครปฐม	1,851	1,374	1,367
ประจวบคีรีขันธ์	1,116	825	825
เพชรบุรี	1,169	808	807
ราชบุรี	1,367	1,025	1,024
สมุทรสงคราม	326	191	190
สมุทรสาคร	1,183	858	856
สุพรรณบุรี	1,340	966	964

ที่มา : กองส่งเสริมการพัฒนาและสวัสดิการเด็ก เยาวชน และครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

ตารางที่ 57 แม่วัยใสที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

แม่วัยใส (หน่วย : คน)			
จังหวัด	ลงทะเบียน	ได้รับสิทธิ	ได้รับเงิน
กาญจนบุรี	5,373	3,934	3,918
นครปฐม	3,920	3,063	3,042
ประจวบคีรีขันธ์	3,642	2,712	2,708
เพชรบุรี	2,695	1,985	1,977
ราชบุรี	4,352	3,125	3,116
สมุทรสงคราม	797	586	586
สมุทรสาคร	2,066	1,553	1,549
สุพรรณบุรี	4,623	3,210	3,208

ที่มา : กองส่งเสริมการพัฒนาและสวัสดิการเด็ก เยาวชน และครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

ตารางที่ 58 แม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

แม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว (หน่วย : คน)			
จังหวัด	ลงทะเบียน	ได้รับสิทธิ	ได้รับเงิน
กาญจนบุรี	286	253	252
นครปฐม	378	327	322
ประจวบคีรีขันธ์	236	207	207
เพชรบุรี	212	179	178
ราชบุรี	305	260	260
สมุทรสงคราม	69	50	50
สมุทรสาคร	208	179	178
สุพรรณบุรี	252	212	211

ที่มา : กองส่งเสริมการพัฒนาและสวัสดิการเด็ก เยาวชน และครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

3.1.2.3 พฤติกรรมเด็กและเยาวชน

(1) จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ

จำนวนเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ช่วงปี 2564 – 2566 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปี 2564 จำนวน 835 คดี ปี 2565 จำนวน 782 คดี และปี 2566 จำนวน 869 คดี ส่วนใหญ่เป็นชาย มากกว่า หญิง โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีจำนวนสูงสุด คือ นครปฐม 269 คดี รองลงมาคือ กาญจนบุรี 150 คดี และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 26 คดี

ตารางที่ 59 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ

จังหวัด	ปี 2564			ปี 2565			ปี 2566		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	164	23	187	129	17	146	131	19	150
นครปฐม	153	16	169	136	17	153	252	17	269
ประจวบคีรีขันธ์	84	6	90	61	6	67	61	4	65
เพชรบุรี	74	10	84	63	9	72	97	5	102
ราชบุรี	149	13	162	99	3	102	99	12	111
สมุทรสงคราม	24	5	29	50	5	55	24	2	26
สมุทรสาคร	53	7	60	91	10	101	83	4	87
สุพรรณบุรี	47	7	54	69	17	86	48	11	59

ที่มา : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2566)

(2) จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน

จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 ในปี 2565 มีจำนวน 15 คดี และในปี 2566 มีจำนวน 13 คดี โดยในปี 2566 จังหวัด กาญจนบุรี และ สมุทรสาคร มีจำนวนมากที่สุด 5 คดี และจังหวัด นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี มีจำนวนเท่ากัน คือ 1 คดี สำหรับจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม ได้มีคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 60 จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน

คดีสอดส่องเด็กและเยาวชน (หน่วย : คน)		
จังหวัด	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	2	5
นครปฐม	5	1
ประจวบคีรีขันธ์	-	-
เพชรบุรี	-	-
ราชบุรี	4	1
สมุทรสงคราม	-	-
สมุทรสาคร	1	5
สุพรรณบุรี	3	1

ที่มา : กรมคุมประพฤติ (2566)

(3) เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 มีจำนวน 51 คน จังหวัดที่มีจำนวนเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมมากที่สุด คือ ราชบุรี จำนวน 20 คน รองลงมาคือ กาญจนบุรี และ สุพรรณบุรี จำนวนจังหวัดละ 9 คน และน้อยที่สุดคือ นครปฐม และ สมุทรสงคราม จังหวัดละ 1 คน

ตารางที่ 61 เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำแนกตามประเภท

เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำแนกตามประเภท (หน่วย : คน)								
ประเภท	กาญจนบุรี	นครปฐม	ประจวบคีรีขันธ์	เพชรบุรี	ราชบุรี	สมุทรสงคราม	สมุทรสาคร	สุพรรณบุรี
ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สูบบุหรี่ ติดสารเสพติดร้ายแรง	1	-	-	1	4	-	-	1
มีวุ่นและทำความรำคาญให้กับชาวบ้าน	1	-	-	-	3	-	-	-
ติดเกมส์ และเล่นการพนันต่างๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
มีพฤติกรรมทางเพศ	-	-	-	-	-	-	1	-
อื่น ๆ	7	1	3	3	13	1	3	8
รวมทั้งหมด	9	1	3	4	20	1	4	9

ที่มา. ระบบ CPIS กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

3.1.3 เครือข่าย/ สวัสดิการด้านเด็กและเยาวชน

(1) เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน

จำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีจำนวน 910 ครอบครัว เด็ก 14,519 คน จังหวัดที่มีจำนวนสูงสุด คือ นครปฐม 2,021 ครอบครัว เด็ก 2,236 คน รองลงมาคือ ราชบุรี 1,468 ครอบครัว เด็ก 2,150 คน และ น้อยที่สุดคือ สมุทรสาคร 859 ครอบครัว เด็ก 1,487 คน

ตารางที่ 62 จำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน

เด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน (หน่วย : คน/ครอบครัว)		
จังหวัด	เด็ก	ครอบครัว
กาญจนบุรี	1,777	1,171
นครปฐม	2,236	2,021
ประจวบคีรีขันธ์	1,950	1,095
เพชรบุรี	1,673	945
ราชบุรี	2,150	1,468
สมุทรสงคราม	1,535	932
สมุทรสาคร	1,487	859
สุพรรณบุรี	1,711	910

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(2) สภาเด็กและเยาวชน

สภาเด็กและเยาวชน ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า มีสภาเด็กและเยาวชน ที่ต้องดำเนินการจัดตั้ง 760 แห่ง จำนวนสภาเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งแล้ว 565 คน มีการดำเนินกิจกรรม 327 กิจกรรม มีจำนวนคนที่เข้าร่วมกิจกรรม 18,546 คน เมื่อดูรายจังหวัดจะพบว่า มีจังหวัดที่จัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนครบแล้ว 4 จังหวัด คือ กาญจนบุรี 135 แห่ง ประจวบคีรีขันธ์ 69 แห่ง สมุทรสาคร 41 แห่ง และสมุทรสงคราม 39 แห่ง แต่เมื่อดูการจัดกิจกรรม จังหวัดสุพรรณบุรี มีการจัดกิจกรรมมากที่สุด 104 กิจกรรม มีเด็กเข้าร่วมกิจกรรม 6,449 คน จังหวัดที่มีการจัดกิจกรรมน้อยที่สุดคือ เพชรบุรี 13 กิจกรรม มีเด็กเข้าร่วม 780 คน

ตารางที่ 63 สภาเด็กและเยาวชน

สภาเด็กและเยาวชน (หน่วย : แห่ง/กิจกรรม/คน)				
จังหวัด	สภาเด็กและเยาวชน	สภาเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งแล้ว	จำนวนกิจกรรม	จำนวนคน
กาญจนบุรี	135	135	48	3,239
นครปฐม	124	69	52	2,327
ประจวบคีรีขันธ์	69	69	38	1,441
เพชรบุรี	93	49	13	780
ราชบุรี	122	75	17	1,048
สมุทรสงคราม	39	39	24	1,314
สมุทรสาคร	41	41	31	1,948
สุพรรณบุรี	137	88	104	6,449

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(3) เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีผู้ลงทะเบียน 236,241 ราย เป็นเด็กชาย 126,519 ราย เป็นเด็กหญิง 119,722 ราย ได้รับสิทธิ 165,646 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.12 ของผู้ลงทะเบียน จังหวัดที่มีผู้ลงทะเบียนและได้รับเงินมากที่สุด คือ กาญจนบุรี ลงทะเบียน 45,849 ราย ได้รับเงิน 30,949 ราย รองลงมาคือ สุพรรณบุรี ลงทะเบียน 41,939 ราย ได้รับเงิน 27,819 ราย และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม ลงทะเบียน 7,066 ราย ได้รับเงิน 4,962 ราย

ตารางที่ 64 เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

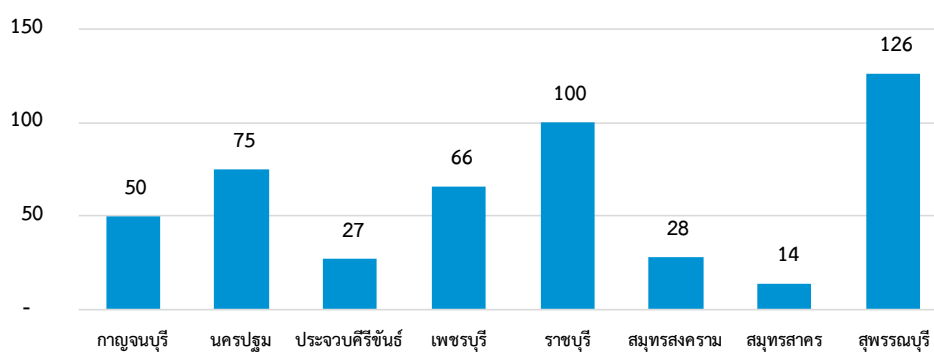
เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด					
จังหวัด	ผู้ลงทะเบียน			ผู้ได้รับเงินอุดหนุน	สัดส่วนผู้ได้รับเงินอุดหนุน (ร้อยละ)
	ชาย	หญิง	รวม		
กาญจนบุรี	23,541	22,308	45,849	30,949	67.50
นครปฐม	19,395	18,482	37,877	26,705	70.50
ประจวบคีรีขันธ์	15,069	14,190	29,259	20,154	68.88
เพชรบุรี	12,739	11,978	24,717	16,847	68.16
ราชบุรี	20,255	18,500	38,755	23,345	60.24
สมุทรสงคราม	3,538	3,528	7,066	4,962	70.22
สมุทรสาคร	10,569	10,210	20,779	14,865	71.54
สุพรรณบุรี	21,413	20,526	41,939	27,819	66.33

ที่มา :ฐานข้อมูลสวัสดิการการเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(4) จำนวนศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก

จำนวนศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 มีจำนวน 486 แห่ง จังหวัดที่มีศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็กมากที่สุด คือ สุพรรณบุรี 126 แห่ง รองลงมาคือ ราชบุรี 100 แห่ง และน้อยที่สุดคือ สมุทรสาคร 14 แห่ง

จำนวนศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก (หน่วย : แห่ง)

ภาพที่ 14 ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

3.2 ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

3.2.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

(1) สัดส่วนประชากรเพศหญิง จำแนกกลุ่มอายุ

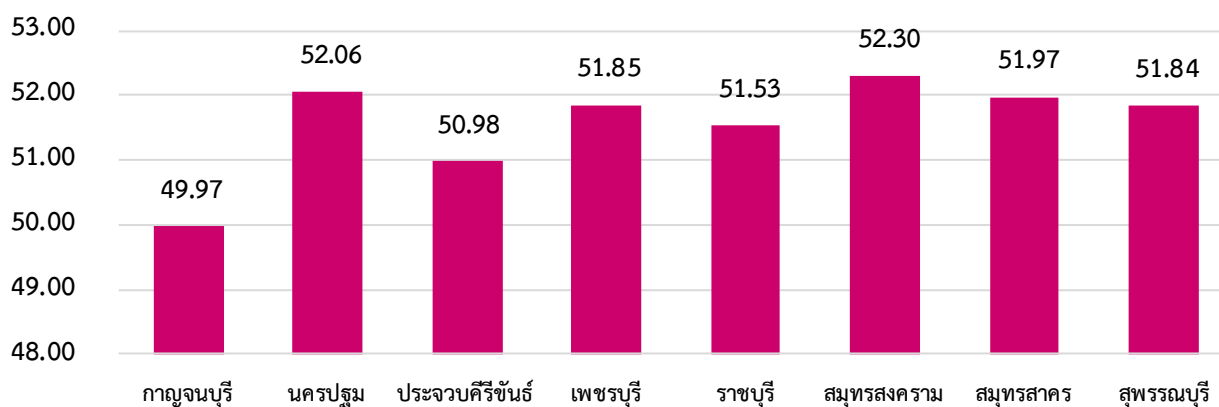
สัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกกลุ่มอายุ ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่ามีจำนวนทั้งหมด 2,740,338 คน ช่วงอายุ 26 – 59 ปี **มีมากที่สุด** จำนวน 1,333,821 คน รองลงมา คือ ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 616,613 คน ช่วงอายุ 0 – 17 ปี จำนวน 458,207 คน ช่วงอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 248,219 คน และช่วงอายุอื่น ๆ จำนวน 83,478 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 65 สัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกกลุ่มอายุ

จังหวัด	0 - 17 ปี	18 - 25 ปี	26 - 59 ปี	60 ปีขึ้นไป	อื่น ๆ	รวม
กาญจนบุรี	78,134	41,540	204,438	85,337	37,954	447,403
นครปฐม	79,683	43,425	243,510	107,941	6,712	481,271
ประจวบคีรีขันธ์	50,516	26,144	139,452	59,292	5,499	280,903
เพชรบุรี	41,596	22,636	124,143	60,183	2,238	250,796
ราชบุรี	72,153	40,887	213,171	106,163	13,191	445,565
สมุทรสงคราม	13,962	8,257	47,121	28,057	917	98,314
สมุทรสาคร	52,129	27,268	153,777	59,537	14,985	307,696
สุพรรณบุรี	70,034	38,062	208,209	110,103	1,982	428,390

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

สัดส่วนประชากรเพศหญิง (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 15 สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(2) ครอบครัวยุติการทะเบียนสมรส หย่าร้าง และอัตราการหย่าร้าง

ครอบครัวยุติการทะเบียนหย่า กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 ในช่วงปี 2563 – 2566 พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปี 2563 จำนวน 9,164 คู่ เป็น 11,169 คู่ ในปี 2566 โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีการจดทะเบียนหย่าสูงสุด คือ นครปฐม 2,061 คู่ รองลงมา ราชบุรี 1,797 คู่ และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 374 คู่

ครอบครัวยุติการทะเบียนสมรส ในปี 2566 จังหวัดที่มีจำนวนจดทะเบียนสมรสสูงสุด คือ นครปฐม 3,892 คู่ รองลงมาคือ ราชบุรี 3,152 คู่ และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 676 คู่

เมื่อดูอัตราการหย่าร้างต่อการสมรส ในช่วงปี 2563 – 2566 พบว่า ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีอัตราการหย่าร้างต่อการสมรสสูงสุด คือ กาญจนบุรี ร้อยละ 58.18 รองลงมาคือ ราชบุรี ร้อยละ 57.01 และน้อยที่สุดคือ นครปฐม 52.95

ตารางที่ 66 จำนวนจดทะเบียนหย่า

จังหวัด	จำนวนทะเบียนหย่า (หน่วย : คู่)			
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	1,357	1,343	1,723	1,660
นครปฐม	1,848	1,445	2,073	2,061
ประจวบคีรีขันธ์	1,019	1,022	1,212	1,286
เพชรบุรี	809	810	1,030	953
ราชบุรี	1,519	1,552	1,848	1,797
สมุทรสงคราม	304	291	380	374
สมุทรสาคร	1,098	923	1,508	1,489
สุพรรณบุรี	1,210	1,178	1,542	1,549

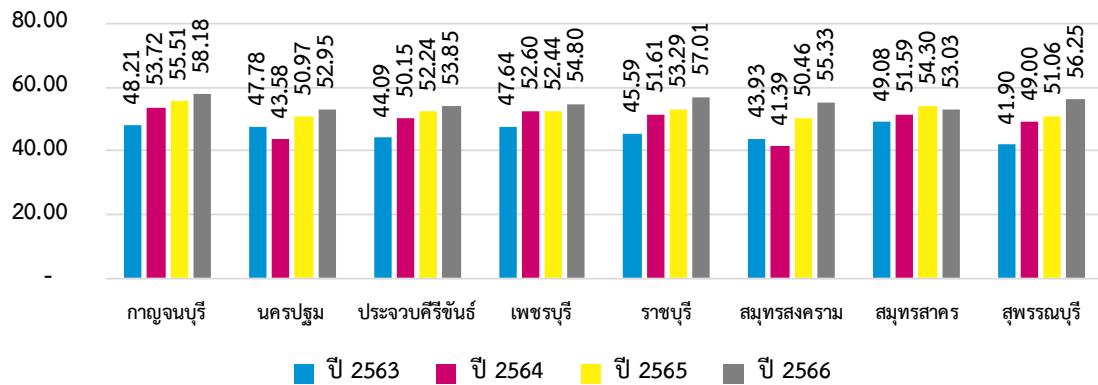
ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

ตารางที่ 67 จำนวนจดทะเบียนสมรส

จังหวัด	จำนวนทะเบียนสมรส (หน่วย : คู่)			
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	2,815	2,500	3,104	2,853
นครปฐม	3,868	3,316	4,067	3,892
ประจวบคีรีขันธ์	2,311	2,038	2,320	2,388
เพชรบุรี	1,698	1,540	1,964	1,739
ราชบุรี	3,332	3,007	3,468	3,152
สมุทรสงคราม	692	703	753	676
สมุทรสาคร	2,237	1,789	2,777	2,808
สุพรรณบุรี	2,888	2,404	3,020	2,754

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

อัตราการหย่าร้างต่อการสมรส (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 16 อัตราการหย่าร้างต่อการสมรส

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(3) ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง

ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ประจำปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 ในปี 2566 จากการสำรวจครอบครัว 6,157 ครอบครัว พบว่า จังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวมสูงสุด คือ เพชรบุรี 74.45 รองลงมาคือ ประจวบคีรีขันธ์ 73.67 และน้อยที่สุดคือ ราชบุรี 66.03

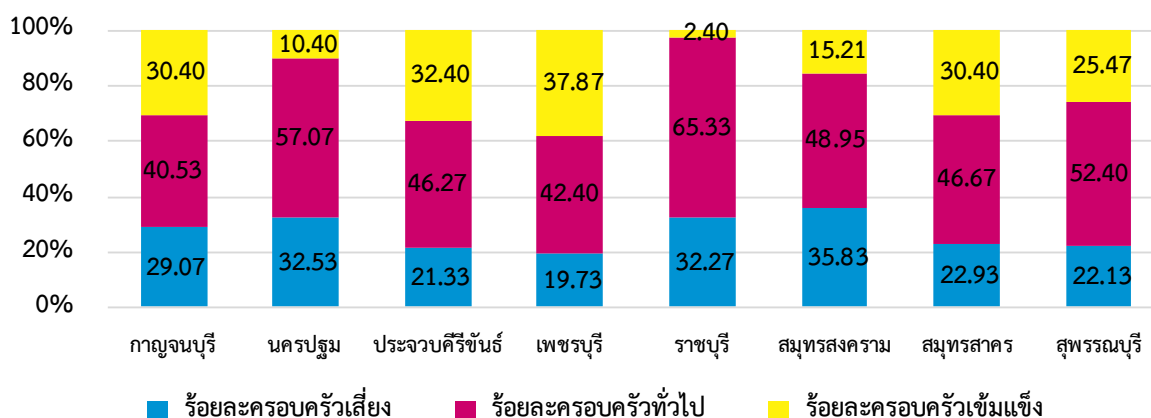
ตารางที่ 68 ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ประจำปี 2566

จังหวัด	จำนวนครอบครัวที่สำรวจ	ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวม
กาญจนบุรี	750	71.23
นครปฐม	750	66.53
ประจวบคีรีขันธ์	750	73.67
เพชรบุรี	750	74.45
ราชบุรี	750	66.03
สมุทรสงคราม	907	68.32
สมุทรสาคร	750	72.45
สุพรรณบุรี	750	72.91

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็ง กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 ในปี 2566 พบว่า **จังหวัดที่มีค่าความเข้มแข็งสูงสุด** คือ เพชรบุรี ร้อยละ 37.87 รองลงมาคือ กาญจนบุรี และ สมุทรสาคร ร้อยละ 30.40 และน้อยที่สุดคือ ราชบุรี ร้อยละ 2.40 แต่เมื่อดูร้อยละครอบครัวทั่วไป จังหวัดราชบุรี กลับมีค่าสูงสุด คือ ร้อยละ 65.33 เป็นลำดับที่สอง รองจาก นครปฐม ซึ่งมีค่าอยู่ที่ร้อยละ 57.07 และจังหวัดกาญจนบุรี มีค่าร้อยละครอบครัวทั่วไปน้อยที่สุด ร้อยละ 40.53 สำหรับครอบครัวเสี่ยง จังหวัดสมุทรสงคราม กลับมีค่าร้อยละครอบครัวเสี่ยงสูงสุด ร้อยละ 35.83 รองลงมาคือ นครปฐม ร้อยละ 32.53 และน้อยที่สุดคือ เพชรบุรี ร้อยละ 19.73

ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 17 ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

เมื่อดูค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่าง ๆ ในปี 2566 พบว่า **ทุกจังหวัดจะมีค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านสัมพันธภาพสูงกว่าด้านอื่นๆ** อยู่ที่ร้อยละ 72.73 ขึ้นไป และด้านที่น่าเป็นห่วง คือ ด้านการพึ่งตนเอง ความพอเพียงทางด้านเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดกว่าด้านอื่น ๆ อยู่ที่ร้อยละ 58.20 – 70.85

ตารางที่ 69 ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ

ดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ	กาญจนบุรี	นครปฐม	ประจวบคีรีขันธ์	เพชรบุรี	ราชบุรี	สมุทรสงคราม	สมุทรสาคร	สุพรรณบุรี
สัมพันธภาพ	75.42	72.95	79.43	78.48	74.32	73.72	72.73	78.85
การทับทบทวนวิถีของครอบครัว	73.08	68.08	76.03	75.25	68.98	70.62	74.10	75.29
การพึ่งตนเอง ความพอเพียงทางด้านเศรษฐกิจ	66.84	64.04	68.51	69.07	58.20	65.11	70.85	68.64
สุขภาพครอบครัว	72.57	66.59	73.39	75.74	72.04	67.95	75.12	75.18
เทคโนโลยีสารสนเทศและการเรียนรู้	70.04	63.55	70.64	72.71	60.08	66.06	74.49	69.79
ทุนทางสังคม	70.74	64.52	74.39	75.37	64.94	68.18	69.06	71.66
การพลิกโฉมภาวะเสี่ยงและการปรับตัวได้ในภาวะยากลำบาก/วิกฤติ	69.91	65.99	73.31	74.54	63.63	66.63	70.83	70.94

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

3.2.2 ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(1) จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

ในปี 2566 ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีจำนวน 254 คน จังหวัดที่มีจำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวสูงสุด คือ ราชบุรี 84 คน สูงเป็นอันดับสองของประเทศ รองลงมา คือ กาญจนบุรี 54 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสาคร 10 คน

ตารางที่ 70 จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

จังหวัด	ชาย	หญิง	รวม (หน่วย : คน)
กาญจนบุรี	8	46	54
นครปฐม	2	10	12
ประจวบคีรีขันธ์	4	20	24
เพชรบุรี	2	12	14
ราชบุรี	15	69	84
สมุทรสงคราม	3	19	22
สมุทรสาคร	-	10	10
สุพรรณบุรี	12	22	34

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

(2) ประเภทความรุนแรง

สำหรับประเภทความรุนแรง พบมากที่สุดคือ การกระทำความรุนแรงในครอบครัว ด้านร่างกาย 134 ราย ด้านจิตใจ 102 ราย ด้านเพศ 16 ราย และการเสียชีวิต 2 ราย ตามลำดับ

ตารางที่ 71 จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ

จังหวัด	ด้านร่างกาย	ด้านเพศ	ด้านจิตใจ	เสียชีวิต
กาญจนบุรี	29	1	24	-
นครปฐม	7	-	5	-
ประจวบคีรีขันธ์	14	1	9	-
เพชรบุรี	11	-	3	-
ราชบุรี	40	3	40	1
สมุทรสงคราม	12	4	6	-
สมุทรสาคร	4	2	4	-
สุพรรณบุรี	17	5	11	1

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

(3) ช่วงอายุผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว

เมื่อดูช่วงอายุผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พบว่า ช่วงอายุ 36 – 59 ปี จะมีจำนวนสูงสุด 114 ราย รองลงมาช่วงอายุ 19 – 35 ปี อาจเนื่องมาจากเป็นคู่สามี-ภรรยา และน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 0 - 6 ปี จำนวน 5 ราย

ตารางที่ 72 ช่วงอายุผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว

จังหวัด	0 - 6 ปี	7 - 12 ปี	13 - 18 ปี	19 - 35 ปี	36 - 59 ปี	60 ปีขึ้นไป
กาญจนบุรี	-	1	1	23	24	5
นครปฐม	-	1	2	4	4	1
ประจวบคีรีขันธ์	1	2	2	6	8	5
เพชรบุรี	-	4	-	3	6	1
ราชบุรี	3	7	3	20	39	12
สมุทรสงคราม	-	1	1	5	13	2
สมุทรสาคร	-	-	-	5	4	1
สุพรรณบุรี	1	1	3	7	16	6

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

(4) สาเหตุการกระทำความรุนแรง

สาเหตุการกระทำความรุนแรง ส่วนใหญ่ มาจากเรื่องยาเสพติด 52 ราย รองลงมา สุรา+บันดาลโทสะ 39 ราย สุรา 28 ราย ปัญหาสุขภาพจิต 24 ราย บันดาลโทสะ 21 ราย มีความรู้สึกรู้ว่าตนเองมีอำนาจเหนือกว่า 17 ราย การพนัน และ หึงหวงและหย่าร้าง 13 ราย หึงหวง 12 ราย ปัญหาสุขภาพกาย 8 ราย หย่าร้าง และ สุราและยาเสพติด 7 ราย ความเครียดทางเศรษฐกิจ และ ยาเสพติดและบันดาลโทสะ 5 ราย และ หึงหวงและ บันดาลโทสะ 3 ราย

ตารางที่ 73 ประเภทสาเหตุการกระทำความรุนแรง

สาเหตุการกระทำความรุนแรง	กาญจนบุรี	นครปฐม	ประจวบคีรีขันธ์	เพชรบุรี	ราชบุรี	สมุทรสงคราม	สมุทรสาคร	สุพรรณบุรี
ยาเสพติด	19	2	5	-	10	5	-	11
สุรา	4	1	-	-	16	2	1	4
การพนัน	-	1	3	2	5	-	-	2
หย่าร้าง	1	1	-	1	3	-	1	-
หึงหวง	1	1	1	-	2	3	1	3
บันดาลโทสะ	4	-	-	2	4	4	1	6
ความเครียดทางเศรษฐกิจ	-	-	-	2	1	1	-	1
ปัญหาสุขภาพกาย	6	-	-	1	-	-	-	1
ปัญหาสุขภาพจิต	6	-	2	1	10	3	1	1
มีความรู้สึกรู้ว่าตนเองมีอำนาจมากกว่า	4	1	2	1	5	1	2	1
สุรา+ยาเสพติด	3	-	1	-	3	-	-	-
หึงหวง+บันดาลโทสะ	1	-	-	-	1	-	-	1
หึงหวง+หย่าร้าง	3	-	1	-	4	1	2	2
สุรา+บันดาลโทสะ	2	5	7	4	18	2	1	-
ยาเสพติด+บันดาลโทสะ	-	-	2	-	2	-	-	1

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

3.2.3 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.2.3.1 สตรีกลุ่มเปราะบาง

(1) อัตราการว่างงานในสตรี

อัตราการว่างงานในสตรี ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีกำลังแรงงานเพศหญิง 1,781,026 คน มีผู้ว่างงานเพศหญิง 13,727 คน เมื่อดูอัตราการว่างงานในสตรี อยู่ที่ร้อยละ 0.77 จังหวัดที่มีอัตราการว่างงานในสตรีสูงสุด คือ ราชบุรี ร้อยละ 1.26 รองลงมาคือ นครปฐม ร้อยละ 0.80 และน้อยที่สุด คือ สมุทรสงคราม ร้อยละ 0.47

ตารางที่ 74 อัตราการว่างงานในสตรี

จังหวัด	กำลังแรงงานเพศหญิง	ผู้ว่างงานเพศหญิง	อัตราการว่างงานในสตรี
กาญจนบุรี	222,240	1,588	0.71
นครปฐม	422,657	3,392	0.80
ประจวบคีรีขันธ์	127,396	930	0.73
เพชรบุรี	134,178	700	0.52
ราชบุรี	223,038	2,814	1.26
สมุทรสงคราม	46,075	219	0.47
สมุทรสาคร	385,951	2,759	0.71
สุพรรณบุรี	219,491	1,325	0.60

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

(2) ลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง

จำนวนลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง ในช่วงปี 2563 - 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า มีแนวโน้มลดลง จากปี 2563 จำนวน 1,341 คน ปี 2564 จำนวน 719 คน ปี 2565 จำนวน 1,278 คน และในปี 2566 จำนวน 1,271 คน เนื่องมาจากสถานการณ์โรค COVID – 19 ในช่วงปี 2563 จึงทำให้มีการเลิกจ้างจำนวนมาก จึงทำให้ปี 2564 มีการเลิกจ้างน้อยลง และปรับตัวเพิ่มขึ้นในปี 2565 และปี 2566 โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีการเลิกจ้างมากที่สุดคือ สมุทรสาคร 794 คน รองลงมาคือ นครปฐม 124 คน เนื่องจากเป็นเมืองที่มีสถานประกอบการเป็นจำนวนมาก และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม ซึ่งเป็นจังหวัดเล็กและ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวน

ตารางที่ 75 จำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง

จังหวัด	ปี 2563			ปี 2564			ปี 2565			ปี 2566		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	33	13	46	17	12	29	26	10	36	30	27	57
นครปฐม	93	112	205	95	41	136	126	177	303	54	70	124
ประจวบคีรีขันธ์	79	53	132	48	28	76	28	20	48	46	19	65
เพชรบุรี	148	38	186	18	14	32	42	17	59	36	21	57
ราชบุรี	39	31	70	22	12	34	40	17	57	44	48	92
สมุทรสงคราม	9	11	20	12	12	24	13	2	15	19	7	26
สมุทรสาคร	405	238	643	245	128	373	461	260	721	417	377	794
สุพรรณบุรี	18	21	39	9	6	15	20	18	38	36	20	56

ที่มา : กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2566)

สำหรับสัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง ในปี 2566 พบว่า จังหวัด กาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี ราชบุรี และสมุทรสาคร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จังหวัดที่มีสัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้างมากที่สุด คือ นครปฐม ร้อยละ 56.45 รองลงมาคือ ราชบุรี ร้อยละ 52.17 และน้อยที่สุดคือ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 29.23

ตารางที่ 76 สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง

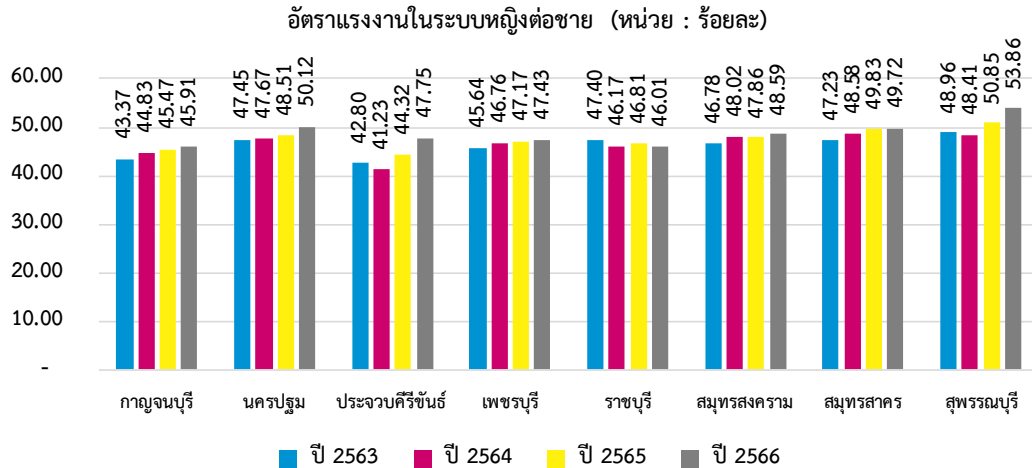
จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	28.26	41.38	27.78	47.37
นครปฐม	54.63	30.15	58.42	56.45
ประจวบคีรีขันธ์	40.15	36.84	41.67	29.23
เพชรบุรี	20.43	43.75	28.81	36.84
ราชบุรี	44.29	35.29	29.82	52.17
สมุทรสงคราม	55.00	50.00	13.33	26.92
สมุทรสาคร	37.01	34.32	36.06	47.48
สุพรรณบุรี	53.85	40.00	47.37	35.71

ที่มา : กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2566)

3.2.3.2 ความเสมอภาคระหว่างเพศ

(1) อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย

อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย ช่วงปี 2563 – 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีอัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย สูงสุดคือ สุพรรณบุรี ร้อยละ 53.86 รองลงมา นครปฐม ร้อยละ 50.12 และน้อยที่สุดคือ กาญจนบุรี ร้อยละ 45.91

ภาพที่ 18 อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

(2) สตรีและองค์กรที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

สตรีที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีจำนวนสตรีที่เป็นสมาชิก จำนวน 1,415,408 คน มีกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน 5,969 แห่ง จังหวัดที่มีสตรีเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สูงสุดคือ สุพรรณบุรี จำนวน 289,038 คน มีกองทุน 1,133 แห่ง รองลงมาคือ กาญจนบุรี จำนวน 244,963 คน มีกองทุน 1,160 แห่ง และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม จำนวน 58,324 คน มีกองทุน 356 แห่ง

ตารางที่ 77 สตรีที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

จังหวัด	องค์กร (หน่วย : แห่ง)	บุคคล (หน่วย : คน)
กาญจนบุรี	1,160	244,963
นครปฐม	598	201,433
ประจวบคีรีขันธ์	499	151,178
เพชรบุรี	786	134,451
ราชบุรี	1,104	192,284
สมุทรสงคราม	356	58,324
สมุทรสาคร	333	143,737
สุพรรณบุรี	1,133	289,038

ที่มา : สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

3.2.4 เครือข่าย/สวัสดิการด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

เครือข่ายด้านสตรีและสถาบันครอบครัว ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 748 แห่ง โดยเป็นเครือข่าย ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) 578 แห่ง ศพค.ที่จดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์ 14 แห่ง และศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำทารุณในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.) 156 แห่ง จังหวัดที่มีเครือข่ายด้านสตรีและครอบครัวมากที่สุด คือ กาญจนบุรี 243 แห่ง รองลงมาคือ สุพรรณบุรี 134 แห่ง และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 39 แห่ง

ตารางที่ 78 เครือข่ายด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

จังหวัด	ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.)	ศพค. ที่จดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์	ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำทารุณในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.)
กาญจนบุรี	122	-	121
นครปฐม	76	4	5
ประจวบคีรีขันธ์	60	-	3
เพชรบุรี	45	-	1
ราชบุรี	72	10	13
สมุทรสงคราม	35	-	4
สมุทรสาคร	42	-	1
สุพรรณบุรี	126	-	8

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (2566)

3.3 ด้านผู้สูงอายุ

3.3.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านผู้สูงอายุ

(1) จำนวนผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ และกลุ่มอายุ

จำนวนผู้สูงอายุ ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า มีจำนวนผู้สูงอายุทั้งสิ้น 1,080,761 คน อยู่ในช่วงอายุ 60 – 69 ปี จำนวน 594,672 คน ช่วงอายุ 70 – 79 ปี จำนวน 323,162 คน และช่วงอายุ 80 ปีขึ้นไป จำนวน 162,627 คน จังหวัดที่มีจำนวนผู้สูงอายุมากที่สุด คือ สุพรรณบุรี 192,352 คน รองลงมาคือ นครปฐม 186,247 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 47,990 คน

ตารางที่ 79 จำนวนผู้สูงอายุ

จังหวัด	60 - 69 ปี			70 - 79 ปี			80 ปีขึ้นไป		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	39,916	46,761	86,677	20,083	25,642	45,725	8,768	12,934	21,702
นครปฐม	46,149	59,187	105,336	22,618	32,011	54,629	9,539	16,743	26,282
ประจวบคีรีขันธ์	26,518	32,380	58,898	13,428	17,127	30,555	6,800	9,785	16,585
เพชรบุรี	25,290	31,652	56,942	13,243	18,254	31,497	6,047	10,277	16,324
ราชบุรี	44,283	55,750	100,033	23,454	32,610	56,064	10,644	17,803	28,447
สมุทรสงคราม	10,932	13,598	24,530	6,179	9,067	15,246	2,822	5,392	8,214
สมุทรสาคร	26,740	33,141	59,881	12,705	17,418	30,123	5,441	8,978	14,419
สุพรรณบุรี	45,788	56,587	102,375	24,849	34,474	59,323	11,612	19,042	30,654

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(2) สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร

เมื่อดูสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร มี 5 จังหวัด ที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ คือ มีสัดส่วนของผู้สูงอายุตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไป ได้แก่ สมุทรสงคราม ร้อยละ 25.53 สุพรรณบุรี ร้อยละ 23.28 เพชรบุรี ร้อยละ 21.66 ราชบุรี ร้อยละ 21.34 และนครปฐม ร้อยละ 20.15 สำหรับจังหวัดที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรน้อยที่สุดคือ กาญจนบุรี ร้อยละ 17.21

ตารางที่ 80 สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร

จังหวัด	จำนวนประชากร	จำนวนผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป	สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร	ลักษณะของสังคม
กาญจนบุรี	895,281	154,104	17.21	สังคมสูงอายุ
นครปฐม	924,521	186,247	20.15	สังคมสูงอายุโดยสมบูรณ์
ประจวบคีรีขันธ์	550,977	106,038	19.25	สังคมสูงอายุ
เพชรบุรี	483,668	104,763	21.66	สังคมสูงอายุโดยสมบูรณ์
ราชบุรี	864,746	184,544	21.34	สังคมสูงอายุโดยสมบูรณ์
สมุทรสงคราม	187,993	47,990	25.53	สังคมสูงอายุโดยสมบูรณ์
สมุทรสาคร	592,033	104,423	17.64	สังคมสูงอายุ
สุพรรณบุรี	826,391	192,352	23.28	สังคมสูงอายุโดยสมบูรณ์

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

*ลักษณะของสังคมสูงอายุ คือ สัดส่วนของผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 10

**ลักษณะของสังคมสูงอายุโดยสมบูรณ์ คือ สัดส่วนของผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 20

3.3.2 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.3.2.1 ผู้สูงอายุ ตัดบ้าน ตัดเตียง ตัดสังคม

การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ตัดบ้าน ตัดเตียง ช่วงปี 2563 – 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นช่วงปี 2563 – 2565 และลดลงในช่วงปี 2566 การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม และผู้สูงอายุ ตัดบ้าน มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย สำหรับผู้สูงอายุติดเตียง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 มีผู้สูงอายุ ที่คัดกรองทั้งหมด 635,565 คน เป็นผู้สูงอายุติดสังคม 621,353 คน ผู้สูงอายุตัดบ้าน 9,896 คน และผู้สูงอายุ ตัดเตียง 4,316 คน จังหวัดที่มีการคัดกรองผู้สูงอายุมากที่สุดคือ สุพรรณบุรี 136,765 คน รองลงมาคือ นครปฐม 116,647 คน น้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 36,644 คน

ตารางที่ 81 การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ตัดบ้าน ตัดเตียง

จังหวัด	ปี 2563				ปี 2564				ปี 2565				ปี 2566			
	ติดสังคม	ตัดบ้าน	ตัดเตียง	รวมคัดกรอง	ติดสังคม	ตัดบ้าน	ตัดเตียง	รวมคัดกรอง	ติดสังคม	ตัดบ้าน	ตัดเตียง	รวมคัดกรอง	ติดสังคม	ตัดบ้าน	ตัดเตียง	รวมคัดกรอง
กาญจนบุรี	98,831	1,497	453	100,781	100,038	1,550	484	102,072	97,063	2,260	452	99,775	58,425	874	328	59,627
นครปฐม	116,201	2,188	676	119,065	109,728	1,505	597	111,830	111,341	1,465	568	113,374	114,549	1,388	710	116,647
ประจวบคีรีขันธ์	66,774	1,783	407	68,964	70,140	1,681	413	72,234	70,388	1,351	339	72,078	68,984	1,180	1,167	71,331
เพชรบุรี	67,349	1,059	364	68,772	66,836	1,143	351	68,330	57,569	1,415	304	59,288	62,064	981	281	63,326
ราชบุรี	123,424	2,719	876	127,019	131,726	3,526	971	136,223	130,857	3,426	818	135,101	97,523	1,951	620	100,094
สมุทรสงคราม	34,615	845	400	35,860	35,012	1,126	378	36,516	34,001	802	273	35,076	35,320	1,046	278	36,644
สมุทรสาคร	61,054	868	289	62,211	54,071	690	272	55,033	63,411	718	338	64,467	50,418	462	251	51,131
สุพรรณบุรี	131,031	3,082	890	135,003	137,752	2,565	986	141,303	133,699	2,230	720	136,649	134,070	2,014	681	136,765

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

สำหรับสัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม ตัดบ้าน ตัดเตียง ในปี 2566 สัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม อยู่ระหว่างร้อยละ 96.39 – 98.61 ผู้สูงอายุตัดบ้าน อยู่ระหว่างร้อยละ 0.90 -2.85 และสัดส่วนผู้สูงอายุ ตัดเตียง อยู่ระหว่างร้อยละ 0.44 -1.64 สำหรับจังหวัดที่น่าเป็นห่วงคือ ประจวบคีรีขันธ์ มีสัดส่วนผู้สูงอายุ ตัดเตียง อยู่ที่ ร้อยละ 1.64

ตารางที่ 82 สัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม ตัดบ้าน ตัดเตียง

จังหวัด	ปี 2563			ปี 2564			ปี 2565			ปี 2566		
	ติดสังคม	ตัดบ้าน	ตัดเตียง	ติดสังคม	ตัดบ้าน	ตัดเตียง	ติดสังคม	ตัดบ้าน	ตัดเตียง	ติดสังคม	ตัดบ้าน	ตัดเตียง
กาญจนบุรี	98.07	1.49	0.45	98.01	1.52	0.47	97.28	2.27	0.45	97.98	1.47	0.55
นครปฐม	97.59	1.84	0.57	98.12	1.35	0.53	98.21	1.29	0.50	98.20	1.19	0.61
ประจวบคีรีขันธ์	96.82	2.59	0.59	97.10	2.33	0.57	97.66	1.87	0.47	96.71	1.65	1.64
เพชรบุรี	97.93	1.54	0.53	97.81	1.67	0.51	97.10	2.39	0.51	98.01	1.55	0.44
ราชบุรี	97.17	2.14	0.69	96.70	2.59	0.71	96.86	2.54	0.61	97.43	1.95	0.62
สมุทรสงคราม	96.53	2.36	1.12	95.88	3.08	1.04	96.94	2.29	0.78	96.39	2.85	0.76
สมุทรสาคร	98.14	1.40	0.46	98.25	1.25	0.49	98.36	1.11	0.52	98.61	0.90	0.49
สุพรรณบุรี	97.06	2.28	0.66	97.49	1.82	0.70	97.84	1.63	0.53	98.03	1.47	0.50

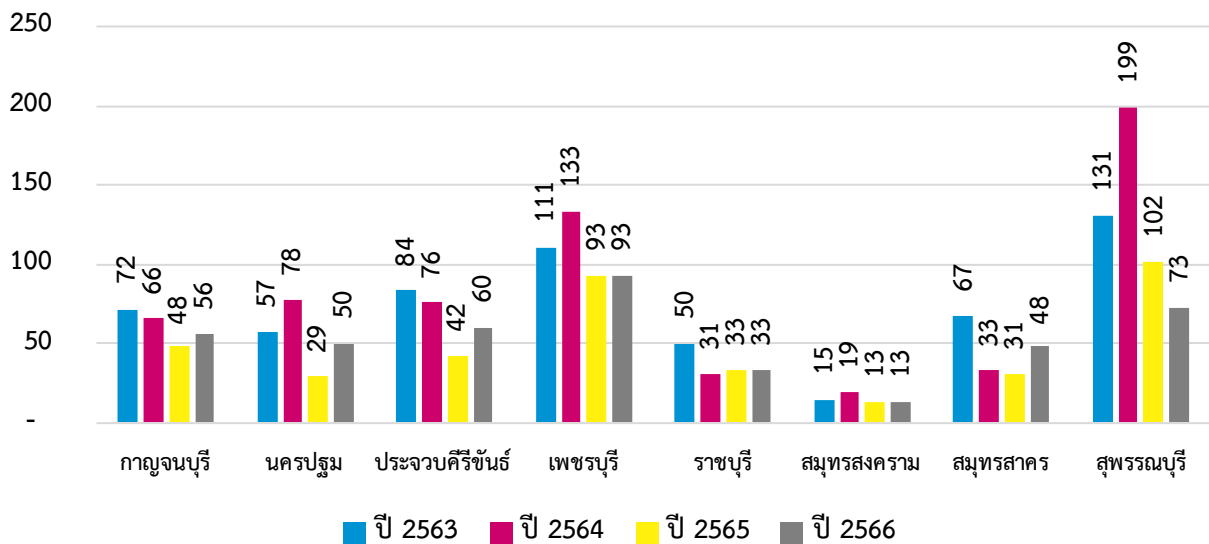
ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

3.3.2.2 การทำงานของผู้สูงอายุ

(1) ผู้สูงอายุที่กักขังประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุที่กักขังประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ ช่วงปี 2563 – 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า ส่วนใหญ่จะเพิ่มสูงขึ้นในปี 2564 เนื่องจากสถานการณ์ COVI – 19 และปรับลดลง ในปี 2565 และปี 2566 จังหวัดสุพรรณบุรี มีผู้สูงอายุที่กักขังประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุมากที่สุด ในปี 2563 จำนวน 131 คน ปี 2564 จำนวน 199 คน ปี 2565 จำนวน 102 คน และปี 2566 จำนวน 73 คน

ผู้สูงอายุที่กักขังประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 19 ผู้สูงอายุที่กักขังประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

(2) แรงงานผู้สูงอายุต่อผู้มีงานทำทั้งหมด

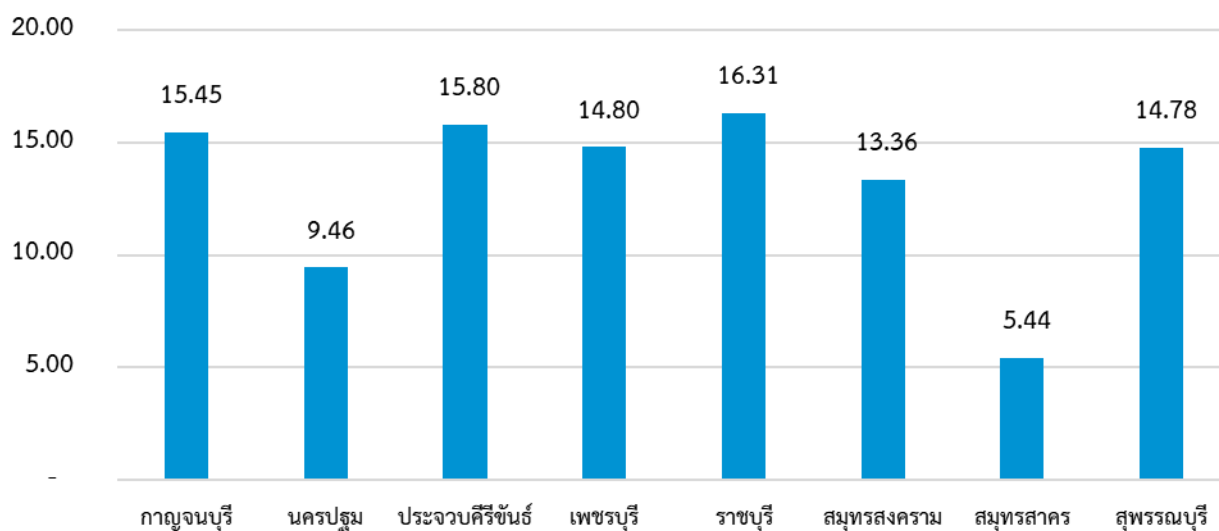
ผู้สูงอายุที่ทำงาน ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีจำนวน 446,349 คน มีจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด 3,738,089 คน คิดเป็นสัดส่วนอยู่ที่ ร้อยละ 11.94 เมื่อดูรายจังหวัด ราชบุรี มีสัดส่วนผู้สูงอายุที่ทำงานมากที่สุด ร้อยละ 16.31 รองลงมาคือ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 15.80 และน้อยที่สุด คือ สมุทรสาคร ร้อยละ 5.44

ตารางที่ 83 ผู้มีงานทำและผู้สูงอายุที่ทำงาน

จังหวัด	ผู้มีงานทำทั้งหมด			ผู้สูงอายุที่ทำงาน			สัดส่วนผู้สูงอายุที่ทำงาน (หน่วย : ร้อยละ)
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
กาญจนบุรี	257,497	214,460	471,957	38,791	34,132	72,923	15.45
นครปฐม	434,617	423,591	858,208	37,235	43,980	81,215	9.46
ประจวบคีรีขันธ์	149,440	132,131	281,571	20,637	23,846	44,483	15.80
เพชรบุรี	158,428	134,840	293,268	21,262	22,150	43,412	14.80
ราชบุรี	256,164	219,667	475,831	39,368	38,256	77,624	16.31
สมุทรสงคราม	55,727	45,336	101,063	6,770	6,735	13,505	13.36
สมุทรสาคร	398,131	378,075	776,206	23,675	18,566	42,241	5.44
สุพรรณบุรี	264,533	215,452	479,985	40,641	30,305	70,946	14.78

ที่มา : โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรกลุ่มสถิติแรงงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

สัดส่วนผู้สูงอายุที่ทำงาน (หน่วย : ร้อยละ)

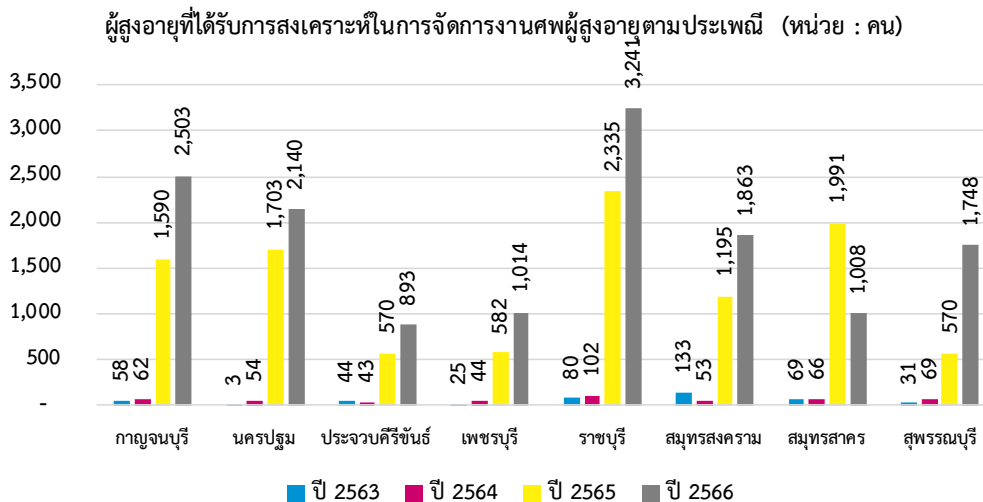
ภาพที่ 20 สัดส่วนผู้สูงอายุที่ทำงาน

ที่มา : โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรกลุ่มสถิติแรงงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

3.3.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ

(1) ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี

ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี ในช่วงปี 2563 -2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยกเว้นจังหวัดสมุทรสาคร ที่ลดลง โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีจำนวนสูงสุดคือ ราชบุรี 3,241 คน รองลงมาคือ กาญจนบุรี 2,503 คน และน้อยที่สุดคือ ประจวบคีรีขันธ์ 893 คน

ภาพที่ 21 ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

(2) การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก

การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก ปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีจำนวน 1,006 คน จังหวัดที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ประจวบคีรีขันธ์ 209 คน รองลงมา ราชบุรี 175 คน และน้อยที่สุดคือ เพชรบุรี และ สุพรรณบุรี 84 คน

ตารางที่ 84 การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก

จังหวัด	การสงเคราะห์ผู้สูงอายุ (หน่วย : คน)
กาญจนบุรี	143
นครปฐม	110
ประจวบคีรีขันธ์	209
เพชรบุรี	84
ราชบุรี	175
สมุทรสงคราม	95
สมุทรสาคร	106
สุพรรณบุรี	84

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

(3) เครือข่าย/ สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ

เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีเครือข่ายคลังปัญญาผู้สูงอายุ 1,947 คน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) 136 แห่ง และโรงเรียนผู้สูงอายุ 125 แห่ง

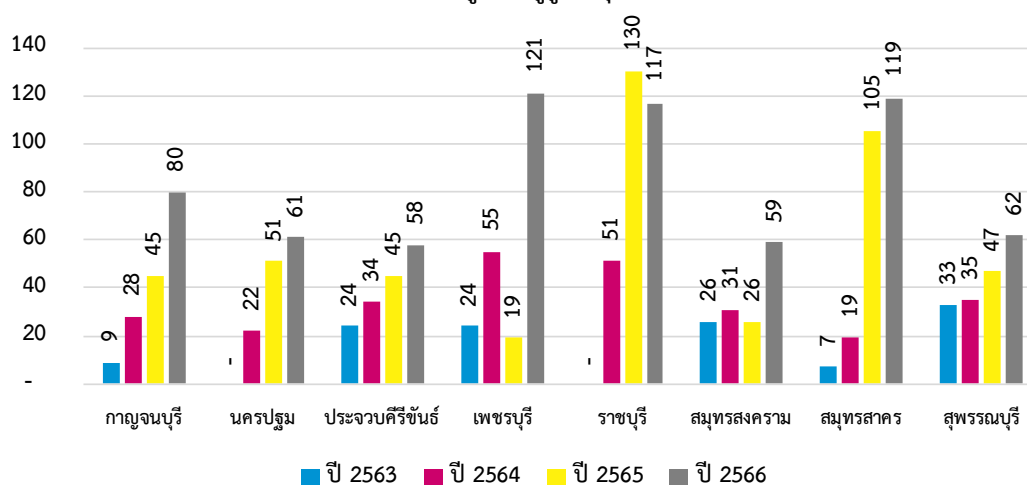
ตารางที่ 85 เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ

จังหวัด	คลังปัญญาผู้สูงอายุ (คน)	ศพอส. (แห่ง)	โรงเรียนผู้สูงอายุ (แห่ง)
กาญจนบุรี	479	33	27
นครปฐม	9	8	26
ประจวบคีรีขันธ์	408	28	14
เพชรบุรี	563	23	21
ราชบุรี	1	17	9
สมุทรสงคราม	131	7	4
สมุทรสาคร	176	5	9
สุพรรณบุรี	180	15	15

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

สำหรับการปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีการปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุมากที่สุดคือ เพชรบุรี 121 คน รองลงมา สมุทรสาคร 119 คน และน้อยที่สุดคือ ประจวบคีรีขันธ์ 58 คน

การปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 22 การปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ช่วงปี 2563 – 2566 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นทุกปีเช่นกัน โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีจำนวนผู้สูงอายุสูงสุด คือ สุพรรณบุรี 173,847 คน รองลงมาคือ ราชบุรี 159,162 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 41,800 คน

ตารางที่ 86 ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	116,316	122,563	127,718	132,285
นครปฐม	138,461	146,562	152,971	159,121
ประจวบคีรีขันธ์	74,751	79,070	82,971	86,462
เพชรบุรี	79,986	83,864	87,266	90,296
ราชบุรี	142,574	149,273	154,714	159,162
สมุทรสงคราม	38,373	39,938	40,853	41,800
สมุทรสาคร	76,756	81,894	84,903	89,246
สุพรรณบุรี	156,355	163,301	169,369	173,847

ที่มา : กรมบัญชีกลาง (2566)

3.4 ด้านคนพิการ

3.4.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านคนพิการ

(1) คนพิการต่อประชากร จำแนกช่วงอายุ

จำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่ามีจำนวน 149,878 คน โดยแบ่งตามช่วงอายุ 0-6 ปี จำนวน 1,340 คน ช่วงอายุ 7-17 ปี จำนวน 7,623 คน ช่วงอายุ 18-25 ปี จำนวน 6,444 คน ช่วงอายุ 26-59 ปี จำนวน 49,377 คน และช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 85,094 คน จังหวัดที่มีจำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนสูงสุด คือ ราชบุรี 30,040 คน รองลงมา คือ สุพรรณบุรี 26,963 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 6,886 คน

ตารางที่ 87 จำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน

จังหวัด	0 - 6 ปี			7 - 17 ปี			18 - 25 ปี			26 - 59 ปี			60 ปีขึ้นไป		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	153	86	239	775	421	1,196	654	360	1,014	5,154	3,435	8,589	6,167	6,622	12,789
นครปฐม	174	87	261	872	455	1,327	747	340	1,087	5,229	3,233	8,462	5,929	7,051	12,980
ประจวบคีรีขันธ์	84	62	146	505	269	774	472	251	723	3,449	2,246	5,695	3,658	3,774	7,432
เพชรบุรี	63	43	106	375	210	585	321	190	511	2,759	1,849	4,608	3,175	3,495	6,670
ราชบุรี	105	83	188	707	476	1,183	698	429	1,127	5,662	3,629	9,291	7,775	10,476	18,251
สมุทรสงคราม	31	18	49	182	90	272	150	74	224	1,253	881	2,134	1,947	2,260	4,207
สมุทรสาคร	124	81	205	835	373	1,208	519	270	789	2,835	1,831	4,666	3,366	3,561	6,927
สุพรรณบุรี	91	55	146	728	350	1,078	619	350	969	5,453	3,479	8,932	7,240	8,598	15,838

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

สำหรับสัดส่วนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน ในช่วงปี 2563 – 2566 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีและทุกจังหวัด โดยในปี 2566 จังหวัดที่มีสัดส่วนสูงสุด คือ สมุทรสงคราม ร้อยละ 3.66 รองลงมาคือ ราชบุรี 3.47 และน้อยที่สุดคือ สมุทรสาคร 2.33

ตารางที่ 88 สัดส่วนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน

จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	2.42	2.47	2.52	2.66
นครปฐม	2.31	2.36	2.44	2.61
ประจวบคีรีขันธ์	2.42	2.46	2.53	2.68
เพชรบุรี	2.34	2.36	2.45	2.58
ราชบุรี	2.97	3.03	3.19	3.47
สมุทรสงคราม	3.28	3.34	3.44	3.66
สมุทรสาคร	2.14	2.15	2.22	2.33
สุพรรณบุรี	2.89	2.97	3.08	3.26

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

(2) สัดส่วนผู้สูงอายุที่มีความพิการ

สัดส่วนผู้สูงอายุที่มีความพิการ ในปี 2566 มีจำนวนผู้สูงอายุที่จดทะเบียนคนพิการจำนวน 85,094 คน มีจำนวนผู้สูงอายุ จำนวน 1,080,461 คน คิดเป็นสัดส่วนอยู่ที่ ร้อยละ 7.87 จังหวัดที่น่าเป็นห่วงและมีสัดส่วนผู้สูงอายุจดทะเบียนคนพิการมากที่สุดคือ ราชบุรี ร้อยละ 9.89 รองลงมาคือ สมุทรสงคราม ร้อยละ 8.77 และน้อยที่สุดคือ เพชรบุรี ร้อยละ 6.37

ตารางที่ 89 สัดส่วนผู้สูงอายุที่มีความพิการ

จังหวัด	จำนวนผู้สูงอายุ	จำนวนผู้สูงอายุจดทะเบียนคนพิการ	สัดส่วนผู้สูงอายุที่มีความพิการ
กาญจนบุรี	154,104	12,789	8.30
นครปฐม	186,247	12,980	6.97
ประจวบคีรีขันธ์	106,038	7,432	7.01
เพชรบุรี	104,763	6,670	6.37
ราชบุรี	184,544	18,251	9.89
สมุทรสงคราม	47,990	4,207	8.77
สมุทรสาคร	104,423	6,927	6.63
สุพรรณบุรี	192,352	15,838	8.23

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

(2) คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ

คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า **ประเภทความพิการที่มีจำนวนมากที่สุด** ดังนี้ ทาง การเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย 80,506 คน รองลงมาคือ ทาง การได้ยินหรือสื่อความหมาย 27,567 คน ทางสติปัญญา 11,069 คน ทางจิตใจหรือพฤติกรรม 10,807 คน พิการมากกว่า 1 ประเภท 10,447 คน ทาง การเห็น 8,986 คน ทางออสติก 1,884 คน ทาง การเรียนรู้ 1,463 คน และไม่ระบุประเภท 149 คน

ตารางที่ 90 คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ

ประเภทความพิการ	กาญจนบุรี	นครปฐม	ประจวบคีรีขันธ์	เพชรบุรี	ราชบุรี	สมุทรสงคราม	สมุทรสาคร	สุพรรณบุรี
ทางการเห็น	1,339	1,406	1,188	1,026	1,369	343	573	1,742
ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	4,930	4,091	2,707	1,974	4,078	1,442	3,317	5,028
ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	12,404	12,618	6,916	6,404	18,354	3,424	5,733	14,653
ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	1,497	1,774	1,244	770	1,936	609	1,089	1,888
ทางสติปัญญา	1,983	1,588	1,047	1,167	1,963	463	1,236	1,622
ทางการเรียนรู้	102	264	92	77	293	42	398	195
ทางออสติก	256	410	128	127	301	104	319	239
พิการมากกว่า 1 ประเภท	1,266	1,966	1,448	902	1,745	431	1,128	1,561
ไม่ระบุ	50	-	-	33	1	28	2	35

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

3.4.2 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.4.2.1 การศึกษาของคนพิการ

(1) นักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม

นักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม ปีการศึกษา 1/2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีจำนวน 9,433 คน เป็นชายมากกว่าหญิง เป็นระดับอนุบาล 40 คน ประถมศึกษา 7,380 คน และมัธยมศึกษา 2,013 คน จังหวัดที่มีนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวมมากที่สุด คือ สุพรรณบุรี 2,172 คน รองลงมาคือ กาญจนบุรี 1,725 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 262 คน

ตารางที่ 91 จำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม

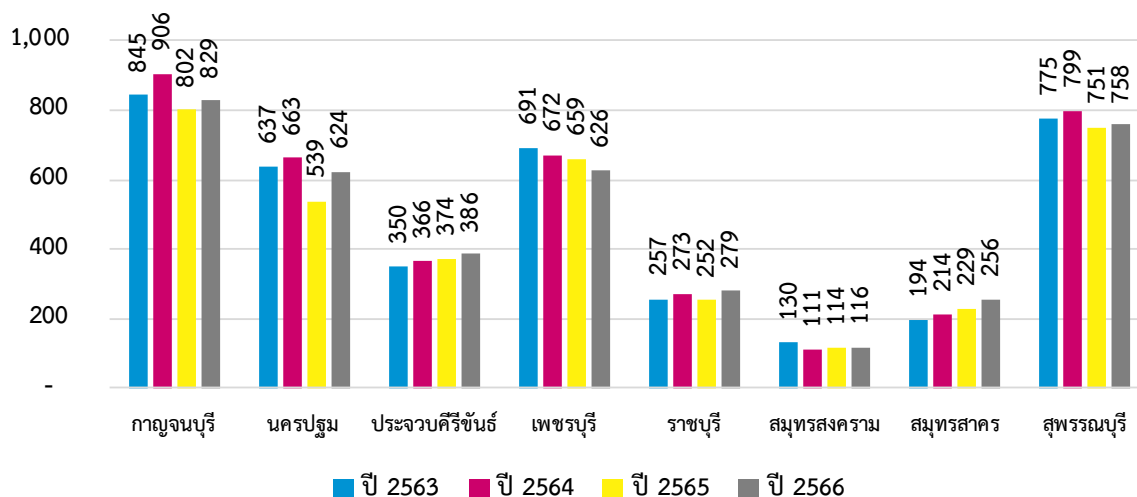
จังหวัด	อนุบาล			ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา			คนพิการเรียนร่วม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	5	4	9	1,012	411	1,423	225	68	293	1,242	483	1,725
นครปฐม	2	-	2	960	333	1,293	226	59	285	1,188	392	1,580
ประจวบคีรีขันธ์	-	-	-	376	160	536	81	36	117	457	196	653
เพชรบุรี	2	1	3	280	109	389	159	57	216	441	167	608
ราชบุรี	5	3	8	735	336	1,071	332	113	445	1,072	452	1,524
สมุทรสงคราม	5	-	5	157	51	208	36	13	49	198	64	262
สมุทรสาคร	3	-	3	516	173	689	170	47	217	689	220	909
สุพรรณบุรี	5	5	10	1,245	526	1,771	285	106	391	1,535	637	2,172

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปีการศึกษา 1/2566)

(2) คนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ

คนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ ในปี 2566 พบว่า มีจำนวน 3,874 คน จังหวัดที่มีจำนวนสูงสุด คือ กาญจนบุรี 829 คน รองลงมา สุพรรณบุรี 758 คน และน้อยที่สุด สมุทรสงคราม 116 คน

จำนวนคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 23 จำนวนคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ

ที่มา : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566)

3.4.2.2 การทำงานของคนพิการ

(1) สถานประกอบการและอัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน

การรับคนพิการเข้าทำงานของสถานประกอบการ ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีสถานประกอบการมีลูกจ้าง 100 คน ขึ้นไป จำนวน 1,334 แห่ง อัตราส่วนรับคนพิการเข้าทำงาน จำนวน 4,856 คน จังหวัดที่มีจำนวนสถานประกอบการและอัตราส่วนรับคนพิการเข้าทำงานสูงสุด คือ สมุทรสาคร 653 : 2,785 คน รองลงมา นครปฐม 352 : 1,129 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 17 : 52 คน

ตารางที่ 92 การรับคนพิการเข้าทำงาน

จังหวัด	สถานประกอบการมีลูกจ้าง 100 คน ขึ้นไป (แห่ง)	อัตราส่วนรับคนพิการเข้าทำงาน (คน)
กาญจนบุรี	61	177
นครปฐม	352	1,129
ประจวบคีรีขันธ์	36	117
เพชรบุรี	48	118
ราชบุรี	138	398
สมุทรสงคราม	17	52
สมุทรสาคร	653	2,785
สุพรรณบุรี	29	80

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

(2) สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน

สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า สถานประกอบการที่รับคนพิการเข้าทำงานตาม ม.33 จำนวน 764 แห่ง ส่งเงินเข้ากองทุนฯ ตาม ม. 34 จำนวน 118 แห่ง ให้สัมปทานตาม ม. 35 จำนวน 60 แห่ง รับคนพิการตาม ม. 33 และให้สัมปทานตาม ม.35 จำนวน 63 แห่ง ส่งเงินเข้ากองทุนฯ ตาม ม. 34 และให้สัมปทานตาม ม. 35 จำนวน 2 แห่ง รับคนพิการเข้าทำงานตาม ม. 33 ส่งเงินเข้ากองทุนฯ ตาม ม. 34 และให้สัมปทาน ตาม ม. 35 จำนวน 13 แห่ง ปฏิบัติตามกฎหมายแต่ไม่ครบอัตราส่วน จำนวน 16 แห่ง และไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย จำนวน 100 แห่ง จังหวัดที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมีจำนวนมากที่สุดคือ สมุทรสาคร 63 แห่ง รองลงมาคือ นครปฐม 25 แห่ง ราชบุรี 10 แห่ง และกาญจนบุรี 2 แห่ง ตามลำดับ

ตารางที่ 93 สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน

สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน	กาญจนบุรี	นครปฐม	ประจวบคีรีขันธ์	เพชรบุรี	ราชบุรี	สมุทรสงคราม	สมุทรสาคร	สุพรรณบุรี
รับคนพิการเข้าทำงานตาม ม.33	45	211	34	38	105	11	296	24
ส่งเงินเข้ากองทุนฯ ตาม ม.34	1	30	-	4	8	2	73	-
ให้สัมปทานฯ ตาม ม.35	7	13	-	2	-	1	37	-
รับคนพิการตาม ม.33 และให้สัมปทานฯ ตาม ม.35	1	17	-	1	-	-	42	2
ส่งเงินตาม ม.34 และให้สัมปทาน ตาม ม.35	-	-	-	-	-	-	2	-
รับคนพิการ ตาม ม.33 ส่งเงิน ตาม ม.34 และให้สัมปทานฯ ตาม ม.35	-	3	-	-	-	1	9	-
ปฏิบัติตามกฎหมายแต่ไม่ครบอัตราส่วน	1	4	-	-	-	-	10	1
ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	2	25	-	-	10	-	63	-

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

3.4.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านคนพิการ

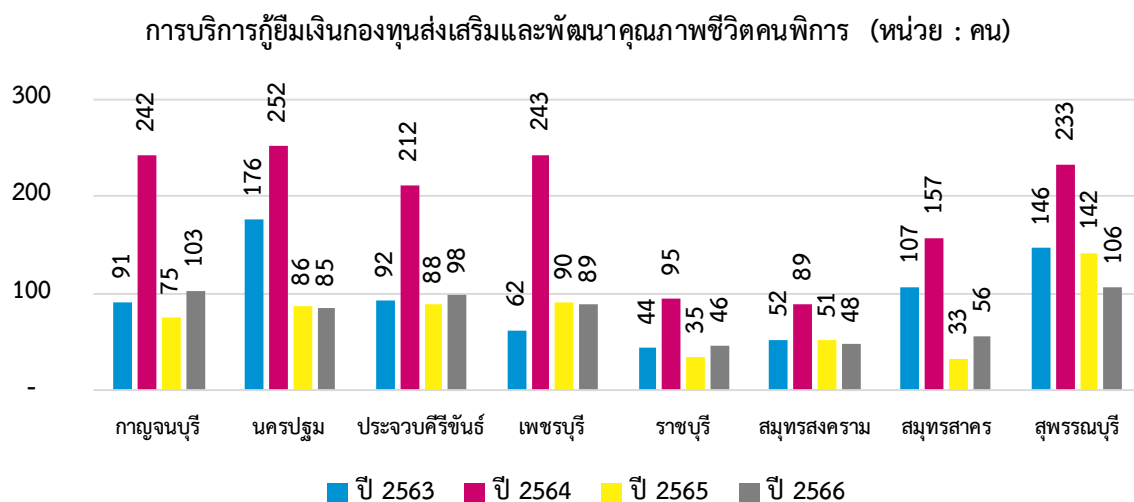
เครือข่ายด้านคนพิการ ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า มีจำนวน 377 แห่ง เป็นศูนย์บริการคนพิการจังหวัด 8 แห่ง ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป 269 แห่ง และเป็นองค์กรด้านคนพิการ 100 แห่ง

ตารางที่ 94 เครือข่ายด้านคนพิการ

จังหวัด	ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด	ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป	องค์กรด้านคนพิการ
กาญจนบุรี	1	9	28
นครปฐม	1	23	18
ประจวบคีรีขันธ์	1	26	10
เพชรบุรี	1	87	11
ราชบุรี	1	80	7
สมุทรสงคราม	1	7	4
สมุทรสาคร	1	4	10
สุพรรณบุรี	1	33	12

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

การบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ช่วงปี 2563 – 2566 พบว่ามีจำนวนปรับสูงขึ้นอย่างมากในปี 2564 เนื่องจากสถานการณ์โรค COVID – 19 และกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้มีมาตรการช่วยเหลือโดยมีการให้กู้ยืมผ่านระบบออนไลน์ โดยไม่ต้องมีคนค้ำประกัน จึงทำให้มีคนพิการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ เป็นจำนวนมากถึง 1,523 คน และลดลงในปี 2565 และปี 2566 โดยในปี 2566 มีผู้พิการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ จำนวน 631 คน จังหวัดที่มีการกู้ยืมเงินมากที่สุดคือ สุพรรณบุรี 106 คน รองลงมาคือ กาญจนบุรี 103 คน และน้อยที่สุดคือ ราชบุรี 46 คน

ภาพที่ 24 การบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

การจัดบริการสำหรับคนพิการ ในปี 2566 พบว่า การให้บริการกายอุปกรณ์ จำนวน 57 คน บริการผู้ช่วยคนพิการ 93 ครั้ง บริการคนพิการ 226 คน บริการล่ามภาษามือ 25 คน

ตารางที่ 95 การจัดบริการสำหรับคนพิการ

จังหวัด	การให้บริการกายอุปกรณ์ (คน)	บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA)	บริการคนพิการ (คน)	บริการล่ามภาษามือ (คน)
กาญจนบุรี	7	12	34	6
นครปฐม	10	8	30	18
ประจวบคีรีขันธ์	-	11	34	-
เพชรบุรี	-	8	25	-
ราชบุรี	16	12	18	-
สมุทรสงคราม	3	12	59	-
สมุทรสาคร	10	13	8	1
สุพรรณบุรี	11	17	18	-

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ ช่วงปี 2563 - 2566 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 มีจำนวน 147,505 คน จังหวัดที่มีผู้รับเงินเบี้ยความพิการสูงสุด คือ ราชบุรี 28,694 คน รองลงมา คือ สุพรรณบุรี 25,923 คน และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 6,631 คน แต่เมื่อคิดเป็นสัดส่วนผู้รับเบี้ยความพิการต่อจำนวนคนพิการ จะอยู่ที่ร้อยละ 96.48 จังหวัดที่มีสัดส่วนผู้รับเงินเบี้ยความพิการสูงสุด คือ สมุทรสาคร ร้อยละ 97.80 รองลงมาคือ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 97.36 และน้อยที่สุดคือ ราชบุรี ร้อยละ 95.52

ตารางที่ 96 จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ

จังหวัด	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กาญจนบุรี	21,697	22,323	22,506	23,113
นครปฐม	21,711	22,338	22,442	23,198
ประจวบคีรีขันธ์	13,509	13,919	14,071	14,380
เพชรบุรี	11,497	11,694	11,744	12,075
ราชบุรี	26,030	26,771	26,999	28,694
สมุทรสงคราม	6,427	6,599	6,513	6,631
สมุทรสาคร	12,693	13,068	13,107	13,491
สุพรรณบุรี	24,549	25,357	25,511	25,923

ที่มา : กรมบัญชีกลาง (2566)

ตารางที่ 97 สัดส่วนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ

จังหวัด	ผู้รับเงินเบี้ยความพิการ	จำนวนคนพิการ	สัดส่วนคนพิการรับเบี้ยความพิการ
กาญจนบุรี	23,113	23,827	97.00
นครปฐม	23,198	24,117	96.19
ประจวบคีรีขันธ์	14,380	14,770	97.36
เพชรบุรี	12,075	12,480	96.75
ราชบุรี	28,694	30,040	95.52
สมุทรสงคราม	6,631	6,886	96.30
สมุทรสาคร	13,491	13,795	97.80
สุพรรณบุรี	25,923	26,963	96.14

ที่มา : กรมบัญชีกลาง (2566)

3.5 ด้านกลุ่มคนเปราะบาง

3.5.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านกลุ่มคนเปราะบาง

(1) การให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

การให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ช่วงปี 2565 – 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า มีแนวโน้มลดลง โดยในปี 2565 มีจำนวน 213 ราย และลดลงในปี 2566 เหลือจำนวน 165 ราย ในปี 2566 จังหวัดที่มีการให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมากที่สุด คือ สมุทรสาคร 42 ราย รองลงมา คือ สุพรรณบุรี 38 ราย และน้อยที่สุดคือไม่มีเคสเลย 2 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี และ สมุทรสงคราม

ตารางที่ 98 การให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

จังหวัด	ปี 2565			ปี 2566		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	7	-	7	-	-	-
นครปฐม	23	14	37	22	5	27
ประจวบคีรีขันธ์	44	7	51	27	9	36
เพชรบุรี	17	6	23	16	3	19
ราชบุรี	3	1	4	1	2	3
สมุทรสงคราม	8	5	13	-	-	-
สมุทรสาคร	34	10	44	32	10	42
สุพรรณบุรี	30	4	34	31	7	38

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

(2) ผู้แสดงความสามารถ จำแนกประเภท

ผู้แสดงความสามารถ ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 พบว่า มีผู้ยื่นขอมิบัตรผู้แสดงความสามารถ จำนวน 139 ราย ส่วนใหญ่เป็นผู้แสดงความสามารถประเภทดนตรี 105 ราย ประเภทละคร 3 ราย ประเภทนาฏศิลป์ 2 ราย ประเภทศิลปะ 1 ราย ประเภทกายกรรม 1 ราย และอื่น ๆ 27 ราย จังหวัดที่มีจำนวนผู้แสดงความสามารถมากที่สุด คือ กาญจนบุรี 28 ราย รองลงมาคือ สุพรรณบุรี 23 ราย และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 9 ราย

ตารางที่ 99 จำนวนผู้แสดงความสามารถ จำแนกประเภท

จังหวัด	รวมทั้งหมด	จำแนกประเภทการแสดง					
		ดนตรี	นาฏศิลป์	ละคร	ศิลปะ	กายกรรม	อื่น ๆ
กาญจนบุรี	28	25	1	2	-	-	-
นครปฐม	21	2	-	-	-	-	19
ประจวบคีรีขันธ์	20	20	-	-	-	-	-
เพชรบุรี	12	11	1	-	-	-	-
ราชบุรี	13	13	-	-	-	-	-
สมุทรสงคราม	9	8	-	-	-	1	-
สมุทรสาคร	13	11	-	1	1	-	-
สุพรรณบุรี	23	15	-	-	-	-	8

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

(3) จำนวนคนขอทาน

คนขอทาน ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า มีจำนวน 518 คน จังหวัดที่มีคนขอทานมากที่สุด คือ สมุทรสาคร 126 คน รองลงมาคือ กาญจนบุรี 80 คน และน้อยที่สุดคือ ราชบุรี 34 คน

ตารางที่ 100 จำนวนคนขอทาน

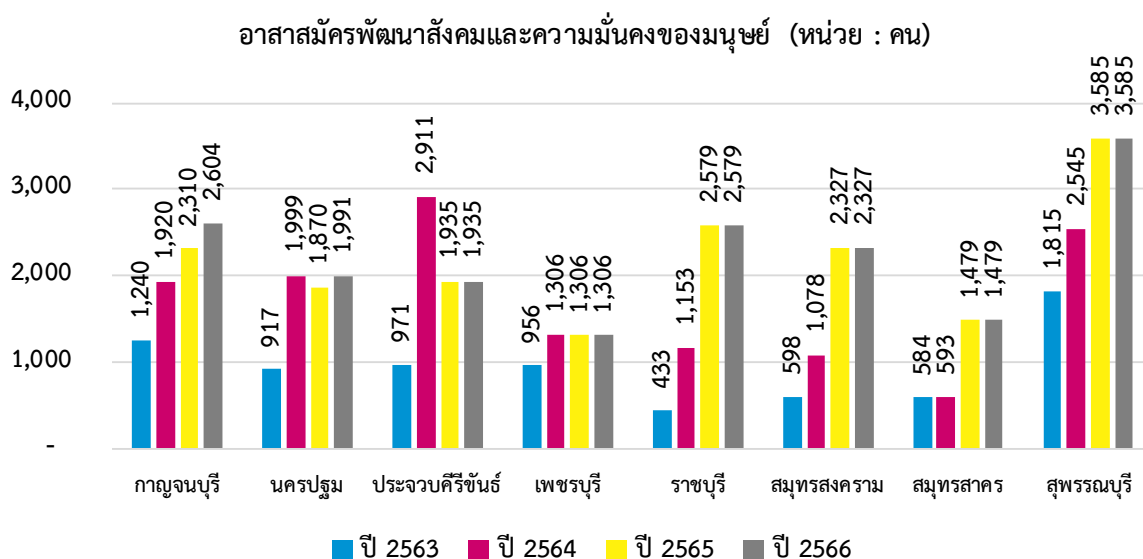
จังหวัด	คนขอทานรวม (หน่วย : คน)
กาญจนบุรี	80
นครปฐม	55
ประจวบคีรีขันธ์	41
เพชรบุรี	66
ราชบุรี	34
สมุทรสงคราม	52
สมุทรสาคร	126
สุพรรณบุรี	64

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลการจัดระเบียบคนขอทาน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

3.5.2 เครือข่าย/สวัสดิการด้านกลุ่มคนเปราะบาง

(1) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ช่วงปี 2563 – 2566 กลุ่มจังหวัด เขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 มี อพม. จำนวน 17,806 คน **จังหวัดที่มี อพม. มากที่สุด** คือ สุพรรณบุรี 3,585 คน รองลงมาคือ ราชบุรี 2,579 คน และน้อยที่สุดคือ เพชรบุรี 1,306 คน เมื่อคิดสัดส่วน อพม. ต่อประชากร พบว่า กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 อพม. 1 คน ต้องดูแลประชาชน 290 คน หรือ 1 : 290 คน

ภาพที่ 25 จำนวนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ที่มา : ระบบทะเบียนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ตารางที่ 101 สัดส่วนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต่อประชากร

จังหวัด	จำนวน อพม. (คน)	ประชากรกลางปี 2566 (คน)	สัดส่วนต่อประชากร*
กาญจนบุรี	2,604	816,650	314
นครปฐม	1,991	911,606	458
ประจวบคีรีขันธ์	1,935	539,219	279
เพชรบุรี	1,306	478,967	367
ราชบุรี	2,579	838,438	325
สมุทรสงคราม	2,327	187,040	80
สมุทรสาคร	1,479	559,888	379
สุพรรณบุรี	3,585	825,933	230

ที่มา : ระบบทะเบียนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

*สัดส่วนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) 1 คน ต่อจำนวนประชากรกลางปี (คน)

(2) ภาคีเครือข่าย

เครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า CSR มีการดำเนินการตั้งแต่ปี 2563 – 2566 มีองค์กรที่เข้าร่วมดำเนินการ จำนวน 290 แห่ง จังหวัดที่มีจำนวนสูงสุด คือ สมุทรสาคร 70 แห่ง รองลงมาคือ ประจวบคีรีขันธ์ 40 แห่ง และน้อยที่สุดคือ เพชรบุรี 21 แห่ง

ตารางที่ 102 เครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR)

จังหวัด	CSR สะสม ปี 2563 - 2566 (หน่วย : แห่ง)
กาญจนบุรี	31
นครปฐม	38
ประจวบคีรีขันธ์	40
เพชรบุรี	21
ราชบุรี	29
สมุทรสงคราม	35
สมุทรสาคร	70
สุพรรณบุรี	26

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

องค์กรพัฒนาเอกชน ในปี 2566 มีจำนวน 1,376 แห่ง โดยเป็นสมาคม 620 แห่ง มูลนิธิ 618 แห่ง องค์กรสาธารณประโยชน์ 113 แห่ง กลุ่มชมรมฯ 25 แห่ง จังหวัดที่มีองค์กรพัฒนาเอกชนสูงสุด คือ ราชบุรี 364 แห่ง รองลงมาคือ เพชรบุรี 303 และน้อยที่สุดคือ สุพรรณบุรี 20 แห่ง

ตารางที่ 103 องค์กรพัฒนาเอกชน

จังหวัด	องค์กรพัฒนาเอกชน					
	มูลนิธิ	สมาคม	องค์กร สาธารณประโยชน์	องค์กรสถาน สาธารณกุศล	กลุ่ม ชมรม ฯ	รวม
กาญจนบุรี	113	164	8	-	6	291
นครปฐม	9	9	24	-	1	43
ประจวบคีรีขันธ์	57	95	12	-	1	165
เพชรบุรี	149	134	18	-	2	303
ราชบุรี	182	168	10	-	4	364
สมุทรสงคราม	101	43	14	-	6	164
สมุทรสาคร	6	5	11	-	4	26
สุพรรณบุรี	1	2	16	-	1	20

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

องค์กรภาคประชาชน ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า มีจำนวน 6,085 แห่ง โดยเป็นสภาองค์กรชุมชน 585 แห่ง องค์กรสวัสดิการชุมชน 390 แห่ง กลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน 522 แห่ง กลุ่มชมรมฯ 4,588 แห่ง จังหวัดที่มีองค์กรภาคประชาชนมากที่สุด คือ สุพรรณบุรี 1,356 แห่ง รองลงมา คือ เพชรบุรี 861 แห่ง และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 361 แห่ง

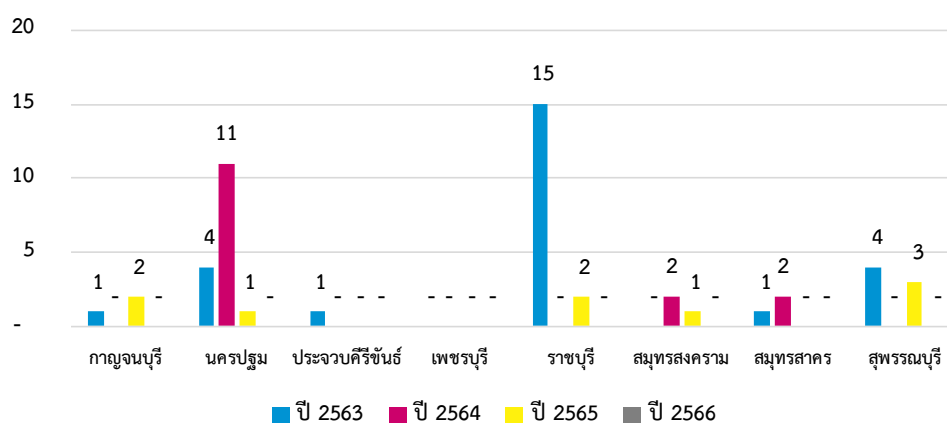
ตารางที่ 104 องค์กรภาคประชาชน

จังหวัด	องค์กรภาคประชาชน					
	องค์กรชุมชน	สภาองค์กรชุมชน	องค์กรสวัสดิการชุมชน	กลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน	กลุ่มชมรม ฯ	รวม
กาญจนบุรี	-	83	33	75	654	845
นครปฐม	-	77	70	85	531	763
ประจวบคีรีขันธ์	-	57	63	47	519	686
เพชรบุรี	-	91	74	72	624	861
ราชบุรี	-	88	56	78	614	836
สมุทรสงคราม	-	35	25	34	267	361
สมุทรสาคร	-	40	23	32	282	377
สุพรรณบุรี	-	114	46	99	1,097	1,356

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

องค์กรสาธารณประโยชน์ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 ในปี 2566 มีจำนวน 459 แห่ง ดังนี้ นครปฐม 159 แห่ง ราชบุรี 90 แห่ง สุพรรณบุรี 46 แห่ง กาญจนบุรี 43 แห่ง เพชรบุรี 34 แห่ง สมุทรสงคราม 34 แห่ง สมุทรสาคร 28 แห่ง และประจวบคีรีขันธ์ 25 แห่ง โดยในช่วงปี 2563 – 2566 มีการจดทะเบียนเพิ่มดังนี้ ในปี 2563 จำนวน 26 แห่ง ปี 2564 จำนวน 15 แห่ง ปี 2565 จำนวน 9 แห่ง และปี 2566 ไม่มีการจดทะเบียนเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด

องค์กรสาธารณประโยชน์ (หน่วย : แห่ง)

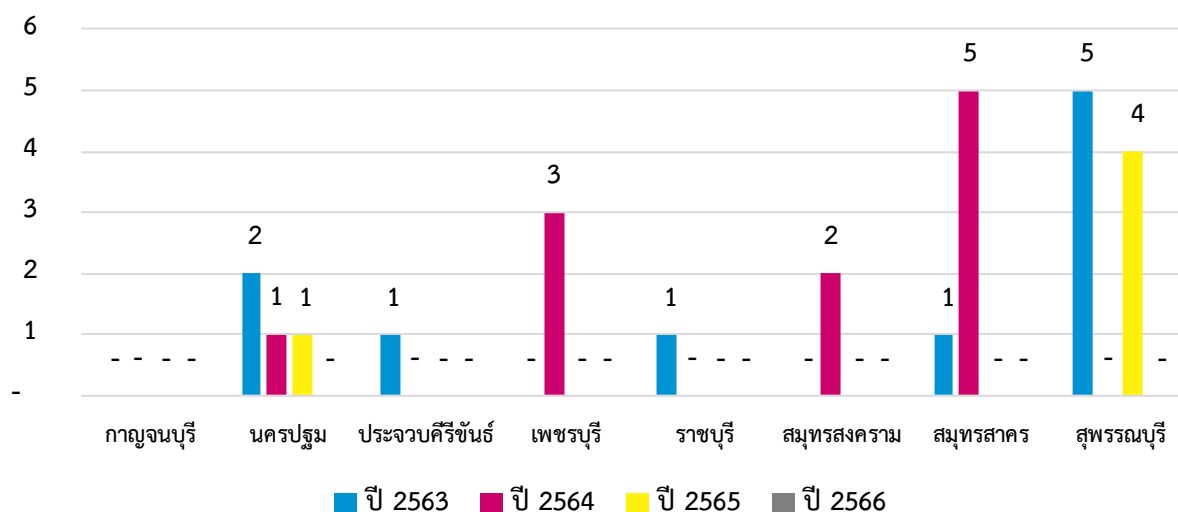

ภาพที่ 26 องค์กรสาธารณประโยชน์

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

สำหรับองค์กรสวัสดิการชุมชน ในปี 2566 มีจำนวน 462 แห่ง ดังนี้ เพชรบุรี 114 แห่ง นครปฐม 73 แห่ง ประจวบคีรีขันธ์ 63 แห่ง ราชบุรี 62 แห่ง สุพรรณบุรี 54 แห่ง กาญจนบุรี 43 แห่ง สมุทรสงคราม 28 แห่ง และสมุทรสาคร 25 แห่ง โดยในช่วงปี 2563 – 2566 มีการจัดตั้งเพิ่มดังนี้ ปี 2563 จำนวน 10 แห่ง ปี 2564 จำนวน 11 แห่ง ปี 2565 จำนวน 5 แห่ง และปี 2566 ไม่มีการจัดตั้งเพิ่มขึ้น

องค์กรสวัสดิการชุมชน (หน่วย : แห่ง)

ภาพที่ 27 องค์กรสวัสดิการชุมชน

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมและสถานการณ์เร่งด่วน (Hot Issues)

4.1 สถานการณ์เชิงประเด็นในระดับพื้นที่

4.1.1 สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน ในปี 2566 พบว่า กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 มีกลุ่มคนเปราะบางทั้งสิ้น 106,812 คน โดยแยกรายมิติ พบว่า ปัญหาที่กลุ่มเปราะบางพบมากที่สุด คือ ด้านรายได้ 66,901 คน รองลงมาคือ ด้านความเป็นอยู่ 19,834 คน ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ 10,846 คน ด้านสุขภาพ 5,593 คน และด้านที่น้อยที่สุดคือ ด้านการศึกษา 3,638 คน

ตารางที่ 105 กลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook แยกรายมิติ

กลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook	ปี 2566
จำนวนคนเปราะบาง	106,812
- ด้านความเป็นอยู่	19,834
- ด้านการศึกษา	3,638
- ด้านสุขภาพ	5,593
- ด้านรายได้	66,901
- ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ	10,846

ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง ในปี 2566 พบว่า มีจำนวนครัวเรือนเปราะบางทั้งสิ้น 58,035 ครัวเรือน จำแนกระดับความเปราะบาง เป็นระดับ 0 (ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีเกินกว่า 100,000 บาท แต่มีผู้มีภาวะพึ่งพิงในครัวเรือน) จำนวน 2,865 ครัวเรือน ระดับ 1 (ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีไม่เกิน 100,000 บาท และ/หรือ มีปัญหาที่อยู่อาศัย) จำนวน 16,399 ครัวเรือน ระดับ 2 (ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีไม่เกิน 100,000 บาท และมีผู้มีภาวะพึ่งพิง 1-2 คน) จำนวน 35,242 ครัวเรือน ระดับ 3 (ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีไม่เกิน 100,000 บาท และมีผู้มีภาวะพึ่งพิงมากกว่า 2 คน) จำนวน 3,529 ครัวเรือน

ตารางที่ 106 ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง

ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง	ปี 2566
จำนวนครัวเรือนเปราะบาง	58,035
ระดับความเปราะบางของครัวเรือน	
- ระดับ 0	2,865
- ระดับ 1	16,399
- ระดับ 2	35,242
- ระดับ 3	3,529

4.1.2 ผลการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

การขับเคลื่อนงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมาย ตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน สรุปผลดังนี้

1) จัดเวทีประชุมหารือการดำเนินงานตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของครัวเรือนเปราะบาง ในสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO – Logbook)

(1) มีแผนการกำกับ ติดตาม ครัวเรือนเปราะบางของกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 ทั้ง 8 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์

(2) ทบทวนรูปแบบการวัดผลการดำเนินงาน และการจัดสรรกลุ่มเป้าหมายให้หน่วยงาน พม. หนึ่งเดียวของแต่ละจังหวัด

2) เข้าร่วมประชุมทีม พม.หนึ่งเดียวของแต่ละจังหวัด พร้อมบรรยายให้ความรู้การบันทึกข้อมูล ในระบบสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO – Logbook) และจัดทำคู่มือการบันทึกข้อมูล

3) กำกับติดตามการดำเนินงานของกลุ่มจังหวัด

(1) กำกับติดตาม ครั้งที่ 1 การดำเนินงานของกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่รับผิดชอบ ในการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนเปราะบาง ได้ร้อยละ 50 จากเป้าหมายครัวเรือนเปราะบาง ซึ่งมีผลการดำเนินงานของกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 ณ วันที่ 13 มีนาคม 2566 ดังนี้

(1.1) นครปฐม ดำเนินการ 5,937 ครัวเรือน เป้าหมาย 5,750 ครัวเรือน ร้อยละ 103.25

(1.2) ราชบุรี ดำเนินการ 2,667 ครัวเรือน เป้าหมาย 6,183 ครัวเรือน ร้อยละ 43.13

(1.3) กาญจนบุรี ดำเนินการ 1,224 ครัวเรือน เป้าหมาย 6,671 ครัวเรือน ร้อยละ 18.34

(1.4) สุพรรณบุรี ดำเนินการ 3,732 ครัวเรือน เป้าหมาย 7,594 ครัวเรือน ร้อยละ 49.14

(1.5) สมุทรสาคร ดำเนินการ 2,345 ครัวเรือน เป้าหมาย 3,099 ครัวเรือน ร้อยละ 75.66

(1.6) สมุทรสงคราม ดำเนินการ 1,037 ครัวเรือน เป้าหมาย 1,547 ครัวเรือน ร้อยละ 67.03

(1.7) เพชรบุรี ดำเนินการ 4,217 ครัวเรือน เป้าหมาย 3,734 ครัวเรือน ร้อยละ 112.93

(1.8) ประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินการ 549 ครัวเรือน เป้าหมาย 4,760 ครัวเรือน ร้อยละ 11.53

(2) กำกับติดตาม ครั้งที่ 2 การดำเนินงานของกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่รับผิดชอบ ในการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนเปราะบาง ได้ร้อยละ 100 จากเป้าหมายครัวเรือนเปราะบาง ซึ่งมีผลการดำเนินงานของกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 ณ วันที่ 4 ตุลาคม 2566 ดังนี้

(2.1) นครปฐม ดำเนินการ 11,834 ครัวเรือน เป้าหมาย 11,500 ครัวเรือน ร้อยละ 102.90

(2.2) ราชบุรี ดำเนินการ 13,157 ครัวเรือน เป้าหมาย 12,366 ครัวเรือน ร้อยละ 106.39

(2.3) กาญจนบุรี ดำเนินการ 14,398 ครัวเรือน เป้าหมาย 13,342 ครัวเรือน ร้อยละ 107.91

(2.4) สุพรรณบุรี ดำเนินการ 15,375 ครัวเรือน เป้าหมาย 15,187 ครัวเรือน ร้อยละ 101.23

(2.5) สมุทรสาคร ดำเนินการ 6,261 ครัวเรือน เป้าหมาย 6,197 ครัวเรือน ร้อยละ 100.30

(2.6) สมุทรสงคราม ดำเนินการ 3,116 ครัวเรือน เป้าหมาย 3,039 ครัวเรือน ร้อยละ 102.53

(2.7) เพชรบุรี ดำเนินการ 7,488 ครั้วเรือน เป้าหมาย 7,468 ครั้วเรือน ร้อยละ 102.26

(2.8) ประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินการ 9,539 ครั้วเรือน เป้าหมาย 9,519 ครั้วเรือน ร้อยละ 102.21

(3) ปัจจัยความสำเร็จ

(3.1) มีการบูรณาการการทำงานกับ หน่วยงาน พม.หนึ่งเดียว และแบ่งหน้าที่ และพื้นที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน

(3.2) มีการประชุมติดตามในที่ประชุม พม.หนึ่งเดียวทุกเดือน และแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน

(3.3) เครือข่ายและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเชื่อมโยงข้อมูล ให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางในพื้นที่ โดยใช้กลไก อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล CSR และองค์กรมูลนิธิต่าง ๆ

(4) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มจังหวัด

(4.1) เกิดความล่าช้าในการใช้ระบบสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO – Logbook) เนื่องจากมีการทบทวนสิทธิ์การใช้งานระบบฯ เพื่อความปลอดภัยของระบบงานสารสนเทศและป้องกันการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล ส่งผลให้การบันทึกข้อมูลครั้วเรือนเปราะบางล่าช้าและไม่เป็นไปตามแผน

(4.2) การวัดผลการดำเนินงาน ต้องรอการรายงานผลจากกองตรวจราชการและศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ เท่านั้น ทำให้จังหวัดไม่ทราบผลการดำเนินงานและการบันทึกข้อมูลเข้าระบบได้

(4.3) การบันทึกข้อมูลในระบบฯ มีข้อจำกัดในเรื่องรหัสของแต่ละครั้วเรือน เนื่องจากต้องใช้รหัสที่บันทึกข้อมูลนั้น ๆ ในการเข้าไปแก้ไขข้อมูล ผู้ใช้งานระบบสมุดพกอิเล็กทรอนิกส์ (MSO – Logbook) แต่ละ User ของแต่ละจังหวัดไม่สามารถเข้าไปแก้ไข หรือบันทึกข้อมูลครั้วเรือนเปราะบางที่ User อื่นสร้างได้ ทำให้การบันทึกข้อมูล การช่วยเหลือต้องมาค้นหา User ที่สร้างครั้วเรือนนั้น ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน

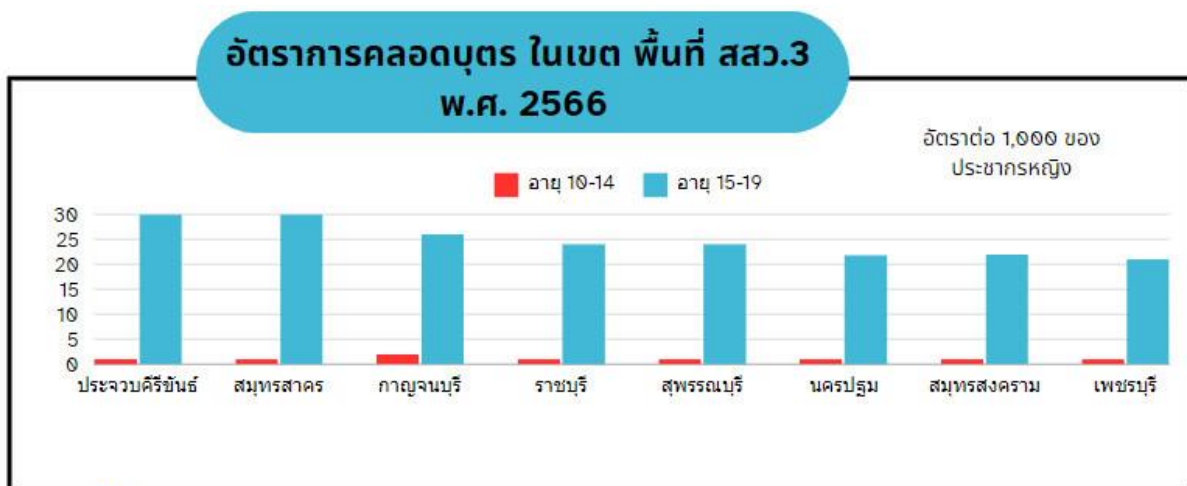
(4.4) ข้อมูลมีความซ้ำซ้อนกัน ต้องบันทึกข้อมูลผู้ประสบปัญหาหลายระบบ ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลของแต่ละกรม

4.1.2 สถานการณ์ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues

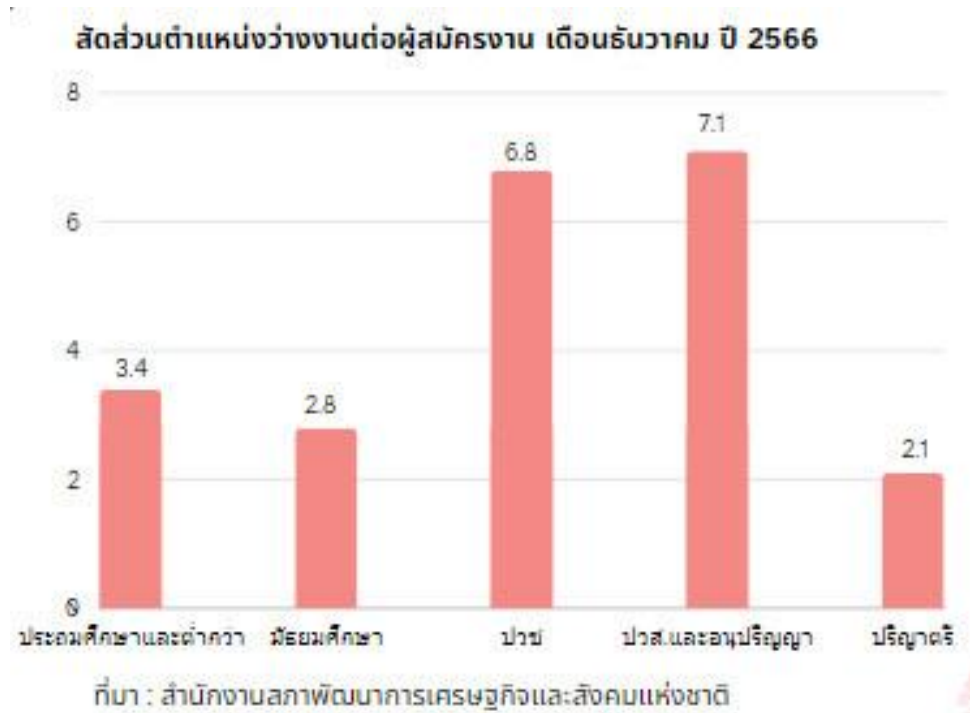
ประเด็นการเตือนภัยทางสังคม ประจำปี 2567 เป็นการวิเคราะห์ และแจ้งเตือนถึงโอกาสเกิดวิกฤติ หรือแนวโน้มภาวะทางสังคมที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมายกระทรวง พม. และสังคมโดยรวมในระดับพื้นที่ มีจำนวน 6 ประเด็น ดังนี้

1) สถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น อายุ 10 – 19 ปี พ.ศ. 2566 จากข้อมูลสำนักงานอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย ประเด็นสถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในระดับประเทศ ถึงแม้ว่าจะลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อพิจารณาจากรายงานแสดงให้เห็นว่าจังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่ สสว. 3 มีจำนวนถึง 3 จังหวัด ที่มีจำนวนการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเพิ่มขึ้นและอยู่ในอัตราส่วนต่อประชากรหญิงที่ยังสูงอยู่ ได้แก่จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร และกาญจนบุรี ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อแม่วัยรุ่น ทารก และครอบครัว แม้ว่าในระยะเวลาที่ผ่านมาหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน มีการดำเนินการป้องกันและ

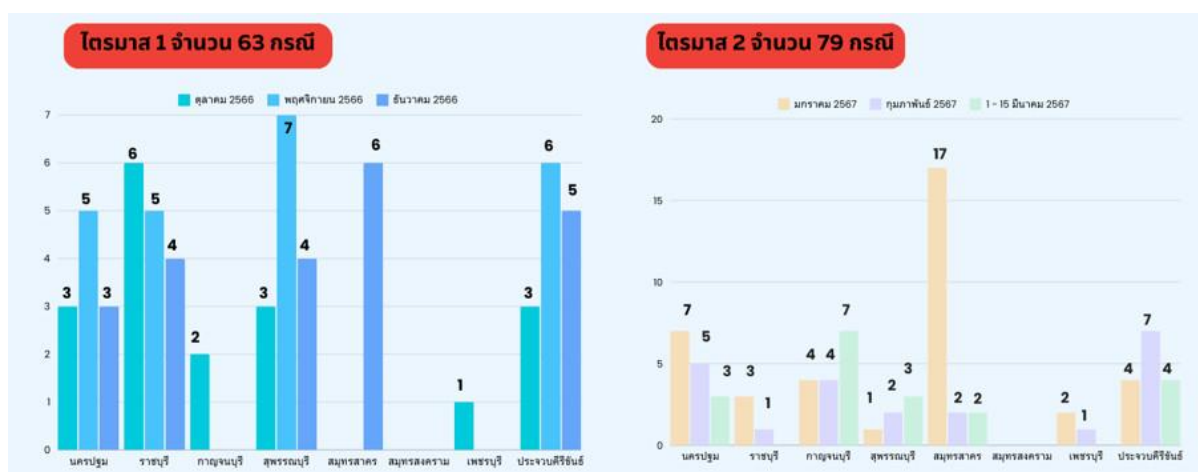
แก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างจริงจัง ภายใต้พระราชบัญญัติการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์
ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

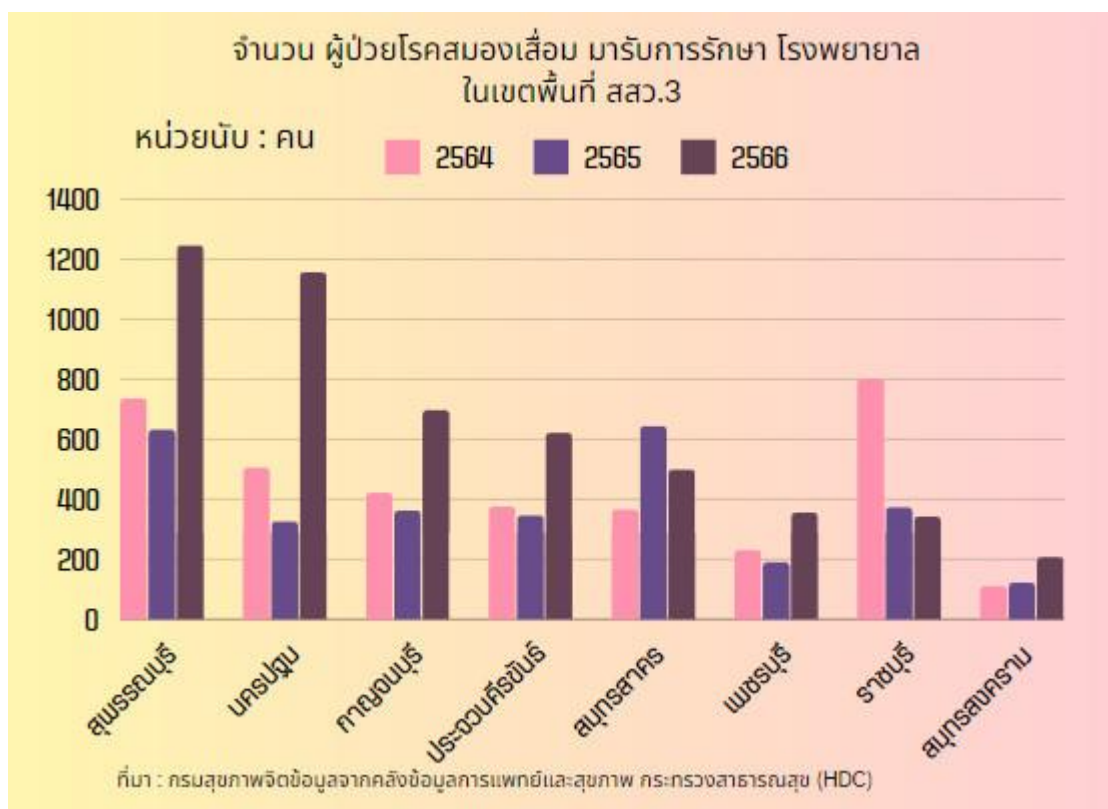
2) สถานการณ์วัยแรงงานขาดแคลนในระดับ ปวช. และ ปวส. จากข้อมูลอัตราการเกิดและจำนวนผู้สูงอายุ และจำนวนวัยแรงงาน ช่วงปี 2564 – 2566 กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า ภาวะวิกฤติอัตราการเกิดที่น้อยลงและจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ทำให้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว และเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้เห็นว่าจำนวนการเกิดและจำนวนผู้สูงอายุ มีระยะห่างมากขึ้นทุกปี โดยสถานการณ์วิกฤติทางประชากรเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและมีผลกระทบมากทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ ส่งผลให้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งอาจรวมถึงการขาดแคลนแรงงานที่เรียกกันว่า “ปัญหาการหาแรงงาน” ซึ่งอาจทำให้ตลาดแรงงานไม่สมดุล รวมถึงปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนโครงสร้างอายุระดับการพยากรณ์การใช้แรงงาน ปัญหาการขาดแคลนแรงงานโดยเฉพาะระดับ ปวช. และ ปวส. จากสถิติความต้องการแรงงานของกรมการจัดหางานพบว่า ตำแหน่งงานว่างในไตรมาสที่ 1 ปี 2566 อยู่ที่ 1.79 แสนตำแหน่งเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันในปีก่อน ร้อยละ 19.2 แต่มีผู้สมัครงานเพียง 9,358 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนผู้สมัครงานต่อตำแหน่งงานว่าง ร้อยละ 0.14 โดยสัดส่วนดังกล่าวลดลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ช่วง COVID-19 สะท้อนให้เห็นถึงภาวะการขาดแคลนแรงงานที่รุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มที่จบการศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. ซึ่งจากสถิติความต้องการแรงงานรายจังหวัดในเดือน ธันวาคม 2566 พบผู้สมัครงานต่ำกว่าตำแหน่งงานว่างถึง 6.8 และ 7.1 เท่าตามลำดับ

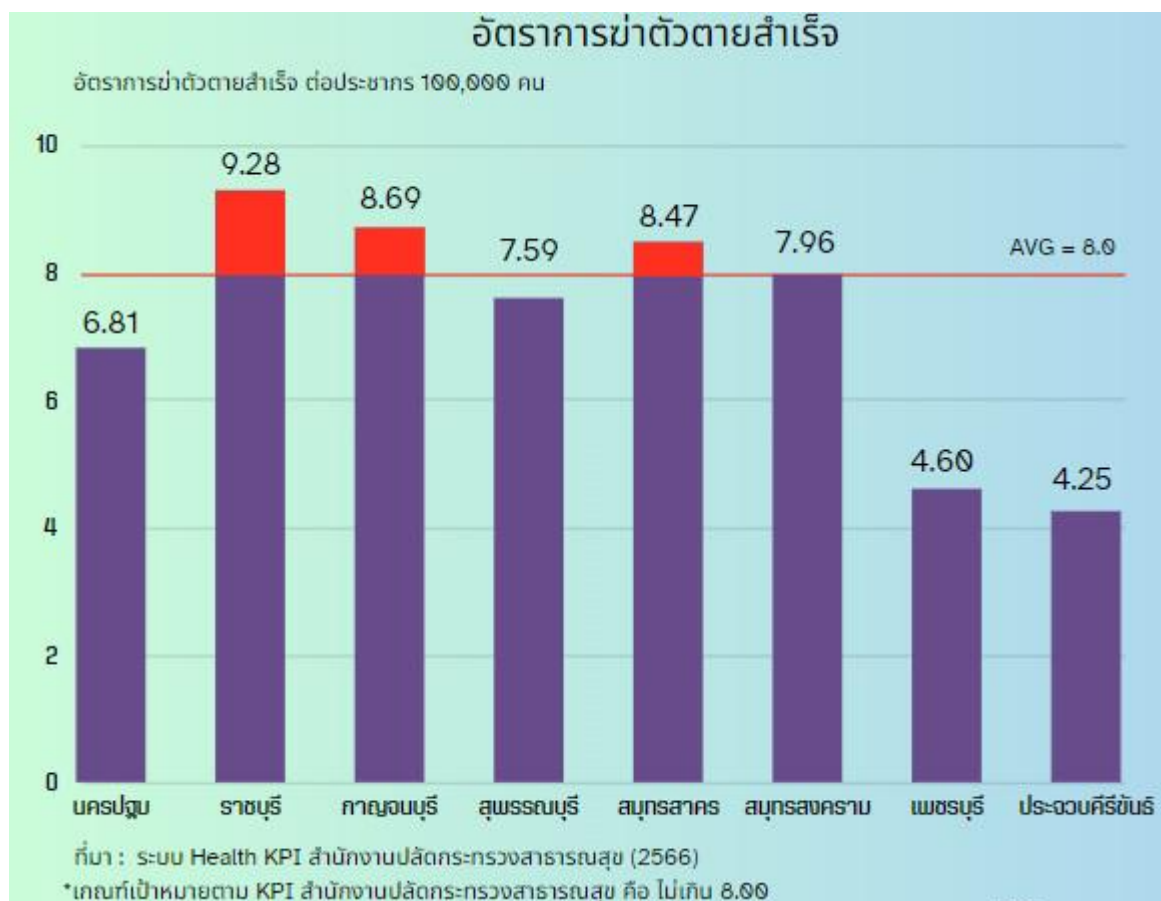
3) สถานการณ์ความรุนแรงภายในครอบครัว เป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมาเป็นเวลานาน มีรูปแบบทั้งทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางวาจา และทางเพศ จากข้อมูลสถานการณ์ความรุนแรงภายในครอบครัวของประเทศไทยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ และปัจจัยหลายอย่างที่มีส่วนร่วมในการเพิ่มความเสี่ยง อาทิเช่น (1) การมีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นโรคภัยสุขภาพจิต (2) ครอบครัวมีการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม (3) สิ่งแวดล้อมในชุมชนที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข ยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมาย (4) รายได้และ ความเป็นอยู่ในครอบครัว (5) การบูลลี่ ไม่ว่าจะเป็นทางกาย ทางวาจา หรือแม้แต่ทางไซเบอร์ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความรุนแรงได้ (6) การนำเสนอข่าวและรายละเอียดเกี่ยวกับความรุนแรงที่เกิดขึ้น เพราะจะทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

4) สถานการณ์ผู้สูงอายุอัลไซเมอร์ ในปี 2566 ประเทศไทยกำลังเผชิญกับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ โดยมีประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลคลังข้อมูลการแพทย์และสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (HDC) จำนวนผู้ป่วยโรคผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อมหรืออัลไซเมอร์ กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 จะเห็นได้ว่าช่วงเวลาตั้งแต่ปี 2564 – 2566 มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นปีละประมาณสองแสนคน ทำให้จำนวนผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด การเพิ่มของจำนวนผู้สูงอายุทำให้สถานการณ์โรคอัลไซเมอร์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และกลายเป็นประเด็นสำคัญ เนื่องจากโรคอัลไซเมอร์มีผลกระทบต่อผู้ป่วยและครอบครัว การดูแลผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์นั้นต้องการทรัพยากรทางการสนับสนุนทางสังคมอย่างมาก การป้องกันและการวินิจฉัยโรคตั้งแต่เนิ่น ๆ เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสามารถช่วยชะลอการเสื่อมสภาพของสมองและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยได้ กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า จังหวัดสุพรรณบุรีพบผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์มากที่สุด รองลงมาคือ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดกาญจนบุรี ตามลำดับ โรคอัลไซเมอร์ในผู้สูงอายุ ถือเป็นเรื่องที่น่ากังวลอย่างมาก และกำลังเผชิญกับความท้าทายและส่งผลกระทบในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะครอบครัวและสังคม

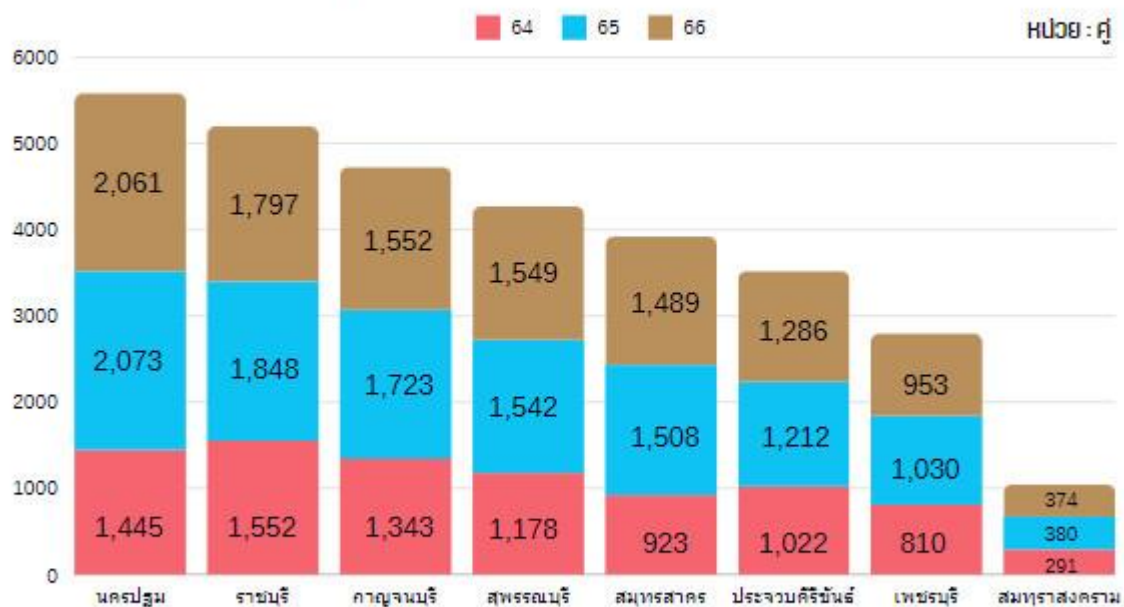

5) สถานการณ์การฆ่าตัวตาย ในปี 2566 ปัญหาการฆ่าตัวตายในประเทศไทยยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและครอบครัว โดยมีการรายงานว่ามีคนไทยเสียชีวิตจากการฆ่าตัวตายทั้งหมด 5,172 คน คิดเป็นอัตรา 7.94 ต่อแสนประชากร ซึ่งเฉลี่ยแล้วมีผู้เสียชีวิตจากการฆ่าตัวตายประมาณวันละ 14 คน หรือประมาณ 1 คนในทุก 2 ชั่วโมง กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 มีแนวโน้มจำนวนการฆ่าตัวตายเพิ่มสูงขึ้นทุกปี โดยสาเหตุหลักที่นำไปสู่การฆ่าตัวตายมักมีปัญหาทางจิตใจ เช่น ป่วยเป็นโรคจิตเวชที่รุนแรง โรคซึมเศร้า โรคจิต โรคอารมณ์สองขั้ว หรือการเผชิญกับปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจ การรับรู้วิถีชีวิตที่ทำให้อับอายหรือพ่ายแพ้ รวมถึงการเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่มีทางออก อัตราการฆ่าตัวตายของกลุ่มจังหวัดพื้นที่ สสว. 3 ในปี 2566 เกินเกณฑ์เป้าหมาย (เกณฑ์เป้าหมายตาม KPI สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข คือ ไม่เกิน 8.00) อยู่ 3 จังหวัด จังหวัดราชบุรีสูงที่สุดอยู่ที่ 9.28 รองลงมาคือ จังหวัดกาญจนบุรี 8.69 และ จังหวัดสมุทรสาคร 8.47 ประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ญาติหรือคนใกล้ชิดของผู้เสียชีวิตจากการฆ่าตัวตายต้องจับสัญญาณเตือนการฆ่าตัวตาย ดังนี้ (1) สัญญาณเตือนทางคำพูด พูดบอกลา สั่งเสีย ส่งข้อความทาง Social (2) สัญญาณเตือนทางพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป การกราบลา ขมา แยกตัว

6) สถานการณ์หย่าร้างพุ่ง สถานการณ์จากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อสถาบันต่าง ๆ รวมถึงสถาบันครอบครัว ก็ได้รับผลกระทบ เช่น ความไม่มั่นคงของสถาบันในครอบครัวที่ก่อให้เกิดการหย่าร้าง พบว่า จากสถิติการหย่าร้างของคนไทยช่วงห้าปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มที่น่าเป็นห่วงและมีจำนวนคู่ที่หย่าร้างกันสูงมากขึ้นเรื่อย ๆ มากกว่าหนึ่งแสนคู่ในหนึ่งปี ซึ่งปี พ.ศ. 2566 พบว่า มีจำนวนการหย่าร้างมากถึง 147,337 คู่ (สถิติสำนักงานบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง : 2566) สำหรับเขตพื้นที่กลุ่มภาคกลางตอนล่าง มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น มีจำนวนกว่าห้าหมื่นคู่ จากการสมรสหนึ่งแสนคู่ คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนการสมรส จังหวัดนครปฐม มีจำนวนการหย่าร้างมากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดราชบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี ตามลำดับ ซึ่งส่งผลกระทบในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านความสัมพันธ์สมาชิกในครอบครัว ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งเกิดจากสาเหตุ (1) ความขัดแย้งและความรุนแรงในครอบครัว (2) การนอกใจและขาดความซื่อสัตย์ (3) ขาดความรับผิดชอบต่อนานที่ (4) ปัญหาการใช้สารเสพติด (5) การเงิน หนี้สิน รายได้ไม่พอกับรายจ่าย (6) ขาดการสื่อสาร เป็นสาเหตุให้เกิดความเข้าใจผิด (7) เป้าหมายในชีวิตที่แตกต่างกัน มุมมอง ทักษะคติ เป้าหมายไม่ตรงกัน

สถิติการหย่าร้าง ปี 64-66 ในเขตพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง รายงานสถิติทะเบียนการหย่า

การวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคม

การวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด จากสถานการณ์ทางสังคมจำแนกตามกลุ่มเป้าหมายและรายประเด็น สามารถวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ที่สำคัญในภาพรวมกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 ทั้ง 8 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ดังนี้

วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมเชิงประเด็น

โครงสร้างประชากร

กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 มีโครงสร้างประชากรแบบหดตัว จากจำนวนการเกิดต่ำกว่าจำนวนการตาย โดยมีโครงสร้างประชากรส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยแรงงาน (อายุ 26-59 ปี) ร้อยละ 48.90 รองลงมาเป็นวัยผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 20.28 ซึ่งแสดงว่ากลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ในขณะที่ประชากรวัยเด็ก (อายุ 0 – 17 ปี) อยู่ที่ร้อยละ 17.71 และคาดว่าจะอีกไม่ถึง 30 ปีข้างหน้า สัดส่วนกำลังแรงงานต่อประชากรทั้งหมดจะลดลงเหลือเพียงราว ร้อยละ 50

ด้านการสาธารณสุข

การฆ่าตัวตาย พบว่า จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จังหวัดที่มีผู้ป่วยพยายามฆ่าตัวตายมากที่สุดคือ กาญจนบุรี 754 รองลงมาคือ นครปฐม 606 และสุพรรณบุรี 593 ตามลำดับ สำหรับอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ พบว่า จังหวัดที่มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จสูงกว่าเกณฑ์ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ คือ อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จต่อประชากร 100,000 คน ไม่เกิน 8.00 มี 3 จังหวัด คือ ราชบุรี 9.28 กาญจนบุรี 8.69 และสมุทรสาคร 8.47

อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้า อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าสะสมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จังหวัดที่มีอัตราเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ สุพรรณบุรี 6.61 รองลงมาคือ สมุทรสาคร 5.34 แต่เมื่อดูผู้ป่วยรายใหม่ กลับพบว่า จังหวัดราชบุรี มีจำนวนมากที่สุด

บุคลากรทางการแพทย์ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยจังหวัดสมุทรสาครมีสัดส่วนสูงสุด รองลงมาคือ ราชบุรี และนครปฐม ตามลำดับ

ด้านเศรษฐกิจ รายได้ และแรงงาน

รายได้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน พบว่า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนสูงสุดคือ นครปฐม รองลงมาคือ สมุทรสาคร และน้อยที่สุดคือ สุพรรณบุรี ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาประเภทของหนี้สิน พบว่า หนี้สินเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ หนี้สินเพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน

สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ในช่วงปี 2562 – 2565 พบว่า สัดส่วนความไม่เท่าเทียมของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคมีไม่มาก โดยในปี 2566 จังหวัดนครปฐม มีค่าสัมประสิทธิ์มากที่สุด รองลงมาสมุทรสาคร และน้อยที่สุดคือ ประจวบคีรีขันธ์

ครัวเรือนที่มีการออม ในปี 2566 จังหวัดสุพรรณบุรี มีครัวเรือนที่มีการออมเงินมากที่สุด ร้อยละ 99.99 รองลงมาคือ สมุทรสงคราม ร้อยละ 99.96 และน้อยที่สุดคือ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 98.12 นั้น แสดงให้เห็นว่ากลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 มีครัวเรือนที่ไม่มีการออมเงินไม่ถึงร้อยละ 2 อาจเนื่องมาจากการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนในระดับตำบล ทำให้สมาชิกมีการออมเงินทุกเดือน

ภาวะการมีงานทำ มีแนวโน้มการมีงานทำเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ร้อยละ 2.19 โดยพิจารณาจากกำลังแรงงาน ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จากจำนวน 3,698,397 คน โดยปัจจุบัน มีจำนวน 3,779,481 คน ขณะที่อัตราการว่างงานในปีปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่ลดลง มีจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี ที่มีอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และจังหวัดที่มีอัตราการว่างงานมากที่สุดคือ ราชบุรี ร้อยละ 1.48 รองลงมาคือ ประจวบคีรีขันธ์ และกาญจนบุรี ร้อยละ 0.82 โดยสุพรรณบุรี น้อยที่สุด ร้อยละ 0.51

ด้านการศึกษา

เด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 พบว่า จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส มีจำนวนทั้งสิ้น 231,607 คน ส่วนใหญ่เป็นเด็กยากจน 230,131 คน (ร้อยละ 99.36) มีความด้อยโอกาสมากกว่า 1 ประเภท 578 คน (ร้อยละ 0.24) เป็นชนกลุ่มน้อย 371 คน (ร้อยละ 0.16) กำพร้า 281 (ร้อยละ 0.12) รับผิดชอบตนเองและครอบครัว 132 คน (ร้อยละ 0.05) เด็กถูกทอดทิ้ง 96 คน (ร้อยละ 0.04) และอื่น ๆ เช่น เด็กเร่ร่อน 8 คน เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงาน 4 คน เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ 3 คน เด็กที่มีปัญหา ยาเสพติด 1 คน เด็กที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเยาวชน 1 คน เด็กที่ได้รับผลกระทบจากเอดส์ 1 คน จังหวัดที่มีจำนวนเด็กนักเรียนด้อยโอกาสสูงสุดคือ กาญจนบุรี 67,163 คน (ร้อยละ 28.99) รองลงมาคือ สุพรรณบุรี 39,237 คน (ร้อยละ 16.94) และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 3,631 คน (ร้อยละ 1.56)

นักเรียนออกกลางคัน ในปี 2565 มีจำนวนนักเรียนออกกลางคัน จำนวน 62 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย มากกว่าหญิง (ชาย 40 คน หญิง 22 คน) จังหวัดกาญจนบุรีมีมากที่สุด 25 คน (ร้อยละ 40.32) เนื่องจากมีพื้นที่ ติดชายแดนและเด็กจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาเรียนเป็นจำนวนมาก รองลงมา คือ เพชรบุรี 17 คน (ร้อยละ 27.41) สำหรับสาเหตุของการออกเรียนกลางคันสูงสุดคือ การปรับตัว 32 คน (ร้อยละ 51.61) หาเลี้ยง ครอบครัวย 14 คน (ร้อยละ 22.58) อพยพตามผู้ปกครอง 7 คน (ร้อยละ 11.25) มีปัญหาครอบครัว 7 คน (ร้อยละ 11.25) และสมรส 2 คน (ร้อยละ 3.22)

ด้านความมั่นคงปลอดภัย

การรับแจ้งคดีอาญาตามฐานความผิด ในปี 2566 การรับแจ้งเหตุคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 อัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน พบว่า จังหวัดที่น่าเป็นห่วงคือ จังหวัดเพชรบุรี อยู่ที่อัตรา 67 สูงเป็นลำดับที่ 4 ของประเทศ ไม่รวมกรุงเทพมหานคร และจังหวัดนครปฐม

อยู่ที่อัตรา 61 สูงเป็นลำดับที่ 6 สำหรับการรับแจ้งคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน มีจำนวน 8,037 คดี จังหวัดที่มีการรับแจ้งความมากที่สุดคือ นครปฐม 1,690 คดี (ร้อยละ 21.02) เมื่อคิดเป็นอัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน เป็นลำดับที่ 12 ของประเทศ รองลงมาคือ กาญจนบุรี 1,467 คดี (ร้อยละ 18.25) เป็นลำดับที่ 15 ของประเทศ จังหวัดที่มีการแจ้งคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 387 คดี (ร้อยละ 4.81) แต่เมื่อคิดเป็นอัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน กลับสูงเป็นอันดับที่ 5 ของประเทศ สำหรับการจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีจำนวน 59,233 คดี จังหวัดกาญจนบุรีสูงสุด 10,620 คดี (ร้อยละ 17.92) เนื่องจากมีพื้นที่ติดชายแดนเพื่อนบ้านเป็นระยะทางยาว เมื่อคิดเป็นอัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน เป็นลำดับที่ 42 ของประเทศ แต่เมื่อคิดเป็นอัตราคดีต่อประชากร จังหวัดเพชรบุรี กลับสูงสุดในกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 เป็นลำดับที่ 8 ของประเทศ

ผู้เสียหายจากคดีค้ามนุษย์ ในปี 2566 มีจำนวน 11 คน เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 3 คน ผู้ใหญ่ จำนวน 8 คน พบในจังหวัดเพชรบุรี 7 คน นครปฐม 3 คน และสมุทรสงคราม 1 คน

การเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน ช่วงปี 2563 – 2566 ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน มีแนวโน้มลดลง จากปี 2563 จำนวน 83,623 คน ลดลงเหลือ 55,918 คน ในปี 2566 (ลดลงร้อยละ 33.13) แต่จำนวนผู้ทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากจำนวน 14 คน ในปี 2563 เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 24 คน ในปี 2566 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 71.42) สำหรับจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน มีแนวโน้มลดลง โดยในปี 2563 มีจำนวน 1,533 คน ลดลงเป็น 1,460 คน ในปี 2566 (ลดลงร้อยละ 4.76)

ด้านที่อยู่อาศัย

กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน มีจำนวนทั้งสิ้น 1,125 แห่ง เป็นกองทุนสวัสดิการชุมชน 467 กองทุน และสภาองค์กรชุมชน 658 แห่ง จังหวัดสุพรรณบุรี มีมากที่สุด 193 แห่ง รองลงมา นครปฐม 188 แห่ง และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 71 แห่ง

บ้านพอเพียงชนบท พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 มีจำนวน 2,995 แห่ง จังหวัดกาญจนบุรี มีจำนวนมากที่สุด 1,077 แห่ง รองลงมา ประจวบคีรีขันธ์ 607 แห่ง และน้อยที่สุด สมุทรสาคร 87 แห่ง

บ้านมั่นคง ในปี 2566 มีครัวเรือนที่ได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง จำนวน 244 ครัวเรือน ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 214 ครัวเรือน และจังหวัดสมุทรสาคร 30 ครัวเรือน

วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมตามกลุ่มเป้าหมาย

ด้านเด็กและเยาวชน

สถานการณ์ประชากรกลุ่มเด็กและเยาวชน มีแนวโน้มเด็กเกิดใหม่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับวิกฤตประชากรที่มีจำนวนเด็กเกิดน้อยกว่าจำนวนประชากรเสียชีวิต สำหรับจังหวัดที่มีอัตราเด็กแรกเกิดสูงสุดคือ สมุทรสาคร อยู่ที่ 12.12 รองลงมาประจวบคีรีขันธ์ 8.38 และน้อยที่สุดคือ สมุทรสงคราม 4.28

เด็กสูงตีสมส่วน พบว่า ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี สูงตีสมส่วนอยู่ระหว่าง ร้อยละ 57.12 – 68.31 ส่วนใหญ่มีแนวโน้มลดลงจากปีที่แล้ว ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และ สุพรรณบุรี ซึ่งอยู่ในสัดส่วนที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ร้อยละ 66 ซึ่งสะท้อนถึงภาวะโภชนาการของเด็ก ในการรับประทานอาหารจานด่วน (fast food) และเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง หรือภาวะขาดสารอาหารเรื้อรัง

แม่วัยรุ่น และแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว จำนวนแม่วัยรุ่นอายุต่ำกว่า 15 ปี มีแนวโน้มลดลง สะท้อนถึงการทำงานอย่างต่อเนื่องของทุกภาคส่วน สำหรับแม่วัยใส (ตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด) จำนวน 27,468 คน และแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว จำนวน 1,946 คน โดยได้รับสิทธิตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำแนกเป็น แม่วัยใส 20,168 คน และแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว 1,667 คน

สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ มีการรับแจ้งเหตุสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็ก จำนวน 1,932 กรณี ส่วนใหญ่เป็นปัญหาครอบครัวยากจน 1,661 กรณี (ร้อยละ 85.97) รองลงมาปัญหาต้องการที่พักอาศัย 105 กรณี (ร้อยละ 5.43) ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว 63 กรณี (ร้อยละ 3.26) ปัญหาถูกล่วงละเมิดทางเพศ 54 กรณี (ร้อยละ 2.79) และปัญหาพฤติกรรม 49 กรณี (ร้อยละ 2.53)

จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 มีจำนวน 869 คดี ส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง จังหวัดนครปฐม มีจำนวนคดีมากที่สุด 269 คดี รองลงมา กาญจนบุรี 150 คดี ราชบุรี 111 คดี เพชรบุรี 102 คดี สมุทรสาคร 87 คดี ประจวบคีรีขันธ์ 65 คดี สุพรรณบุรี 59 คดี และสมุทรสงคราม 26 คดี ตามลำดับ

ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

ความเข้มแข็งของครอบครัว พบว่า ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัว อยู่ระหว่าง 66.03 – 74.45 ซึ่งส่วนใหญ่สูงกว่าค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวระดับประเทศ ซึ่งอยู่ที่ 66.03 โดยพบว่า ค่าเฉลี่ยความเข้มแข็งครอบครัวตามมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็งทุกจังหวัดด้านสัมพันธภาพในครอบครัวจะสูงกว่าด้านอื่น ๆ ยกเว้นจังหวัดสมุทรสาคร โดยอยู่ที่ร้อยละ 72.73 ขึ้นไป สำหรับด้านที่น่าเป็นห่วงคือ ด้านการพึ่งตนเอง และความพอเพียงทางด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดกว่าด้านอื่น ๆ

การการทำความรุนแรงในครอบครัว มีผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 254 คน จังหวัดราชบุรีสูงสุด คือ 84 คน (ร้อยละ 33.07) เป็นลำดับที่ 2 ของประเทศ นั้นแสดงให้เห็นว่าประชาชนรู้ถึงสิทธิ และสามารถเข้าถึงช่องทางการแจ้งขอความช่วยเหลือ รองลงมา กาญจนบุรี 54 คน (ร้อยละ 21.25) สำหรับประเภทความรุนแรงที่พบมากที่สุดคือ ด้านร่างกาย 134 ราย (ร้อยละ 52.75) รองลงมาด้านจิตใจ 102 ราย (ร้อยละ 40.15) ด้านเพศ 16 ราย (ร้อยละ 6.29) และเสียชีวิต 2 ราย (ร้อยละ 0.78) ตามลำดับ ช่วงอายุ

ผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน 114 ราย (ร้อยละ 44.86) และสาเหตุที่กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่มาจากการใช้สารเสพติด 52 ราย (ร้อยละ 20.47)

ด้านผู้สูงอายุ

สถานการณ์ประชากรกลุ่มผู้สูงอายุ มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2566 สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร มี 5 จังหวัดที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) คือสัดส่วนผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 20 ได้แก่ สมุทรสงคราม (ร้อยละ 25.53) สุพรรณบุรี (ร้อยละ 23.28) เพชรบุรี (ร้อยละ 21.66) ราชบุรี (ร้อยละ 21.34) และนครปฐม (ร้อยละ 20.15) และคาดว่าในปี 2573 ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด (Super-Aged Society) คือมีสัดส่วนผู้สูงอายุเกินกว่าร้อยละ 28 ซึ่งกลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 ก็เช่นเดียวกัน

กิจวัตรของผู้สูงอายุ จากการคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม และผู้สูงอายุติดบ้าน มีแนวโน้มลดลง แต่ผู้สูงอายุติดเตียงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2566 สัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม อยู่ที่ร้อยละ 96.30 - 98.61 สัดส่วนผู้สูงอายุติดบ้าน อยู่ที่ร้อยละ 0.90 - 2.85 และสัดส่วนผู้สูงอายุติดเตียง อยู่ที่ร้อยละ 0.44 - 1.64 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีสัดส่วนผู้สูงอายุติดเตียง ร้อยละ 1.64 ซึ่งสูงที่สุด

สัดส่วนแรงงานผู้สูงอายุต่อผู้มีงานทำทั้งหมด ในปี 2566 มีผู้สูงอายุที่ทำงาน จำนวน 446,349 คน และมีจำนวนผู้ทำงานทั้งหมด จำนวน 3,738,089 คน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 11.94 จังหวัดราชบุรี สูงสุด ร้อยละ 16.31 รองลงมา ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 15.82 กาญจนบุรี ร้อยละ 15.45 เพชรบุรี ร้อยละ 14.80 สุพรรณบุรี ร้อยละ 14.78 สมุทรสงคราม ร้อยละ 13.36 นครปฐม ร้อยละ 9.46 และสมุทรสาคร ร้อยละ 5.44 ตามลำดับ

ด้านคนพิการ

สถานการณ์ประชากรกลุ่มคนพิการ พบว่า มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ในปี 2566 คนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน มีจำนวน 149,878 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 56.77 รองลงมาอยู่ในวัยแรงงาน (อายุ 26 - 59 ปี) ร้อยละ 32.94 วัยเด็ก (อายุ 7 - 17 ปี) ร้อยละ 5.08 เยาวชน (อายุ 18 - 25 ปี) ร้อยละ 4.29 ช่วงปฐมวัย (อายุ 0 - 6 ปี) ร้อยละ 0.89 และส่วนใหญ่เป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ร้อยละ 52.60 รองลงมา ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ร้อยละ 18.25 ทางสติปัญญา ร้อยละ 7.24 ทางจิตใจหรือพฤติกรรม ร้อยละ 7.06 พิการมากกว่า 1 ประเภท ร้อยละ 6.83 ทางออทิสติก 1.23 ทางการเรียนรู้ 0.95 และไม่ระบุประเภท ร้อยละ 0.09

สถานการณ์การจ้างงานคนพิการ สถานประกอบการและอัตราส่วนรับคนพิการเข้าทำงาน กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 มีสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 100 คนขึ้นไป 1,334 แห่ง ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน 4,856 คน ในปี 2566 พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยรับคนพิการเข้าทำงานตาม ม. 33 มีจำนวน 764 แห่ง (ร้อยละ 57.27) ส่งเงินเข้ากองทุนฯ ตาม ม.34 จำนวน 118 แห่ง (ร้อยละ 8.84) ให้สัมปทานตาม ม.35 จำนวน 60 แห่ง (ร้อยละ 4.49) และปฏิบัติตามกฎหมายตั้งแต่ 2 มาตราขึ้นไป จำนวน 78 แห่ง (ร้อยละ 5.84) ปฏิบัติตามกฎหมายแต่ไม่ครบอัตราส่วน จำนวน 16 แห่ง (ร้อยละ 1.19) และไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย จำนวน 100 แห่ง (ร้อยละ 7.49) จังหวัดสมุทรสาคร มีสถานประกอบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมากที่สุด

การศึกษาของคนพิการ นักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม พบว่า มีจำนวน 9,433 คน ส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษา ร้อยละ 78.23 ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 21.33 และระดับอนุบาล ร้อยละ 0.42 คนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ มีจำนวน 3,874 คน จังหวัดที่มีจำนวนสูงสุด กาญจนบุรี ร้อยละ 21.39 รองลงมา สุพรรณบุรี ร้อยละ 19.56 และน้อยที่สุด สมุทรสงคราม ร้อยละ 2.99

ด้านกลุ่มคนเปราะบางและภาคีเครือข่าย

ผู้แสดงความสามารถ และคนขอทาน ในปี 2566 มีผู้มาลงทะเบียนขอรับบัตรแสดงความสามารถ จำนวน 139 ราย ส่วนใหญ่เป็นผู้แสดงความสามารถด้านดนตรี 105 ราย (ร้อยละ 75.53) ประเภทยศ 3 ราย (ร้อยละ 2.15) ประเภทนาฏศิลป์ 2 ราย ประเภทศิลปะ 1 ราย ประเภทกายกรรม 1 ราย และอื่น ๆ 27 ราย ขณะที่จำนวนคนขอทานมีทั้งสิ้น 518 คน จังหวัดสมุทรสาครมากที่สุด ร้อยละ 24.32 รองลงมา กาญจนบุรี ร้อยละ 15.44

ครัวเรือนเปราะบาง สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน ในปี 2566 กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว.3 มีกลุ่มคนเปราะบางทั้งสิ้น 58,035 ครัวเรือน โดยมีสมาชิกในครัวเรือน 106,812 คน จำแนกเป็นครัวเรือนเปราะบาง ระดับ 3 จำนวน 3,529 ครัวเรือน ระดับ 2 จำนวน 35,242 ครัวเรือน ระดับ 1 จำนวน 16,399 ครัวเรือน และระดับ 0 จำนวน 2,865 ครัวเรือน

ภาคีเครือข่าย

อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2566 มีจำนวน อพม. ทั้งสิ้น 17,806 คน องค์กรภาคธุรกิจที่ดำเนินกิจการโดยไม่แสวงหาผลกำไร (CSR) จำนวน 290 แห่ง สมาคม จำนวน 620 แห่ง มูลนิธิ จำนวน 618 แห่ง กลุ่มชมรมฯ จำนวน 25 แห่ง องค์กรภาคประชาชน จำนวน 6,085 แห่ง องค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวน 459 แห่ง

6.1 บทสรุป

ที่ตั้งและอาณาเขต

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3 มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 8 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัด นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ในเขตรับผิดชอบรวมกัน 46,087.77 ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็น 28,805 ไร่

จำนวนประชากร

ในปี 2566 มีจำนวนประชากร 5,325,610 คน ลดลงจากปีที่แล้วเล็กน้อย ซึ่งในปี 2565 มีจำนวน 5,327,796 คน (ลดลงร้อยละ 0.04) แบ่งเป็นช่วงอายุ 0-17 ปี จำนวน 943,395 คน ช่วงอายุ 18-25 ปี จำนวน 511,272 คน ช่วงอายุ 26-59 ปี จำนวน 2,604,318 คน ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1,080,461 คน และอื่น ๆ จำนวน 186,164 คน

ด้านสาธารณสุข

บุคลากรทางการแพทย์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จังหวัดที่มีอัตราเพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ สุพรรณบุรี สมุทรสาคร แต่ ราชบุรี กลับมีจำนวนผู้ป่วยรายใหม่มากที่สุด การฆ่าตัวตาย พบว่า จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำหรับการฆ่าตัวตายสำเร็จ จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี และสมุทรสาคร มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จสูงกว่าเกณฑ์ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้

ด้านเศรษฐกิจ รายได้ และแรงงาน

รายได้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน พบว่า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น สำหรับหนี้สินพบว่า หนี้สินเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ หนี้สินเพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค พบว่า จังหวัดนครปฐมมีค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคมากที่สุด ครัวเรือนที่มีการออม จังหวัดสุพรรณบุรี มีครัวเรือนที่มีการออมมากที่สุด กลุ่มจังหวัดเขตพื้นที่ สสว. 3 ครัวเรือนที่ไม่มีการออมเงิน มีไม่ถึงร้อยละ 2 ภาวะการมีงานทำ มีแนวโน้มการมีงานทำเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จังหวัดที่มีอัตราการว่างงานสูงสุดคือ ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และ กาญจนบุรี

ด้านการศึกษา

เด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี พบมากที่สุด รองลงมาคือ สุพรรณบุรี ส่วนใหญ่เป็นเด็กยากจน ถึงร้อยละ 99.36 นักเรียนออกกลางคัน ในปี 2565 มีจำนวน 62 คน พบที่จังหวัดกาญจนบุรี มากที่สุด 25 คน สำหรับสาเหตุส่วนใหญ่คือ การปรับตัวและหาเลี้ยงครอบครัว สูงถึงร้อยละ 74.19

ด้านความมั่นคงปลอดภัย

การรับแจ้งเหตุคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ พบว่า จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในเกณฑ์ที่น่าเป็นห่วง อยู่ที่อัตรา 67 คดีต่อประชากร 100,000 คน สูงเป็นลำดับที่ 4 ของประเทศ **การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน** จังหวัดนครปฐมสูงสุด 185 คดีต่อประชากร 100,000 คน เป็นลำดับที่ 12 ของประเทศ **การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด** จังหวัดเพชรบุรีสูงสุด 2,091 คดีต่อประชากร 100,000 คน เป็นลำดับที่ 8 ของประเทศ **ผู้เสียหายจากคดีค้ามนุษย์** ในปี 2566 มีจำนวน 11 คน พบในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 7 คน นครปฐม จำนวน 3 คน และสมุทรสงคราม จำนวน 1 คน **การเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน** มีแนวโน้มลดลง แต่จำนวนผู้สูญหายจากอุบัติเหตุทางถนน กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำหรับจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน ก็มีแนวโน้มลดลงเช่นกัน

ด้านที่อยู่อาศัย

กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน มีจำนวนทั้งสิ้น 1,125 แห่ง เป็นกองทุนสวัสดิการชุมชน 467 กองทุน และสภาองค์กรชุมชน 658 แห่ง มีการดำเนินโครงการบ้านพอเพียงชนบท จำนวน 2,995 แห่ง และโครงการบ้านมั่นคง จำนวน 244 ครัวเรือน

ด้านเด็กและเยาวชน

สถานการณ์ประชากรกลุ่มเด็กและเยาวชน มีแนวโน้มเด็กเกิดใหม่ลดลงอย่างต่อเนื่อง **เด็กสูงตี** สมส่วน ส่วนใหญ่มีแนวโน้มลดลงจากปีที่แล้ว ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี ซึ่งอยู่ในสัดส่วนที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ร้อยละ 66 **แม่วัยรุ่น และแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว** จำนวนแม่วัยรุ่นอายุต่ำกว่า 15 ปี มีแนวโน้มลดลง แม่วัยใส (ตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด) มีจำนวน 27,468 คน และแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว มีจำนวน 1,946 คน **สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ** ส่วนใหญ่เป็นปัญหาครอบครัวยากจน รองลงมาปัญหาต้องการที่พักอาศัย ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาถูกล่วงละเมิดทางเพศ และปัญหาพฤติกรรม ตามลำดับ **จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน** มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง จังหวัดนครปฐมมีจำนวนคดีมากที่สุด

ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

ความเข้มแข็งของครอบครัว มีค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวอยู่ระหว่าง 66.03 – 74.45 ซึ่งส่วนใหญ่สูงกว่าค่าดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวของระดับประเทศ ซึ่งอยู่ที่ 66.03 โดยมีค่าเฉลี่ยด้านสัมพันธภาพในครอบครัวสูงกว่าด้านอื่น ๆ แต่ด้านการพึ่งตนเอง ความพอเพียงทางด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด **การกระทำความรุนแรงในครอบครัว** มีผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวจำนวน 254 คน จังหวัดราชบุรีสูงสุด จำนวน 84 คน เป็นลำดับที่ 2 ของประเทศ ประเภทความรุนแรงที่พบมากที่สุดคือ ด้านร่างกาย สาเหตุของการกระทำความรุนแรงส่วนใหญ่มาจากการใช้สารเสพติด

ด้านผู้สูงอายุ

สถานการณ์ประชากรกลุ่มผู้สูงอายุ มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2566 มี 5 จังหวัดที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) ได้แก่ สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และนครปฐม กิจกรรมของผู้สูงอายุ จากการคัดกรอง พบว่า ผู้สูงอายุติดสังคมและผู้สูงอายุติดบ้าน มีแนวโน้มลดลง แต่ผู้สูงอายุติดเตียงกลับมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีสัดส่วนผู้สูงอายุติดเตียงสูงที่สุด สัดส่วนแรงงานผู้สูงอายุต่อผู้มีงานทำทั้งหมด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.94 จังหวัดราชบุรี สูงสุด ร้อยละ 16.31

ด้านคนพิการ

สถานการณ์ประชากรกลุ่มคนพิการ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี 2566 มีคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน จำนวน 149,878 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ รองลงมา เป็นวัยแรงงาน และส่วนใหญ่เป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย สถานการณ์การจ้างงานคนพิการ มีสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 100 คนขึ้นไป จำนวน 1,334 แห่ง ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน จำนวน 4,856 คน สถานประกอบการส่วนใหญ่ปฏิบัติตามกฎหมาย ร้อยละ 91.32 ปฏิบัติตามกฎหมายแต่ไม่ครบอัตราส่วน ร้อยละ 1.19 และไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเลย ร้อยละ 7.49 จังหวัดสมุทรสาคร มีสถานประกอบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมากที่สุด รองลงมานครปฐม การศึกษาของคนพิการ มีนักเรียนพิการที่เข้าเรียนแบบเรียนรวม มีจำนวน 9,433 คน ส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษา สำหรับคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ มีจำนวน 3,874 คน จังหวัดกาญจนบุรี มากที่สุด

ด้านกลุ่มคนเปราะบาง และภาคีเครือข่าย

กลุ่มคนเปราะบาง ในปี 2566 มีจำนวนผู้มาลงทะเบียนขอรับบัตรแสดงความสามารถ จำนวน 139 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้แสดงความสามารถด้านดนตรี และมีคนขอทาน จำนวน 518 คน พบในจังหวัดสมุทรสาคร มากที่สุด สำหรับครัวเรือนเปราะบาง มีกลุ่มคนเปราะบางทั้งสิ้น 58,035 ครัวเรือน โดยมีสมาชิกในครัวเรือน 106,812 คน จำแนกเป็นครัวเรือนระดับ 3 จำนวน 3,529 ครัวเรือน ระดับ 2 จำนวน 35,242 ครัวเรือน ระดับ 1 จำนวน 16,399 ครัวเรือน และระดับ 0 จำนวน 2,865 ครัวเรือน

สำหรับภาคีเครือข่าย พบว่า อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2566 มีจำนวน อพม. ทั้งสิ้น 17,806 คน องค์กรภาคธุรกิจที่ดำเนินกิจการโดยไม่แสวงหาผลกำไร (CSR) จำนวน 290 แห่ง สมาคม จำนวน 620 แห่ง มูลนิธิ จำนวน 618 แห่ง องค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวน 113 แห่ง กลุ่มชมรมฯ จำนวน 25 แห่ง องค์กรภาคประชาชน จำนวน 6,085 แห่ง องค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวน 459 แห่ง

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

6.2.1 การพัฒนาระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายของกระทรวง และภาคีเครือข่าย โดยบูรณาการฐานข้อมูลกับภาคีเครือข่ายให้เป็นปัจจุบันและเป็นจุดเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานอื่นทั้งของภาครัฐ เอกชน และ

องค์กรต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligent : AI) ในการคัดกรองข้อมูลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.2.2 เสริมสร้างพลังเครือข่ายทางสังคม และกลุ่มเป้าหมายของกระทรวงฯ โดยการบูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาทางสังคมเชิงรุก โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ วางแผนในการป้องกันและให้การช่วยเหลือ และการติดตามประเมินผล พร้อมทั้งการเชิดชูเกียรติ

6.2.3 มีนโยบายเตรียมความพร้อมในการวางระบบคุ้มครองทางสังคม ที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้มีผลเป็นรูปธรรมครอบคลุมทั้งมิติ ด้านสังคม สุขภาพ การศึกษา เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม

6.2.4 การสนับสนุนทางด้านสุขภาพจิต โดยการจัดให้มีบริการที่เข้าถึงง่าย และทั่วถึง ส่งเสริมให้มีอยู่ในทุกชุมชน อาจเป็นในรูปแบบแอปพลิเคชัน (Application) ที่สามารถให้คำปรึกษา ผู้ป่วยโรคซึมเศร้า ความเครียด การฆ่าตัวตาย ปัญหาครอบครัว เป็นต้น

6.2.5 การแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อการพัฒนาระบบสวัสดิการเหมาะสมและทั่วถึง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และเป็นหลักประกันในยามที่เผชิญกับวิกฤต

6.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัด

ขับเคลื่อนนโยบาย 5 x 5 ฝ่าวิกฤตประชากร สู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ โดย 1) สื่อสารทำความเข้าใจกับทุกภาคส่วน และทีม พม. หนึ่งเดียว 2) จัดทำแผนเพื่อขับเคลื่อน และกำหนดโครงการเชิงยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่ 3) บูรณาการกับแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสังคมจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

6.3.1 เสริมพลังวัยทำงาน โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพของกลุ่มเป้าหมายกระทรวง พม. และมาตรการส่งเสริมสมดุลในชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัว ส่งเสริมบทบาทหญิงชายในการดูแลครอบครัว

6.3.2 เพิ่มคุณภาพและผลิตภาพของเด็กและเยาวชน โดยการส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง ดูแลสุขภาพทางกาย และจิตใจของเด็กและแม่ตั้งแต่ตั้งครรภ์ มีศูนย์เด็กเล็กใกล้บ้าน มีมาตรฐานรับเด็กอายุน้อยลง มีความยืดหยุ่น ชุมชนช่วยจัดการได้ การพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะวิชาชีพตามวัย สอดคล้องกับบริบทสังคมที่เป็นพลวัต โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างวัย

6.3.3 สร้างพลังผู้สูงอายุ โดยการมุ่งป้องกันโรคมกกว่าการรักษาโรค การขยายโอกาสทางเศรษฐกิจให้ผู้สูงอายุ ขยายอายุเกษียณ ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ พัฒนาทักษะที่จำเป็น ส่งเสริมความรู้ด้านดิจิทัลเทคโนโลยี ให้ผู้สูงอายุ และลดข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคในการทำงานของผู้สูงอายุ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน เช่น จัดระบบบริบาลผู้สูงอายุในชุมชน พัฒนาระบบคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน โดยชุมชน ส่งเสริมเกื้อหนุน สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้สูงอายุและชุมชน ส่งเสริมให้มีสภาพแวดล้อม ทั้งภายในบ้าน และรอบบ้าน และในชุมชนที่เอื้อต่อการทำกิจวัตรประจำวัน การสัญจร

และการมีส่วนร่วมทางสังคมของผู้สูงอายุ โดยเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในทุกมิติ เพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการอย่างครบวงจร

6.3.4 เพิ่มโอกาสและเสริมสร้างคุณค่าคนพิการ การสนับสนุนและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาสำหรับคนพิการตามศักยภาพ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับคนพิการ ตลอดจนเพิ่มการจ้างงานคนพิการในทุกภาคส่วน และปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานให้เหมาะสมต่อการทำงานของคนพิการ ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ที่ครบถ้วนของคนพิการ เพื่อความเท่าเทียมและเป็นธรรม สร้างทัศนคติที่เหมาะสมของชุมชนและครอบครัวในการอยู่ร่วมและดูแลคนพิการ การป้องกัน การพิการแต่กำเนิดและการพิการทุกช่วงวัย และฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและทางใจ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้คนพิการดำเนินชีวิตได้อย่างอิสระ เช่น ระบบขนส่ง สิ่งอำนวยความสะดวก โดยใช้หลักออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design) รวมทั้งใช้ระบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยในการดำเนินชีวิต และการจัดทำฐานข้อมูลและพัฒนา Application เพื่อประโยชน์ในการหางาน และการจ้างงาน

6.3.5 สร้างระบบนิเวศที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาความมั่นคงของครอบครัว โดยการพัฒนาระบบสวัสดิการเหมาะสมและทั่วถึง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และเป็นหลักประกันในยามที่เผชิญกับวิกฤต สร้างชุมชนน่าอยู่สำหรับประชากรทุกกลุ่มทุกวัย บ้านสำหรับคนทุกช่วงวัย การส่งเสริมเศรษฐกิจครัวเรือน เข้าถึงแหล่งทุน ค้ำประกันเพื่อเสริมสภาพคล่อง การบริหารการเงินสำหรับครอบครัว การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เน้นการเปลี่ยนพฤติกรรมของประชากรในการหยุดทำร้ายธรรมชาติส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)

ภาคผนวก

สถิติการให้บริการ 1300 สายด่วน พม.

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3

ไตรมาส 1

2567

1 ต.ค. - 31 ธ.ค. 66

รวม

2,270 กรณี

ชาย 528 หญิง 1,742 ไม่ระบุ 0

เฉลี่ย 25 กรณี/วัน

พื้นที่ให้บริการ

นครปฐม

358 กรณี

ราชบุรี

375 กรณี

กาญจนบุรี

318 กรณี

สุพรรณบุรี

412 กรณี

สมุทรสาคร

254 กรณี

สมุทรสงคราม

42 กรณี

เพชรบุรี

134 กรณี

ประจวบคีรีขันธ์

377 กรณี

ช่องทางการให้บริการ

สายด่วน 1300 1,972 กรณี

ศปท. พม. 69 กรณี

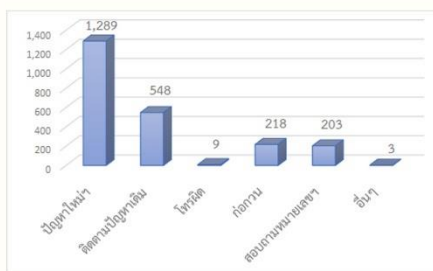
Line 56 กรณี

Facebook 85 กรณี

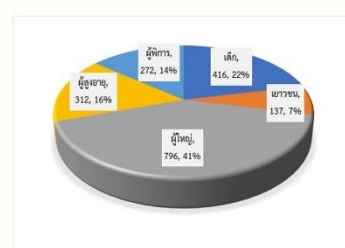
Ess Help Me 6 กรณี

ช่องทางอื่นๆ 82 กรณี

ประเภทสายให้บริการ (กรณี)

กลุ่มเป้าหมาย (กรณี/ร้อยละ)

ให้คำปรึกษาแนะนำ

1,512 กรณี

ส่งต่อหน่วยงาน

758 กรณี

หน่วยปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว

0 กรณี

การดำเนินการให้ความช่วยเหลือ

หน่วยงานภายใน

- สำนักงานปลัดกระทรวง พม. 806 ราย
- กรมกิจการเด็กและเยาวชน 68 ราย
- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ 91 ราย
- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 14 ราย
- กรมกิจการผู้สูงอายุ 0 ราย
- กรมกิจการสตรีและครอบครัว 0 ราย

หน่วยงานภายนอก

องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น 1 ราย

ประเด็นปัญหา (จำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย)

	เด็ก (ราย)		เยาวชน (ราย)		ผู้ใหญ่ (ราย)		ผู้สูงอายุ (ราย)	
	ปกติ	พิการ	ปกติ	พิการ	ปกติ	พิการ	ปกติ	พิการ
1. ปัญหารายได้และความเป็นอยู่	28	2	113	2	580	132	168	51
2. ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว	82	0	1	0	19	5	43	11
3. ปัญหาความรุนแรง	50	0	4	0	26	2	8	0
4. ปัญหาสุขภาพ/ อุบัติเหตุ อุบัติภัย/แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย	11	1	12	0	41	1	8	1
5. ปัญหาเรื่องสิทธิ สวัสดิการ และกฎหมาย	194	1	2	0	32	39	57	9
6. การถูกแสวงหาผลประโยชน์/ แจ้งเบาะแสการค้ายาเสพติด	3	0	0	0	0	0	0	0
7. ปัญหาพฤติกรรม	20	7	1	0	10	0	1	3
8. ปัญหาที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม เหตุการณ์อุบัติใหม่/ตั้งกระทู้ในโซเชียลมีเดีย/ไม่พึงประสงค์	1	0	1	0	1	0	1	0
9. ปัญหาเรื่องอื่น/ ขาดทุน	19	0	2	0	81	3	18	1
10. ปัญหาบุคคลสูญหาย พลัดหลง ศพนิรนาม	8	0	1	0	6	1	8	0

ศาลากลางจังหวัดนครปฐม ชั้น 5 ถนนศูนย์ราชการ ตำบลถนนขาด อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000 โทรศัพท์ / โทรสาร : 0 3431 0005-6 E-mail tpso-3@m-society.go.th

HuSEC
ศูนย์บริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินด้านสุขภาพ
Human Security Emergency Management Center : HuSEC

พณ.พอใจ ให้ถูกวัย พังใจใน พณ.

รายงานผลการช่วยเหลือในพื้นที่สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3

ศูนย์เร่งรัดจัดการสวัสดิภาพประชาชน (ครส.)

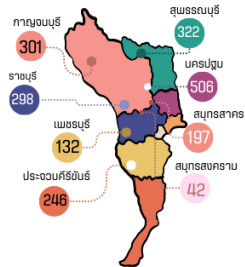
Human Security Emergency Management Center : HuSEC

สถิติประจำไตรมาส 2 (1 ม.ค. - 31 มี.ค. 67)

ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3

พื้นที่ให้บริการ (ครส.)

รวม 2,044 กรณี

ชาย 513 หญิง 1,531

เฉลี่ย 23 กรณี/วัน

กลุ่มเป้าหมาย (ตามภารกิจ พณ.)

ช่องทางการให้บริการ

ประเภทสายให้บริการ

การให้ความช่วยเหลือ

ประเด็นปัญหาสำคัญ (จำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย)

ประเด็นปัญหาสำคัญ	เด็ก (ราย)	เยาวชน (ราย)	ผู้ใหญ่ (ราย)	ผู้สูงอายุ (ราย)
ปัญหาการเข้าถึงความเป็นอยู่	9	1	63	5
ปัญหาความสิ้นเปลืองในครอบครัว	70	2	1	4
ปัญหาความรุนแรง	36	2	3	0
ปัญหาสุขภาพ/อุบัติเหตุ อุบัติภัย/แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย	4	2	6	0
ปัญหาเรื่องสิทธิ สวัสดิการและกฎหมาย	119	1	3	3
การถูกแสวงหาผลประโยชน์/แจ้งเบาะแสการฉ้อโกง	9	0	0	0
ปัญหาพฤติกรรม	21	0	1	0
ปัญหาเรื้อรัง/ชกาน	7	0	1	0
ปัญหามูลค่าสูญหาย ผลัดหลง คมเบี่ยง	3	0	0	0
ปัญหาการติดต่อกับญาติ/ไม่มีการประสัน	4	0	1	0
ปัญหาการขึ้นทะเบียนการฉ้อโกง/เหตุการฉ้อโกง	0	0	0	0

ประเด็นปัญหาสำคัญ	เด็ก (ราย)	เยาวชน (ราย)	ผู้ใหญ่ (ราย)	ผู้สูงอายุ (ราย)
ปัญหาการเข้าถึงความเป็นอยู่	9	1	63	5
ปัญหาความสิ้นเปลืองในครอบครัว	70	2	1	4
ปัญหาความรุนแรง	36	2	3	0
ปัญหาสุขภาพ/อุบัติเหตุ อุบัติภัย/แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย	4	2	6	0
ปัญหาเรื่องสิทธิ สวัสดิการและกฎหมาย	119	1	3	3
การถูกแสวงหาผลประโยชน์/แจ้งเบาะแสการฉ้อโกง	9	0	0	0
ปัญหาพฤติกรรม	21	0	1	0
ปัญหาเรื้อรัง/ชกาน	7	0	1	0
ปัญหามูลค่าสูญหาย ผลัดหลง คมเบี่ยง	3	0	0	0
ปัญหาการติดต่อกับญาติ/ไม่มีการประสัน	4	0	1	0
ปัญหาการขึ้นทะเบียนการฉ้อโกง/เหตุการฉ้อโกง	0	0	0	0

ประเด็นปัญหาสำคัญ (จำแนกรายประเด็น)

ผู้ถูกระงับการรุนแรงภายในครอบครัว	เด็ก (ราย)	เยาวชน (ราย)	ผู้ใหญ่ (ราย)	ผู้สูงอายุ (ราย)	พิการ (ราย)
ถูกทำร้ายร่างกาย	19	0	46	4	10
ถูกทำร้ายจิตใจอย่างรุนแรง	0	0	0	0	0
ถูกส่งลงมือเบียดเบียน	7	1	0	0	0
ถูกลวนลาม กระทำอนาจาร	2	0	0	0	0
การถูกกีดกันในกิจการ	0	0	0	0	0
ผู้ถูกระงับการรุนแรงภายนอก	เด็ก (ราย)	เยาวชน (ราย)	ผู้ใหญ่ (ราย)	ผู้สูงอายุ (ราย)	พิการ (ราย)
ถูกทำร้ายร่างกาย	2	0	0	0	1
ถูกทำร้ายจิตใจอย่างรุนแรง	0	0	0	0	0
ถูกส่งลงมือเบียดเบียน	8	0	1	0	0
ถูกลวนลาม กระทำอนาจาร	0	0	0	0	0
ประเด็นอื่นๆ	เด็ก (ราย)	เยาวชน (ราย)	ผู้ใหญ่ (ราย)	ผู้สูงอายุ (ราย)	พิการ (ราย)
ชกาน	29	0	0	0	0
ไร้ที่พึ่ง	65	0	0	0	0
ตั้งครุฑไม่พริ้ว	0	0	5	0	0
คำบ่น	0	0	9	0	0

การดำเนินการช่วยเหลือของ ครส. จำนวน 52 เคส

ระยะเร่งด่วน

- บันทึกและส่งเคสให้ วัตถุประสงค์ปัญหา และวางแผนช่วยเหลือเบื้องต้น
- แนะนำข้อมูลกฎหมาย พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546/พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550
- ประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ให้คำปรึกษา คำปรึกษา และคำแนะนำที่เกี่ยวข้อง กับบทบาทภารกิจของ พณ.
- มอบสิ่งของอุปโภค บริโภค เพื่อดำรงชีพ

ระยะกลาง

- พิจารณาให้ความช่วยเหลือเงินสงเคราะห์/เงินกรณีฉุกเฉิน/เงินทุนประกอบอาชีพ/ ตามกระบวนการฯ
- ประสาน ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระยะยั่งยืน

- พณ. พึงเตรียมพร้อมพิจารณา เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือ
- เฝ้าระวัง ติดตามอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลข่าว ครส. จังหวัด น่าน ครส. ส่วนกลาง

สถานะการดำเนินงาน (1 มี.ค. - 31 มี.ค. 67)

จังหวัด	ปัญหาไม่ยุติ (1 มี.ค. 66 - 31 มี.ค. 67)	รับเรื่อง	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ปัญหายุติแล้ว (1 มี.ค. - 31 มี.ค. 67)
นครปฐม	280	0	0	412
ราชบุรี	100	0	1	219
กาญจนบุรี	185	0	3	230
สุพรรณบุรี	109	0	0	220
สมุทรสาคร	140	0	0	145
สมุทรสงคราม	0	0	0	42
เพชรบุรี	78	0	2	97
ประจวบคีรีขันธ์	81	0	0	193
รวม	973	0	6	1,558

ข้อมูล ณ วันที่ 2 เมษายน 2567

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3 | กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

HuSEC
ศูนย์บริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน
Human Security Emergency Management Center

พณ.พอใจ ให้ทุกวัย พังใจใน พณ.

รายงานผลการช่วยเหลือในพื้นที่สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3

ศูนย์เร่งรัดจัดการสวัสดิภาพประชาชน (ครส.)

Human Security Emergency Management Center : HuSEC

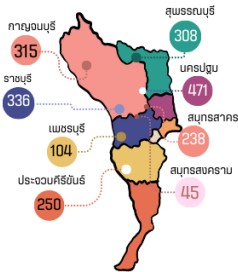

สถิติประจำไตรมาส 3 (1 เม.ย. - 30 มิ.ย. 67)

ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3

ข้อมูล ณ วันที่ 3 มิถุนายน 2567

พื้นที่ให้บริการ (เคส)

รวม 2,067 กรณี

ชาย 536 หญิง 1,531

เฉลี่ย 23 กรณี/วัน

กลุ่มเป้าหมาย (ตามภารกิจ พณ.)

ประเด็นปัญหาสำคัญ (ราย)

จังหวัด	ปัญหาความรุนแรง	ปัญหาความรุนแรง	ปัญหาความรุนแรง	ปัญหาความรุนแรง	ปัญหาความรุนแรง	ปัญหาความรุนแรง	ปัญหาความรุนแรง	ปัญหาความรุนแรง	ปัญหาความรุนแรง	ปัญหาความรุนแรง	ปัญหาความรุนแรง
นครปฐม	253	22	12	5	106	3	5	21	4	0	1
ราชบุรี	141	30	2	2	112	0	2	11	0	1	0
กาญจนบุรี	155	28	8	4	70	3	6	8	1	0	0
สุพรรณบุรี	135	17	6	3	98	0	2	8	2	0	0
สมุทรสาคร	119	17	11	1	52	0	2	14	4	0	0
สมุทรสงคราม	17	7	2	3	11	0	1	1	1	0	0
เพชรบุรี	45	7	5	2	26	0	1	3	0	0	0
ประจวบคีรีขันธ์	132	11	10	4	45	3	5	7	1	0	0
รวม	997	139	56	24	520	9	24	73	13	1	1

การดำเนินการช่วยเหลือของ (กรณีเร่งด่วน)

จำนวน 51 เคส

จังหวัด	จำนวนข่าว (เคส)
นครปฐม	9
ราชบุรี	14
กาญจนบุรี	6
สุพรรณบุรี	7
สมุทรสาคร	4
สมุทรสงคราม	3
เพชรบุรี	3
ประจวบคีรีขันธ์	5

ข้อมูลข่าว ครส. จังหวัด
นำส่ง ครส. ส่วนกลาง

ที่มา : สบง.พณ. 8 จังหวัด

ติดตามผลการดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.3 ผ่านระบบการแจ้งเตือน ระหว่างวันที่ 31 มี.ค. - 30 มิ.ย. 2567

จังหวัด	ยังไม่ส่งหน่วยงาน	ไม่รับเรื่อง	ไม่มีผลการช่วยเหลือภายใน 5 วัน	ไม่มีผลการช่วยเหลือเกิน 5 วัน	ดำเนินการแล้วแต่ไม่ยุติ	ยุติปัญหาแล้ว	รวมทั้งหมด
นครปฐม	0	0	0	0	96	375	471
ราชบุรี	0	0	0	0	78	258	336
กาญจนบุรี	0	0	0	0	78	237	315
สุพรรณบุรี	1	0	0	0	80	227	308
สมุทรสาคร	0	0	0	0	66	172	238
สมุทรสงคราม	0	0	0	0	0	45	45
เพชรบุรี	0	0	0	0	19	85	104
ประจวบคีรีขันธ์	0	0	0	0	67	183	250
รวม	1	0	0	0	484	1,582	2,067

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3 | กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

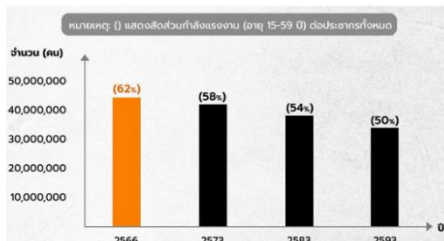

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3
นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์

ปัญหาภัยแรงงานขาดแคลน ในระดับ ปวช.และปวส.

สัดส่วนกำลังแรงงานของไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

ที่มา : ข้อมูลคาดการณ์ ณ ปี 2566 รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

อัตราการเกิดและจำนวนผู้สูงอายุและจำนวน
วัยแรงงาน ในเขตพื้นที่ สว.3

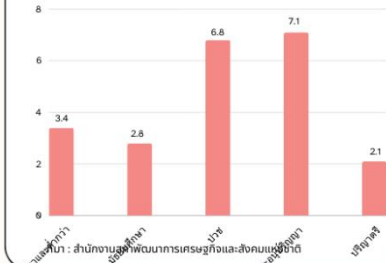

ภาวะวิกฤติอัตราการเกิดที่น้อยลงและจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ทำให้เข้าสู่สังคมผู้สูงวัยด้วยความเร็วสูง จากกราฟ ทำให้เห็นว่า จำนวนการเกิดและจำนวนผู้สูงอายุ มีระยะห่างมากขึ้นทุกปี โดยสถานการณ์วิกฤติทางประชากรเป็นปัญหาที่มีมากขึ้นและมีผลกระทบมากทั้งทางสังคม และเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ซึ่งอาจรวมถึงการขาดแคลนแรงงานที่เรียกว่า "ปัญหาการหาแรงงาน" ซึ่งอาจทำให้ตลาดแรงงานไม่สมดุล รวมถึงปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุระดับการพัฒนาระบบใช้แรงงาน

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัด

สถานการณ์

สัดส่วนตำแหน่งว่างงานต่อผู้สมัครงาน เดือนธันวาคม ปี 2566

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สัดส่วนผู้สมัครงานใหม่ต่อตำแหน่งว่างทั่วประเทศ

ที่มา : เศรษฐีฐานการดำเนินงาน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ปัญหาการขาดแคลนแรงงานโดยเฉพาะในระดับ ปวช. และ ปวส. จากสถิติความต้องการแรงงานของกรมการจัดหางานพบว่า ตำแหน่งว่างงานในไตรมาส ปี 2566 อยู่ที่ 1.79 แสนตำแหน่ง เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 19.2 แต่มีผู้สมัครงานเพียง 9,358 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนผู้สมัครงานต่อตำแหน่งว่างที่ร้อยละ 0.14 หรือตำแหน่งงาน 100 ตำแหน่งมีผู้สมัครเพียง 14 คน โดยสัดส่วนดังกล่าวลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ช่วง COVID-19 สะท้อนให้เห็นถึงภาวะการขาดแคลนแรงงานที่รุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มที่จบการศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. ซึ่งจากสถิติความต้องการแรงงานรายจังหวัดในเดือนธันวาคม 2566 พบผู้สมัครงานต่ำกว่าตำแหน่งว่างถึง 6.8 และ 7.1 เท่าตามลำดับ

ปัญหา

- 1.การเลือกอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา:** บางครั้งนักเรียนที่จบการศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. มักมีแนวโน้มที่จะเลือกทำงานในสาขาอาชีพที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่ศึกษา ซึ่งทำให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในสาขาวิชาที่ต้องการและมีความจำเป็นในตลาดแรงงาน
- 2.ความต้องการของตลาดแรงงาน:** การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างอุตสาหกรรมและการพัฒนาเศรษฐกิจที่ต้องการความชำนาญและความรู้ทางวิชาชีพสูงอาจทำให้มีการขาดแคลนแรงงานในบางสาขาอาชีพที่มีความต้องการทางสาขาวิชาสูง
- 3.ขาดแคลนของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา:** การขาดแคลนของบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ทำให้มีการขาดแคลนของบุคลากรที่สามารถสอนและแนะนำนักเรียนในสาขาวิชาที่ต้องการ
- 4.ขาดแคลนของสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพ:** สถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพต่ำอาจทำให้นักเรียนไม่ได้รับการฝึกอบรมและการพัฒนาทักษะที่เพียงพอในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน
- 5.ปัจจัยทางสังคม:** ความกังวลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่จะไม่ได้รับการยอมรับหรือส่วนใหญ่ในสังคม เช่น ความกังวลที่จะไม่ได้เข้ามหาวิทยาลัยหรือไม่อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่ได้รับยอมรับในสถาบันการศึกษา

ผลกระทบด้านสังคม

- 1.เส้นทางอาชีพที่ไม่มั่นคง:** การขาดแคลนแรงงานในระดับ ปวช. และ ปวส. อาจทำให้บางบุคคลต้องเลือกทำงานในเส้นทางอาชีพที่ไม่มั่นคงหรือไม่เกี่ยวข้องกับความสนใจและความชำนาญที่พัฒนา ซึ่งอาจส่งผลให้มีความไม่มั่นคงในอาชีพ และเสี่ยงต่อปัญหาการว่างงานในอนาคต
- 2.ผลกระทบต่อการเติบโตของเศรษฐกิจ:** การขาดแคลนแรงงานที่มีความสามารถที่สูงขึ้นอาจทำให้เศรษฐกิจโดยรวมได้ไม่เพียงพอและมีความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมอื่นๆ เช่น ความยากจน การลดลงของคุณภาพชีวิต และปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับความเครียดและความไม่มั่นคง
- 3.การกระจายตัวของแรงงาน:** การขาดแคลนแรงงานในระดับ ปวช. และ ปวส. อาจทำให้มีการกระจายตัวของแรงงานไปยังต่างประเทศหรือต่างประเทศ เป็นผลทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคที่เกิดการกระจายตัวน้อยลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาคที่เกิดการกระจายตัวมากขึ้น
- 4.ความไม่เท่าเทียมทางสังคม:** การขาดแคลนแรงงานที่มีความสามารถและความชำนาญสูงอาจทำให้มีความไม่เท่าเทียมทางสังคม เนื่องจากบุคคลที่มีความสามารถสูงที่สุดมีโอกาสในการได้รับรายได้และสภาพความเป็นอยู่ที่ดีกว่าบุคคลที่มีความสามารถต่ำกว่า

มาตรการการป้องกัน

สนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน

สร้างโอกาสให้นักเรียนและนักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมชุมชนและกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะทางสังคม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น การเข้าร่วมโครงการอาสาสมัคร การช่วยเหลือชุมชน หรือการเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมทักษะและความรับผิดชอบต่อสังคม

การส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคม

สนับสนุนนโยบายที่ส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคม โดยให้โอกาสแก่ทุกคนในการเข้าถึงการศึกษาและการพัฒนาทักษะ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นกลางสำหรับทุกคนในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

การสนับสนุนกลุ่มเสี่ยง

สนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเสี่ยงที่อาจพบปัญหาการเข้าถึงการศึกษาหรือการทำงาน โดยเฉพาะกลุ่มที่มีรายได้น้อยหรือมีสภาพความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก เช่น การสนับสนุนโครงการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับผู้ด้อยโอกาสหรือมีความต้องการพิเศษ

การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง

สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและหลากหลาย โดยให้โอกาสแก่ทุกคนในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ออกนอกรั้วโรงเรียนแบบทางการหรือการเรียนรู้แบบอื่นๆ เช่น การเรียนรู้ผ่านการทำงาน หรือการฝึกงาน

การสนับสนุนกิจกรรมสังคมที่สร้างสรรค์

สนับสนุนการสร้างกิจกรรมสังคมที่สร้างสรรค์และสร้างความสามารถให้กับนักเรียนและนักศึกษา โดยให้โอกาสในการเรียนรู้ที่มีความสนุกสนานและเติบโตทางสังคมอย่างดี

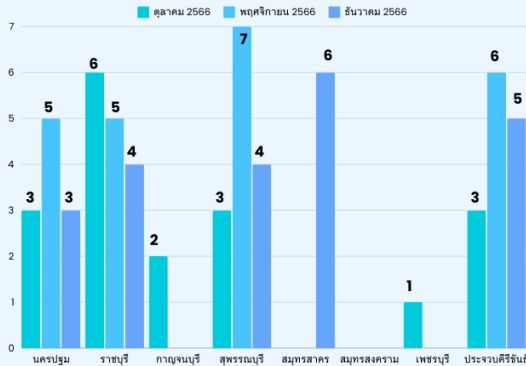
ปัญหาความรุนแรงภายในครอบครัว

ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3

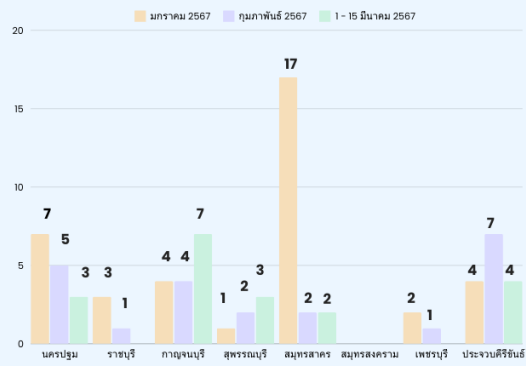
(นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์)

ที่มา : ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคประชาชน (สายด่วน 1300)

ไตรมาส 1 จำนวน 63 กรณี

ไตรมาส 2 จำนวน 79 กรณี

สถานการณ์

ปัญหาความรุนแรงภายในครอบครัวเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมาเป็นเวลานาน มีรูปแบบทั้งทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางวาจา และทางเพศ

จากข้อมูลสถานการณ์ความรุนแรงภายในครอบครัวของประเทศไทยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ และมีปัจจัยหลายอย่างที่มีส่วนร่วมในการเพิ่มความเสี่ยงปัญหาความรุนแรงภายในครอบครัว เช่น ความรุนแรงทางกาย การล่วงละเมิดทางเพศ ความรุนแรงทางจิตใจ

ปัจจัย

1. การมีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นโรคภัยสุขภาพจิตอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความรุนแรงภายในครอบครัวได้
2. ครอบครัว มีการเลื่อมใสและการดูแลเอาใจใส่ที่ไม่เหมาะสม
3. สิ่งแวดล้อมในชุมชนที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเข้าไปพัวพันกับอบายมุข ยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมาย
4. รายได้และความเป็นอยู่ของครอบครัว ซึ่งพหุมีความยากจน มีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ จะเกิดความอึดอัดที่จะทำผิดต่างๆ ในการดำรงชีพผิดกฎหมายและถูกดำเนินคดี
5. การบุลลี ไม่ว่าจะเป็นทางกาย ทางวาจา หรือแม้แต่ทางโซเชียลมีเดียต่างๆ เหล่านี้เป็นต้นเป็นต้นกระตุ้นให้เกิดความรุนแรง
6. การนำเสนอข่าวและรายละเอียดเกี่ยวกับความรุนแรงที่เกิดขึ้น บางครั้งไม่จำเป็นต้องให้รายละเอียดจนครบถ้วน เพราะจะเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

วิธีป้องกัน

1. สร้างบรรยากาศที่ดีในบ้าน ใช้สติมากกว่าอารมณ์ มีเหตุผล
2. หาเวลาว่างทำกิจกรรมด้วยกัน เช่น พักผ่อนต่างจังหวัด
3. เลี่ยงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรุนแรง เช่น การดื่มสุรา สารเสพติดต่าง ๆ
4. ขอบคุนและขอโทษกันให้มากขึ้น การฝึกพูดขอบคุณและขอโทษกันและกัน
5. เคลียร์ใจ ควรหาโอกาสพูดคุยกันเองในครอบครัวถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้กำลังใจกันและกัน ช่วยกันคิด ช่วยกันแก้ปัญหา

แนวทางการแก้ไขปัญห

การสนับสนุนทางสังคมและการให้ความช่วยเหลือ

การสร้างเครือข่ายระบบสนับสนุนทางสังคมที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเหลือครอบครัวที่เผชิญกับปัญหาความรุนแรง เช่น การให้คำแนะนำ คำปรึกษา และการให้การช่วยเหลือ

การสนับสนุนครอบครัว

การพัฒนาโยบายที่สนับสนุนครอบครัวในด้านต่าง ๆ เช่น การให้บริการด้านการดูแลเด็กและผู้สูงอายุ เสริมสร้างความเข้มแข็ง และสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการดำรงชีวิต

การส่งเสริมการศึกษาและการเทคโนโลยี

การส่งเสริมการศึกษาและการเทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเพิ่มโอกาสในการทำงานและรายได้สำหรับครอบครัว ที่อาจช่วยลดความกดดันทางเศรษฐกิจและปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

การปรับปรุงนโยบายและกฎหมาย

การปรับปรุงนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมสิทธิและความเป็นอยู่ที่ดีของสมาชิกในครอบครัว และให้กลุ่มคนหรือผู้ที่เป็นเหยื่อของความรุนแรงในครอบครัว

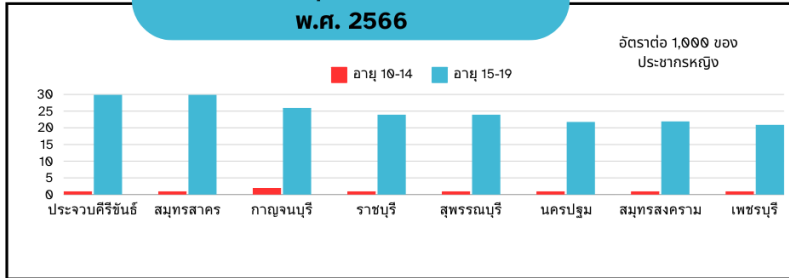
สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3
นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์

ปัญหาตั้งครรภ์ในวัยรุ่น อายุ 10-19 ปี พ.ศ. 2566

อัตราการคลอดบุตร ในเขต พื้นที่ สว.3 พ.ศ. 2566

ผลกระทบ

- สังคมและการยอมรับ
- สุขภาพร่างกาย
- การศึกษาและอาชีพ
- เศรษฐกิจ

เอกสารอ้างอิง

สถานการณ์

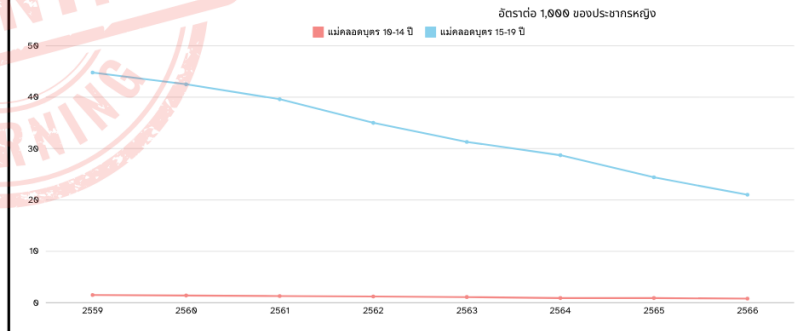
จากข้อมูลสำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเด็นสถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในระดับประเทศถึงแม้ว่าจะลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาจากรายงานแสดงให้เห็นว่าจังหวัดที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3 มีจำนวนถึง 3 จังหวัด ที่มีจำนวนการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจส่งผลกระทบ ต่อแม่วัยรุ่น การก และครอบครัว แม้ว่าระยะเวลาที่ผ่านมาหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน มีการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างจริงจัง ภายใต้พระราชบัญญัติการป้องกัน และแก้ไขปัญหาคการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

ปัจจัย

- ขาดความรู้และการศึกษาเกี่ยวกับเพศ
- ขาดการเข้าถึงข้อมูลทางเพศที่เหมาะสม
- สภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยง
- ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
- สภาพเศรษฐกิจ

อัตราการคลอดบุตรในประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2559 - 2566

แนวทางการแก้ไขปัญห

มีกลไกประสานการทำงานระดับจังหวัดที่เข้มแข็ง

เน้นการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในรูปแบบของคณะกรรมการต่างๆ ที่หน่วยงานดำเนินการ เช่น ด้านสังคม, ด้านการศึกษา, ด้านสาธารณสุข, ด้านสวัสดิการสังคม, สภาเด็กและเยาวชน, อปท. เป็นต้น

มีระบบข้อมูล เพื่อติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

ให้สถาบันวิชาการในพื้นที่หรือภูมิภาคเข้าร่วมภาคีเป็นผู้พัฒนา ระบบข้อมูลซึ่งให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องใช้ระบบฐานข้อมูลเดียวกัน อีกทั้งการติดตามประเมินความก้าวหน้าเพื่อสะท้อนปัญหาและอุปสรรคเพื่อหาแนวทางแก้ไขเพื่อปรับปรุงการทำงานร่วมกัน

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

การดูแลทางสังคมและการป้องกัน

ต้องมองและเชิงนโยบาย ด้านสังคม ภาครัฐควร มีนโยบายที่ส่งเสริมครอบครัว ให้มีคุณภาพและใช้พลังทางวิชาการและชุมชนร่วมกัน ในการศึกษา การพัฒนาการศึกษาและระบบ ที่เข้มแข็ง เป็นมิตรและมีความยืดหยุ่นสูง ส่วนการศึกษาในระบบ ส่งเสริมให้ครูมีเวลาสอนและพัฒนา และดูแลเด็ก ๆ มากขึ้น ลดภาระงานวิชาการ และด้านสุขภาพ ควรเป็นภาระสุขภาพแบบเฉพาะด้าน เช่น ฝั่งจิตเวช เป็นบริการที่ไม่ใช่ใช้ยา และเป็นมิตรสูง การสร้างความตระหนักรู้ให้กับวัยรุ่น มีผลกระทบต่อการตัดสินใจและในระยะเวลา (Awareness) และให้สถาบันวิชาการและชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อการลดผลกระทบด้านชื่อเสียงของหน่วยงาน จะทำให้ได้กับการระดมทุน (Economy of Scale) และเกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น

ส่งเสริมบทบาทครอบครัวและชุมชน

มาตรการส่งเสริมให้มีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการเสี่ยง ๓ สร้างสัมพันธ์ภาพและการสื่อสารด้านสุขภาวะทางเพศให้แก่บุตรหลานและสมาชิกในครอบครัว

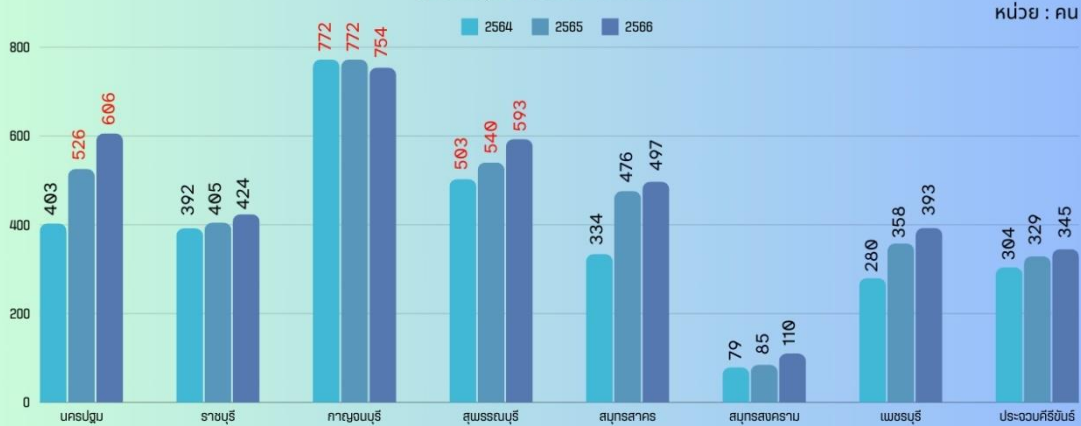
เตือนภัย

ปัญหาการฆ่าตัวตาย

WARNING

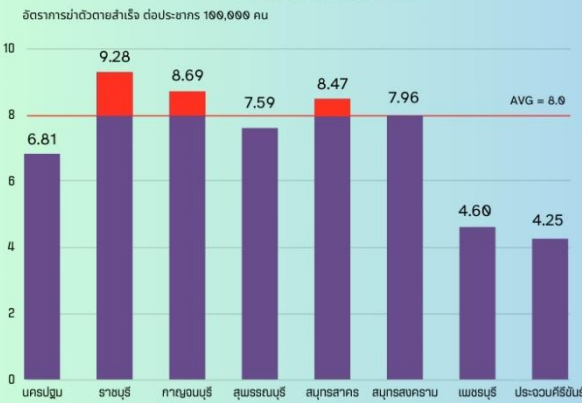
จำนวนผู้ป่วยพยายามฆ่าตัวตาย ตามระบบ HDC
ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

ในปี 2566 ปัญหาการฆ่าตัวตายในประเทศไทยยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและครอบครัว โดยมีการรายงานว่ามีคนไทยเสียชีวิตจากการฆ่าตัวตายทั้งหมด 5,172 คน คิดเป็นอัตรา 7.94 ต่อแสนประชากร ซึ่งเฉลี่ยแล้วมีผู้เสียชีวิตจากการฆ่าตัวตายประมาณวันละ 14 คน หรือประมาณ 1 คนในทุก 2 ชั่วโมง จากตารางเป็นข้อมูลจำนวนผู้ป่วยพยายามฆ่าตัวตาย ตามระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) ย้อนหลัง 3 ปี ในเขตพื้นที่สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3 ที่มีแนวโน้มจำนวนการฆ่าตัวตายที่เพิ่มขึ้นทุกปี โดยมีสาเหตุหลักที่นำไปสู่การฆ่าตัวตายมักมีปัญหากทางจิตใจ เช่น การป่วยเป็นโรคจิตเวชที่รุนแรง เช่น โรคซึมเศร้า โรคจิต โรคอารมณ์สองขั้ว หรือการเผชิญกับปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจ การรับรู้วิกฤติชีวิตที่ทำให้อับอายหรือพ่ายแพ้ รวมถึงการเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่มีทางออก

อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ

ที่มา : ระบบ Health KPI สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

*เกณฑ์เป้าหมายตาม KPI สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข คือ ไม่เกิน 8.00

เหตุและปัจจัยการฆ่าตัวตายและพยายามฆ่าตัวตาย

พยายามฆ่าตัวตาย

1. ป่วยโรคทางกาย
2. ป่วยโรคจิตเวช
3. ใช้แอลกอฮอล์
4. เคยทำร้ายตนเอง
5. ติดสารเสพติด

ฆ่าตัวตายสำเร็จ

1. ป่วยโรคจิตเวช
2. เคยทำร้ายตนเอง
3. ป่วยโรคทางกายเรื้อรัง
4. ใช้แอลกอฮอล์
5. ติดสารเสพติด

อัตราการฆ่าตัวตายในเขตพื้นที่ สว.3 ในปี 2566 เกินเกณฑ์เป้าหมาย อยู่ 3 จังหวัด โดยมากที่สุดคือจังหวัด ราชบุรี อยู่ที่ 9.28 รองลงมาคือ จังหวัดกาญจนบุรี 8.69 และจังหวัดสมุทรสาคร 8.47 และน้อยที่สุดคือจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

ประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ญาติหรือคนใกล้ชิดของผู้ที่เสียชีวิตจากการฆ่าตัวตายต้องจับสัญญาณเตือนการฆ่าตัวตาย ดังนี้ 1. สัญญาณเตือนทางคำพูด (พูดบอกลา สิ่งเสีย สิ่งข้อความทาง Social) 2. สัญญาณเตือนทางพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจากเดิม (การกรรบาลา ขมา แยกตัว)

แนวทางป้องกัน

1. **สร้างความตระหนักรู้และให้ความรู้** : การให้ความรู้เกี่ยวกับสัญญาณเตือนการฆ่าตัวตายและวิธีการช่วยเหลือ
2. **ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน** : การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน เช่น การจัดกิจกรรมร่วมกัน การสนับสนุนเครือข่ายสังคมสามารถช่วยให้บุคคลรู้สึกว่ามีคนอยู่เคียงข้าง
3. **สนับสนุนสุขภาพจิต** : การให้บริการด้านสุขภาพจิตที่เข้าถึงง่าย การให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา และการส่งเสริมการดูแลสุขภาพจิตในชุมชน
4. **การสร้างโอกาสในการพัฒนาและการใช้ชีวิตที่มีคุณค่า** : การสร้างโอกาสในการศึกษา การทำงาน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีความหมายสามารถช่วยลดความรู้สึกสิ้นหวัง
5. **การส่งเสริมการสื่อสารที่เปิดกว้างและการรับฟัง** : การสนับสนุนให้คนสามารถพูดคุยและแสดงความรู้สึกได้อย่างเปิดเผยและการรับฟังอย่างตั้งใจ
6. **การร่วมมือกับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** : การทำงานร่วมกับโรงเรียน สถานที่ทำงาน สถาบันศาสนา และองค์กรที่เกี่ยวข้องในการสร้างระบบสนับสนุนและการช่วยเหลือ

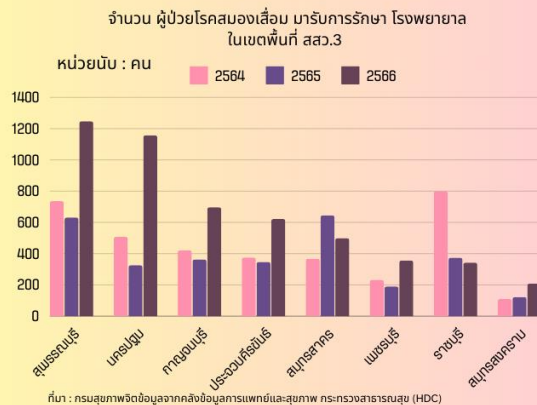
ปัญหาผู้สูงอายุอัลไซเมอร์

WARNING

สถานการณ์ผู้สูงอายุ

ในปี 2566 ประเทศไทยกำลังเผชิญกับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ โดยมีประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีจำนวนผู้สูงอายุในเขตสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3 เพิ่มขึ้นปีละประมาณ 2 แสนคนทำให้จำนวนผู้สูงอายุคิดเป็น 20% ของประชากรทั้งหมด

ในเขตพื้นที่รับขอบของ สว.3 มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้สูงอายุทำให้เกิดปัญหาโรคอัลไซเมอร์กลายเป็นประเด็นสำคัญ เนื่องจากโรคอัลไซเมอร์มีผลกระทบต่องานประจำวันและครอบครัว การดูแลผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์นั้นต้องการทรัพยากรทางการสนับสนุนทางสังคมอย่างมาก การป้องกันและการวินิจฉัยโรคตั้งแต่เนิ่นๆ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากสามารถช่วยชะลอการเสื่อมสภาพของสมองและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยได้

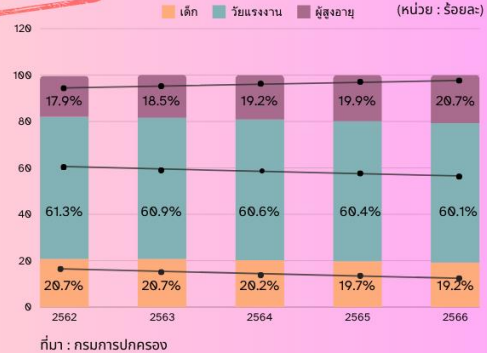
การป้องกันด้านสังคม

- การให้ความรู้และการสร้างความตระหนักรู้ในสังคม
- การสนับสนุนครอบครัวและผู้ดูแล
- การส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมและการมีส่วนร่วม
- การสนับสนุนทางการเงินและนโยบาย

การป้องกันด้านสุขภาพ

- การควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด
- รับประทานอาหารบำรุงสมอง
- การหลีกเลี่ยงการใช้ยาไม่จำเป็นหรือใช้อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานานและเสี่ยงกิจกรรมที่ทำให้สมองถูกกระทบกระเทือน
- ออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- การเข้าสังคม พบปะพูดคุยกับผู้อื่นบ่อยๆ
- การฝึกสติปัญญาโดยทำกิจกรรม และเล่นเกมสฟิสิกสมอง
- การตรวจสุขภาพประจำและรักษาโรคประจำตัวสม่ำเสมอ

แนวโน้มสัดส่วนประชากร ปี 2562 - 2566
ในเขตพื้นที่ สว.3

จากข้อมูลคลังข้อมูลการแพทย์และสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (HDC) จำนวนผู้ป่วยโรคผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อมหรืออัลไซเมอร์ ในพื้นที่เขต สว.3 จะเห็นได้ว่า ช่วงเวลาตั้งแต่ปี 2564 - 2566 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ป่วยอัลไซเมอร์ โดยอันดับที่มีจำนวนผู้ป่วยมากที่สุดคือ จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมาคือ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดกาญจนบุรีตามลำดับ สถานการณ์โรคอัลไซเมอร์ในผู้สูงอายุ ถือเป็นเรื่องที่ท้าทายอย่างมาก และกำลังเผชิญกับความท้าทายและส่งผลกระทบในหลายๆด้าน โดยเฉพาะด้านครอบครัวและสังคม

ปัญหาหย่าร้างพุ่ง

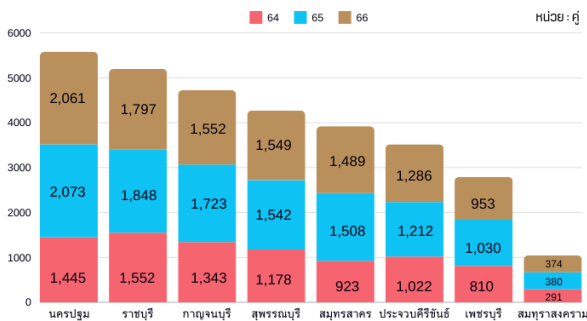
การหย่าร้างที่กลายเป็นเรื่องในครอบครัว

WARNING

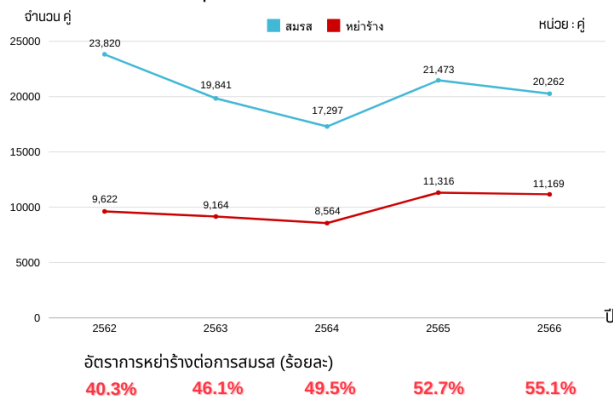
สถานการณ์

สถิติการหย่าร้าง ปี 64-66 ในเขตพื้นที่
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง รายงานสถิติทะเบียนการหย่า

สถิติการสมรส - หย่าร้าง ปี 62-66 ในเขตพื้นที่
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง รายงานสถิติทะเบียนการสมรส - การหย่า

ผลกระทบ

- ทางอารมณ์และจิตใจ** : ความเครียดและซึมเศร้า การปรับตัวทางอารมณ์
- ทางสังคมและครอบครัว** : ความสัมพันธ์ในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม
- ทางการเงิน** : การแบ่งทรัพย์สิน ,ค่าใช้จ่ายในการดูแลบุตร
- ทางกฎหมาย** : การดำเนินทางกฎหมาย ,ข้อพิพาททางกฎหมาย
- ทางสุขภาพ** : สุขภาพกายและจิตใจ
- บุตรหลาน** : ทางการศึกษา ,ทางอารมณ์
- การทำงาน** : ประสิทธิภาพจิตใจการทำงาน

สถานการณ์จากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อสถาบันต่าง ๆ รวมถึงสถาบันครอบครัว ก็ได้รับผลกระทบ เช่น ความไม่มั่นคงของสถาบันในครอบครัว ที่ก่อให้เกิด การหย่าร้างพบว่าจากสถิติการหย่าร้างของคนไทยช่วงห้าปีที่ผ่านมาแนวโน้มที่นำเป็นห่วงและมี จำนวนคู่ที่หย่าร้างกันสูงมากขึ้นเรื่อย ๆ มากกว่าหนึ่งแสนคู่ในหนึ่งปีซึ่งปี พ.ศ. 2566 พบว่า มี จำนวนการหย่าร้างมากถึง 147,337คู่ (สถิติ สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง 2566)

ปี 2566 สถิติการหย่าร้างในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น มีจำนวนกว่า 5 หมื่นคู่ จากการสมรส 1 แสนคู่ คิดเป็น 50% ของจำนวนการสมรส พบว่าจังหวัดนครปฐม มีจำนวนการหย่าร้างมากที่สุด รองลงมาคือจังหวัด ราชบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี ตามลำดับ ซึ่งมีผลกระทบในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านความสัมพันธ์สมาชิกในครอบครัว ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

สาเหตุ

- ความขัดแย้งและความรุนแรงในครอบครัว** : ความขัดแย้งในชีวิตคู่และการใช้ความรุนแรง
- การนอกใจและขาดความซื่อสัตย์** : การนอกใจเป็นปัญหาที่พบได้บ่อยในประเทศไทย
- ขาดความรับผิดชอบ** : การที่คู่สมรสขาดความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ต่างๆ
- ปัญหาการใช้สารเสพติด** : เช่น ยาเสพติดและแอลกอฮอล์ ส่งผลให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว
- การเงิน** : ฐานะทางการเงินไม่มั่นคง หนี้สิน รายได้ไม่พอ กับรายจ่าย ปัญหาทางการเงินของครอบครัว
- ขาดการสื่อสาร** : เป็นสาเหตุให้เกิดความเข้าใจผิด และอาจนำไปสู่การหย่าร้าง
- เป้าหมายในชีวิตที่แตกต่างกัน** : มุมมอง ทัศนคติ เป้าหมาย ไม่ตรงกัน

แนวทางการป้องกัน

- การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพภายในครอบครัว
- การพัฒนาความสัมพันธ์และใช้เวลาด้วยกันในครอบครัว
- การจัดการความขัดแย้งอย่างมีประสิทธิภาพ
- การจัดการวางแผนทางการเงินอย่างมีระบบ
- การเตรียมความพร้อมก่อนแต่งงาน
- การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวหรือชุมชน
- การเรียนรู้เข้าใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลง

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสาวบุญยวีร์	ลุมาดกมลพันธ์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3
----------------	---------------	---

คณะผู้จัดทำ

นางสาวศรีสุวรรณ	แก้วบุญ	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
นายอรรถพล	จำเนียร	เจ้าพนักงานพัฒนาสังคม
นายจิตติกร	ปมาณิกบุตร	พนักงานบริการ
นางสาวปรีชญา	อินทนิษฐ์	พนักงานบริการ
นางสาวพัชชาพลอย	พวงสำลีกุล	นักพัฒนาสังคม

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ศาลากลางจังหวัดนครปฐม ชั้น 5 ถนนศูนย์ราชการ ตำบลถนนขาด อำเภอ
เมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000 | โทรศัพท์/โทรสาร : 0 3431 0005 - 6
E-MAIL : TPSO-3@M-SOCIETY.GO.TH

